

ปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำต่างประเทศที่ญี่ปุ่นสร้างขึ้น (和製英語) :

กรณีศึกษาผู้เรียนชาวไทยระดับมหาวิทยาลัยชั้นต้น

นางสาวชาคริยา อีฐกอ

638 20025 22

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ แขนงวิชาภาษาญี่ปุ่น

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

- ชื่อสารนิพนธ์ : ปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำต่างประเทศที่ญี่ปุ่นสร้างขึ้น (和製英語): กรณีศึกษาผู้เรียนชาวไทยระดับมหาวิทยาลัยชั้นต้น (The Effect of Linguistic Factors to the Prediction of Wasei-Eigo Meaning: A Case Study of Thai University Students in Beginner-Level Japanese Classes)
- ชื่อผู้ทำสารนิพนธ์ : นางสาวชาคริยา อธิฐกอ
- อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คະตะกิริ
- จำนวนหน้า : 101 หน้า

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำต่างประเทศที่ญี่ปุ่นสร้างขึ้น (和製英語) ในผู้เรียนชาวไทยระดับมหาวิทยาลัยชั้นต้น โดยใช้ข้อมูลจากแบบทดสอบและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 43 คน ซึ่งงานวิจัยนี้จะแยกศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น 24 คน และกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง 19 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางภาษาที่มีผลต่อการเดาคำความหมายคำภาษาญี่ปุ่นสร้างขึ้น (和製英語) มีทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ 1. รูปและความหมายของคำภาษาญี่ปุ่นสร้างที่สัมพันธ์กับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2. ประเภทคำของคำญี่ปุ่นสร้างขึ้น และ 3. การให้บริบทช่วยในการเดา นอกจากนี้งานวิจัยยังพบว่าระดับความสามารถกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีผลต่อการเดาคำความหมายในระดับหนึ่ง

ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางภาษาที่ส่งผลดีต่อการคาดเดามีดังต่อไปนี้ 1. “ความหมาย” ของภาษาเป็นปัจจัยที่สำคัญมากกว่า “รูป” ของภาษา 2. คำประสมมีผลต่อการคาดเดามากกว่าคำเดี่ยวเนื่องจากมีตัวชี้แนะมากกว่า 3. ปริมาณการให้บริบทมีความสำคัญเท่าการให้บริบทที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเข้ากับความรู้เดิมของตนเองได้ งานวิจัยนี้คาดว่าจะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น โดยช่วยในการออกแบบการเรียนการสอนคำญี่ปุ่นสร้างขึ้น รวมทั้งแนะนำประเด็นปัจจัยภาษาที่ส่งผลดีต่อการคาดเดาสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น

สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ

ลายมือชื่อนิสิต

แขนงวิชาภาษาญี่ปุ่น

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์.....

ปีการศึกษา 2565

小論文名 : 和製英語の意味推測に関わる言語的要因—日本語初級レベルのタイ
 人大学生を対象として— (The Effect of Linguistic Factors to the
 Prediction of Wasei-Eigo Meaning: A Case Study of Thai University
 Students in Beginner-Level Japanese Classes)

筆者名 : チャークリヤー・イットコー

指導教員 : カノックワン・ラオハブラナキット・片桐准教授

ページ数 : 101 ページ

要旨

本研究の目的は、日本語初級レベルのタイ人大学生が和製英語—英語から借用して作った日本独自の語—の意味を推測する場合、どのような言語的要因が寄与するかを調査することである。被験者は、初級前期レベル 24 名と初級後期レベル 19 名で、全部で 43 名に意味推測のテストとインタビューを実施した。その結果、和製英語の意味推測に関わる言語的要因が 3 つあることが分かった。1. 和製英語の語形と意味と英単語が関連すること。2. 和製英語のタイプが関連すること。3. 文脈を提供すると推測が容易になること。さらに、両方の被験者のグループの能力レベルが意味推測に影響を与えることも分かった。調査の結果から、推測に役立つ言語的要因は 1. 言語の「形式」より、言語の「意味」の方が重要である。2. 合成語は単純語より手がかりが多いため、推測が容易である。3. 文脈の量は文脈の質と同じくらい重要であり、量が多ければ学習者の予備知識と結び付けやすい。これらの結果は、日本語初級レベルの和製英語のコース設計、および、初級レベルの学習者に適した推測の言語的手がかりを提供することに役立つことと考える。

外国語学
 日本語学
 2022 年度

院生の署名 :
 主査 :

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะความกรุณาจากบุคลากรหลายฝ่ายดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คະตะกิริ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่คอยให้คำชี้แนะ คำปรึกษา และเสนอแนวคิดอันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย รวมทั้งยังเอาใจใส่ในรายละเอียดในทุก ๆ ขั้นตอนของงานวิจัยจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ในวันนี้

ขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัมภานุช ชูศรี และอาจารย์ ดร. สลิลรัตน์ กวีจารุมงคล ที่ช่วยชี้ข้อบกพร่องในงานวิจัย และให้คำชี้แนะในด้านเนื้อหาเพื่อให้สารนิพนธ์มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. มัทนา จาตุรแสงไพโรจน์ และอาจารย์ Kou Sengoku ที่อนุเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย และช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลกลุ่มผู้เรียนให้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. Yuko Miyoshi ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้านภาษาญี่ปุ่นเสมอมา และช่วยตรวจสอบภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในสารนิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งคณาจารย์ประจำสาขาวิชาต่างประเทศ แขนงวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน และอาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาระดับปริญญาโท

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และรุ่นพี่ที่เรียนด้วยกันทุกคนที่คอยช่วยเหลือ ให้ความคิดเห็น และเป็นกำลังใจให้กันตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้ผู้วิจัยสามารถผ่านการเรียนวิชาต่าง ๆ และทำสารนิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี และขอขอบคุณน้อง ๆ กลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบ และการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณพ่อ แม่ พี่ รวมถึงพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ อีกหลาย ๆ ท่านซึ่งไม่อาจกล่าวได้หมด ณ ที่นี้ ที่คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ หากงานวิจัยนี้มีประโยชน์แม้เพียงเล็กน้อย ผู้วิจัยขอมอบความดีเหล่านั้นให้กับทุกท่านที่กล่าวมานี้

ชาคริยา อธิฐกอ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาญี่ปุ่น.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 นิยามและประเภทของคำ 和製英語.....	5
2.1.1 นิยามของคำ 和製英語.....	5
2.1.2 ประเภทของคำ 和製英語	6
2.3 งานวิจัยที่ศึกษาการทำความเข้าใจและการคาดเดาความหมายคำศัพท์	11
2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายคำ 外来語 และคำ 和製英語	11
2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคาดเดาความหมายคำ 外来語 และคำ 和製英語.....	14
2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคาดเดาคำชนิดอื่น ๆ	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
3.1 กลุ่มตัวอย่าง	20
3.1.1 กลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบนำร่อง	20
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบหลัก	21
3.2 ประเภทคำ 和製英語 ที่ใช้ในงานวิจัย.....	21
3.3 สมมติฐานการวิจัย.....	22

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
3.4.1 แบบทดสอบ.....	22
3.4.2 กระบวนการเลือกคำ 和製英語.....	24
3.4.3 การสร้างประโยคบริบท.....	28
3.4.4 การสร้างตัวเลือกในแบบทดสอบ	31
3.4.5 ผลการสำรวจนำร่องและการปรับแก้แบบทดสอบ	33
3.4.6 การสัมภาษณ์เพิ่มเติม.....	41
3.5 การวิเคราะห์	41
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	42
4.1 ภาพรวมอัตราการตอบถูกของผู้ตอบแบบทดสอบ.....	42
4.2 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทของคำ 和製英語 (T1, T2, T3) กับคำ 和製英語 (คำเดี่ยว และคำประสม).....	47
4.3 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทของคำ 和製英語 กับบริบท.....	48
4.3.1 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T1).....	49
4.3.2 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T2).....	50
4.3.3 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T3).....	52
4.4 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทบริบท.....	53
บทที่ 5 อภิปรายผล.....	59
5.1 ปัจจัยด้านคำที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียน.....	59
5.1.1 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของ ผู้เรียน	59
5.1.2 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ที่มีผลต่อการคาดเดา ความหมายของผู้เรียน.....	62
5.2 ปัจจัยด้านบริบทที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายคำ 和製英語 ของผู้เรียน.....	64

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย.....	68
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	68
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	69
6.3 คำถามหลังการวิจัย.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	74

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2-1 ประเภทของคำ 和製英語 (柴崎ほか(2007)).....	7
ตารางที่ 2-2 ประเภทคำ 和製英語 ในงานวิจัยนี้	10
ตารางที่ 3-1 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างแบบทดสอบหลัก.....	21
ตารางที่ 3-2 แสดงคำ 和製英語 ในแบบทดสอบความเข้าใจของ NIKKEI.....	25
ตารางที่ 3-3 คำที่ใช้และบริบทในแบบทดสอบนำร่อง 18 คำ.....	30
ตารางที่ 3-4 ตัวเลือกในแบบทดสอบนำร่อง	32
ตารางที่ 3-5 คำ 和製英語 แยกตามประเภท	33
ตารางที่ 3-6 อัตราการตอบถูกของคำประเภท T1 (ผลการสำรจนำร่อง).....	33
ตารางที่ 3-7 อัตราการตอบถูกของคำประเภท T2 (ผลการสำรจนำร่อง).....	34
ตารางที่ 3-8 อัตราการตอบถูกของคำประเภท T3 (ผลการสำรจนำร่อง).....	35
ตารางที่ 3-9 การปรับแก้แบบทดสอบ.....	38
ตารางที่ 3-10 คำ 和製英語 และบริบทที่ใช้ในแบบทดสอบหลัก 30 คำ.....	39
ตารางที่ 4-1 อัตราการตอบถูกของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูง	43
ตารางที่ 4-2 ผล T-TEST เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3).....	44
ตารางที่ 4-3 ผล T-TEST เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3)	45
ตารางที่ 4-4 ผล T-TEST เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงในคำ 和製英語 (คำเดี่ยว).....	45
ตารางที่ 4-5 ผล T-TEST เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงในคำ 和製英語 (คำประสม)	46
ตารางที่ 4-6 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทของคำ 和製英語 (T1, T2, T3) กับคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม)	47
ตารางที่ 4-7 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทของคำ 和製英語 กับบริบท.....	48
ตารางที่ 4-8 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T1).....	49

ตารางที่ 4-9 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T2).....	51
ตารางที่ 4-10 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T3).....	52
ตารางที่ 4-11 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทและจำนวนตัวชี้แนะในบริบท	54
ตารางที่ 4-12 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทตัวชี้แนะในบริบทประเภท “สถานที่” ใน แบบทดสอบส่วน 文脈条件.....	55
ตารางที่ 4-13 อัตราการตอบถูกแยกตามตัวชี้แนะในบริบทประเภท “คำนาม” ในแบบทดสอบส่วน 文脈条件.....	56
ตารางที่ 4-14 อัตราการตอบถูกแยกตามตัวชี้แนะในบริบทประเภท “คำคุณศัพท์”	57
ตารางที่ 5-1 อัตราการตอบถูกประเภทคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ของผู้เรียน.....	60
ตารางที่ 5-2 ภาพรวมอัตราการตอบถูกประเภทคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ของผู้เรียน.....	62
ตารางที่ 5-3 อัตราการตอบถูกแยกตามจำนวนและประเภทตัวชี้แนะในบริบท.....	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ภาษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันด้วยวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เช่น เพื่อการศึกษา การทำงาน หรือการท่องเที่ยว ภาษาญี่ปุ่นก็เป็นภาษาหนึ่งที่ผู้คนให้ความสนใจและได้รับความนิยมนับเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นเป็นสังคมอุตสาหกรรมที่ต้องการแรงงานทั้งคนในประเทศและแม้กระทั่งชาวต่างชาติ นอกจากนี้ จากผลการสำรวจการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศต่าง ๆ หรือ 「海外の日本語教育の現状 2021 年度日本語教育機関調査」 โดย 国際交流基金 ในปีค.ศ.2021 พบว่าประเทศที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือ ประเทศจีน ซึ่งมีทั้งหมด 1,057,318 คน และมีประเทศไทยเป็นประเทศที่มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมากเป็นอันดับที่ 5 อยู่ที่ 183,957 คน แสดงให้เห็นว่าภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีผู้เลือกศึกษาเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมต่าง ๆ และหนึ่งในความน่าสนใจของประเทศญี่ปุ่นคือ ความพิเศษของชนิดตัวอักษรที่ใช้ร่วมกันทั้งหมด 3 ชนิดคือ อักษรฮิระงานะ อักษรคะตะคะนะ และ อักษรคันจิ ซึ่งแต่ละชนิดตัวอักษรก็มีหน้าที่และภาพลักษณ์แตกต่างกันออกไป

อักษรฮิระงานะเป็นอักษรแสดงเสียงที่ประดิษฐ์ขึ้นในสมัยเฮอัน (ค.ศ. 794-1182) ของญี่ปุ่น สตรีในราชสำนักนำตัวอักษรฮิระงานะมาใช้เขียนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของตนเองออกมาในรูปแบบของบันทึก รวมถึงเรียงร้อยถ้อยคำออกมาในรูปแบบความเรียงได้ (อาทิตันท์ กาญจนดุล, 2021) เนื่องจากอักษรฮิระงานะมีภาพลักษณ์ที่ดูนุ่มนวลชด้อยจึงใช้อักษรนี้เขียนคำที่ญี่ปุ่นสร้างขึ้น ในขณะที่อักษรคะตะคะนะเป็นอักษรที่สร้างขึ้นจากส่วนหนึ่งของอักษรคันจิ ใช้เพื่อแทนเสียงคำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ แต่ในปัจจุบันมีการใช้อักษรคะตะคะนะมากขึ้น เช่น เมื่อต้องการเน้นเสียง หรือความหมายของคำ บางครั้งก็มีการใช้อักษรคะตะคะนะแทนอักษรฮิระงานะหรือคันจิเพื่อให้เกิดความแตกต่างจากรูปคำเดิมและดูเด่นยิ่งขึ้น เช่น 「あのコト」 แทน 「あのこと」 ที่ใช้อักษรฮิระงานะ หรือ 「あの事」 ที่ใช้คันจิในการเขียน และอักษรคันจิเป็นคำเรียกตัวอักษรจีนที่ใช้แทนเสียงคำในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งรับเข้ามาในสมัยต่าง ๆ อีกทั้งยังได้ปรับปรุงขึ้นมาเองในระยะหลังอีกด้วย (นฤมล ลีปิยะชาติ, 2548)

ทั้งนี้ในภาษาญี่ปุ่นจะใช้ตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดร่วมกันทว่ามีวิธีใช้ที่แตกต่างกัน และดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นว่าอักษรคะตะคะนะใช้เพื่อแทนเสียงคำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศในภาษาญี่ปุ่นและเพื่อสร้างความโดดเด่นให้แก่คำ (คำทับศัพท์หรือคำยืมภาษาต่างประเทศ ต่อไปตลอดงานวิจัยนี้จะขอเรียกว่า “คำ 外来語” เช่น 「エレベーター」 「パーティー」 เป็นต้น) โคมพัฒนา ประวัง และผนิทรา อีรานนท์ (2018) ได้กล่าวว่า คำที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะมีการใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบหรือใช้เป็นอุปลักษณ์มากกว่าคำที่เขียนด้วยอักษรฮิระะงะนะ หรือหากเป็นคำศัพท์ที่เขียนด้วยอักษรคันจิที่ไม่ใช่อักษรคันจิในชีวิตประจำวันก็อาจเขียนด้วยอักษรคะตะคะนะได้ ดังนั้นการเลือกใช้ชนิดอักษรญี่ปุ่นในการเขียนสามารถใช้สื่อความหมายที่ต่างออกไป จึงอาจกล่าวได้ว่าการเรียนรู้ การใช้และการทำความเข้าใจคำที่ใช้อักษรคะตะคะนะเป็นปัญหาหนึ่งในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชั้นต้น

คำที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะเป็นคำที่พบเห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น บนป้ายห้างร้าน คำศัพท์เฉพาะในสาขาวิชาหรือสื่อต่าง ๆ เป็นต้น มีงานวิจัยมากมายที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนรู้อักษรคะตะคะนะและคำ 外来語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาติต่าง ๆ รวมไปถึงผู้ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่

นอกจากนี้ 掘切 (2013) ยังได้กล่าวว่า คำ 外来語 มีทั้งภาพลักษณ์ในทางบวกและทางลบ โดยในทางบวกคือเป็นคำที่มีภาพลักษณ์แบบใหม่ มีความเป็นสากลและใช้ในคำศัพท์เฉพาะทางต่าง ๆ อีกทั้งยังพบความคิดเห็นที่แตกต่างต่อการใช้คำยืมของกลุ่มผู้ที่มีภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่ในช่วงอายุที่ต่างกัน กล่าวคือชาวญี่ปุ่นที่มีอายุมากจะพบว่าคำยืมภาษาต่างประเทศนั้นจดจำได้ยากจึงไม่นิยมใช้ตรงข้ามกับชาวญี่ปุ่นวัยรุ่นที่ชอบการใช้คำยืมเพราะมองว่าเข้าใจง่ายและเลือกใช้ได้สะดวก นอกจากนี้เรื่องความแตกต่างทางช่วงวัยแล้วยังพบว่ามีความแตกต่างของการตระหนักรู้ของชาวญี่ปุ่นไปตามสถานที่ที่ใช้และคู่สนทนาด้วย

อย่างไรก็ดี คำที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะมิได้มีเพียงคำ 外来語 เท่านั้น ทว่ายังมีคำอีกหนึ่งชนิดที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะเช่นกัน นั่นคือคำต่างประเทศที่ญี่ปุ่นสร้างขึ้น หรือคำ 和製英語 (ต่อไปตลอดงานวิจัยนี้จะขอเรียกว่า “คำ 和製英語”) ซึ่งเป็นคำที่แม้มองภายนอกจะเหมือนเป็นคำ 外来語 ที่เป็นคำยืมจากภาษาต่างประเทศ แต่ในความเป็นจริงกลับเป็นคำที่ญี่ปุ่นสร้างขึ้นเองโดยไม่ได้คงความหมายดั้งเดิมทั้งหมดเหมือนคำ 外来語 ตัวอย่างคำ 和製英語 เช่น 「キーホルダー (พวงกุญแจ)」 「パンク (ยางแบน)」 เป็นต้น จึงอาจทำให้เป็นอุปสรรคในการสื่อสาร หรือการรับสาร

ทั้งจากการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียนไม่มากนักน้อย รวมทั้งอาจทำให้ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาญี่ปุ่นมากพอเกิดความสับสนในการใช้ในทักษะต่าง ๆ เนื่องจากไม่สามารถใช้พื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษในการทำความเข้าใจได้ทั้งหมด

Artonius (2017) ได้ศึกษาประเภทของคำ 外来語 และคำ 和製英語 ต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวสวีเดน ผลการวิจัยพบว่าประเภทคำ 外来語 ที่ยากที่สุดสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวสวีเดนคือประเภทที่เป็น “semantically modified” หรือคำที่มีความหมายแตกต่างไปบางส่วนหรือต่างไปทั้งหมด เช่น スタイル ถัดมาคือคำ 和製英語 และสำหรับประเภทที่เป็น “grammatically changed” หรือคำที่มีการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงหรือผิวาทกรรมไปเนื่องจากการสะกดในภาษาญี่ปุ่น เช่น フリーマーケット (เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงจาก flea market เป็น free market) เป็นประเภทที่เข้าใจง่ายที่สุด โดยจากผลของงานวิจัยนี้ทำให้นักวิจัยได้ว่าคำ 和製英語 เป็นคำประเภทหนึ่งที่ยากต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น

นอกจากนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำ 和製英語 อื่น ๆ พบว่ามีงานที่ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายของคำ 和製英語 อยู่มาก หากแต่งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางภาษาที่ส่งผลต่อการเดาคำ 和製英語 ยังมีอยู่น้อย งานวิจัยส่วนใหญ่จะใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของภาษาอังกฤษ อีกทั้งเท่าที่ผู้วิจัยทราบ ยังไม่พบการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยเฉพาะผู้เรียนชั้นต้นนัก และสันนิษฐานว่าหากเป็นคำที่มีรูปเหมือนหรือคล้ายกับภาษาอังกฤษ ผู้เรียนก็อาจเชื่อมโยงกับความรู้ก่อนหน้าหรือประสบการณ์ได้ แต่หากมีปัจจัยด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น เป็นคำเดี่ยวหรือคำประสม มีและไม่มีบริบทประกอบด้วย ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้นจะสามารถคาดเดาได้ถูกต้องหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยทางภาษาที่มีส่งผลต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ในกลุ่มผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้น โดยงานวิจัยนี้จะใช้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไทย และใช้แบบทดสอบการคาดเดาความหมายเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล งานวิจัยนี้จะแบ่งแบบทดสอบออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่มีเฉพาะคำ 和製英語 เท่านั้น และอีกส่วนคือส่วนที่มีบริบทประกอบด้วย (รายละเอียดจะกล่าวถึงในบทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย) ผู้วิจัยมุ่งหวังให้ผลของงานวิจัยชิ้นนี้เป็นแนวทางและประโยชน์ต่อการเรียนการสอนคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้นทั้งต่อผู้สอนหรือผู้เรียนเองไม่มากนัก

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่าความแตกต่างและความเหมือนของภาษาอังกฤษส่งผลต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้นหรือไม่
2. เพื่อศึกษาว่าคำ 和製英語 ที่เป็นคำเดี่ยวและคำประสมส่งผลต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้นหรือไม่
3. เพื่อศึกษาว่าบริบท (จำนวนตัวชี้แนะและประเภทของตัวชี้แนะในบริบท)มีส่วนช่วยในการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้นหรือไม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำ 和製英語: กรณีศึกษาผู้เรียนชาวไทยระดับมหาวิทยาลัยตอนต้น” ทำให้สามารถแบ่งเนื้อหาในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้เป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

2.1 นิยามและประเภทของคำ 和製英語

2.2 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีพื้นความรู้เดิม (Schema) ในการอ่าน

2.3 งานวิจัยที่ศึกษาการทำความเข้าใจและการคาดเดาความหมายคำศัพท์

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายคำ 外来語 และคำ 和製英語

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคาดเดาความหมายคำ 外来語 และคำ 和製英語

2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคาดเดาคำชนิดอื่น ๆ

2.1 นิยามและประเภทของคำ 和製英語

2.1.1 นิยามของคำ 和製英語

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีผู้ให้คำนิยามของคำ 和製英語 หลากหลาย ในที่นี้จะยกงานวิจัยของ 田辺 (1990) 柴崎ほか (2007) และ Norman (2012) ดังนี้

田辺 (1990: 2) กล่าวว่า คำ 和製英語 คือคำที่มีภาษาต้นกำเนิดเป็นภาษาอังกฤษเสียส่วนใหญ่และเขียนด้วยตัวอักษรคะตะคะนะ สามารถเรียกได้อีกชื่อคือ カタカナ英語 ซึ่งหมายถึงคำหรือวลีที่สร้างขึ้นโดยคนญี่ปุ่น นอกจากนี้ 田辺 ยังจัดคำภาษาอังกฤษที่มีการออกเสียงที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างชัดเจน หรือเป็นภาษาญี่ปุ่นที่มีการเข้าใจผิดเป็นภาษาอังกฤษให้อยู่ในกลุ่ม 和製英語 นี้ด้วย

柴崎ほか (2007) กล่าวว่า คำ 和製英語 เป็นคำคะตะคะนะประเภทหนึ่ง และเป็นคำศัพท์ในภาษาญี่ปุ่นที่ยังไม่มีคำนิยามที่ชัดเจน และจัดคำว่า 和製英語 ให้รวมถึงคำที่เกิดจากการผสมกัน

ของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (เช่น バージョンアップ) และคำเดี่ยวที่มีความหมายในตัวเอง (เช่น コンセント) ด้วย

Norman (2012) กล่าวว่า คำ和製英語 แปลตรงตัวได้ว่า “Made in Japan English (คำภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นในประเทศญี่ปุ่น)” ภาษาอังกฤษมักเรียกว่า Japanized English หรือย่อได้เป็น Japlish หมายถึงคำภาษาอังกฤษที่ไม่ได้ใช้โดยเจ้าของภาษาอังกฤษ 呉 (2020) ได้รับแนวคิดของ Norman มาและระบุเพิ่มเติมจากงานของ Norman ว่าเป็นคำที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะ จึงดูเหมือนเป็นคำยืมจากภาษาต่างประเทศ ทว่ามีความหมายแตกต่างจากภาษาดั้งเดิมเพียงเล็กน้อยไปจนถึงมีความแตกต่างมาก

เมื่อคุณลักษณะเด่นของแต่ละนิยามของ和製英語 ในงานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจึงอ้างอิงงานดังกล่าวและข้อกำหนดนิยามของคำ 和製英語 ในงานวิจัยนี้ไว้ดังนี้

“คำ 和製英語 หมายถึง คำยืมที่มาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาต้นกำเนิด สามารถปรากฏได้ในลักษณะคำเดี่ยวและคำประสมที่เกิดจากการย่อหรือนำคำภาษาอังกฤษมารวมกัน ทั้งคำเดี่ยวและคำประสม จะมีทั้งคำที่มีความหมายแตกต่างน้อยหรือแตกต่างมากจากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต้นกำเนิด”

2.1.2 ประเภทของคำ 和製英語

การแบ่งประเภทของคำ 和製英語 ไว้หลายแบบ เช่น การแบ่งของ柴崎 (2007) 須部 (2013) และ 楊 (2013) โดยมีรายละเอียดดังนี้

柴崎 (2007) ให้ความสำคัญกับรูปและความหมายที่เหมือนหรือต่างจากภาษาต้นกำเนิด และได้แบ่งคำ 和製英語 ไว้ 4 ประเภท ได้แก่

1. คำที่มีรูปในภาษาอังกฤษ แต่ใช้ในความหมายที่แตกต่างกันในภาษาญี่ปุ่น เช่น スマート ในภาษาอังกฤษจะแปลว่า “ฉลาด” แต่ในภาษาญี่ปุ่นจะหมายถึง “รูปลักษณะภายนอกที่ดี”
2. คำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงรูปของคำในภาษาอังกฤษหรือเกิดจากการย่อคำที่ไม่พบในภาษาอังกฤษ เช่น デパート (department store) ドライヤー (hair dryer)
3. คำที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ แต่มีรูปคล้ายกับภาษาอังกฤษ เช่น ナイター (night game) チャック (zipper) รวมทั้งคำที่ไม่มีแนวคิดในภาษาญี่ปุ่น เช่น フリーター และ プリクラ

4. คำที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษแต่เกิดจากการประสมกันของคำที่มีในภาษาอังกฤษมากกว่า 2 คำ เช่น ムードメーカー, カルチャーセンター, ハローワーク

จากการแบ่งของ 柴崎(柴崎) (2007) เห็นได้ว่าจะให้ความสำคัญกับรูปและความหมายของคำ 和製英語 ที่มีความแตกต่างจากภาษาอังกฤษ โดยมีทั้งคำที่มีรูปเหมือนคำในภาษาอังกฤษแต่มีความหมายแตกต่างจากภาษาอังกฤษ (ประเภทที่ 1) คำที่เปลี่ยนแปลงรูปโดยการย่อคำแต่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ (ประเภทที่ 2) และคำที่สร้างขึ้นใหม่โดยมีรูปคล้ายหรือดูเหมือนเป็นคำในภาษาอังกฤษแต่เป็นความหมายที่ใช้เพียงในภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น (ประเภทที่ 3 และ 4)

จากการแบ่งประเภทของ 柴崎(柴崎) (2007) สามารถนำมาสรุปในตาราง 2-1 ด้านล่าง โดย “√” คือมีรูปหรือความหมายเหมือนคำในภาษาอังกฤษ “△” คือมีรูปหรือความหมายคล้ายคำในภาษาอังกฤษ และ “X” คือมีรูปหรือความหมายแตกต่างจากคำในภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 2-1 ประเภทของคำ 和製英語 (柴崎(柴崎) (2007))

ประเภท	รูปในภาษาอังกฤษ	ความหมาย ในภาษาอังกฤษ	ตัวอย่าง
1	√	X	スマート
2	X	√	デパート
3	△	X	ナイター
4	△	X	ムードメーカー

須部 (2013) ให้ความสำคัญทั้งรูปและความหมายเช่นเดียวกับ 柴崎(柴崎) (2007) แต่จะแบ่งประเภทย่อยและมองกระบวนการสร้างคำ (คำย่อ) ประกอบด้วย โดยแบ่งประเภทคำ 和製英語 ไว้ 2 แบบ คือ แบ่งตามรูปแบบของคำ และแบ่งตามความหมายและกระบวนการปรากฏของคำ ได้แก่

1. การแบ่งตามรูปของคำ มีทั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่

1.1 คำที่เกิดจากการรวมกันระหว่างภาษา หมายถึงคำที่เกิดจากการประสมของภาษาที่ต่างต่างกัน เช่น 砂利トラ ซึ่งเป็นการประสมกันของ 砂利 ที่เป็นคำจีน และ トラック ในภาษาอังกฤษ โดยมีคำที่ไม่ได้เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะเช่นนี้อยู่มาก นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงชนิดของคำภาษาอังกฤษเป็นคำกริยาและคำคุณศัพท์ในภาษาญี่ปุ่นอีกด้วย เช่น バンドする, オーバーな

1.2 คำที่ตัดส่วนท้ายออก หมายถึงคำที่ตัดส่วนหลังของคำออก เช่น デパート (department store), アパート (apartment house)

1.3 คำที่ตัดส่วนหน้าออก หมายถึงคำที่ตัดส่วนหน้าของคำออก เช่น sewing machine เหลือเพียงคำว่า machine (マシン) เท่านั้น

1.4 คำเรียงสลับตำแหน่ง หมายถึงคำที่เกิดจากการสลับตำแหน่งของคำภาษาอังกฤษในภาษาญี่ปุ่น เช่น cabbage roll เป็น ロールキャベツ และ toaster oven เป็น オーブントースター

2. การแบ่งตามความหมายและกระบวนการปรากฏของคำ มีทั้งหมด 4 ประเภท ดังนี้

2.1 คำที่ดูจากตำแหน่งของคำแล้วเสมือนเป็นภาษาอังกฤษที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เช่น セールスポイント (selling point), マスコットキャラクター (mascot), イートインコーナー (eat-in corner)

2.2 คำที่เกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่น และมีแนวคิดของความหมายในภาษาอังกฤษ เช่น チャレンジスクール, ゴールド免許証

2.3 คำที่มีความหมายแตกต่างจากภาษาอังกฤษ เป็นคำที่มีความหมายแตกต่างกันอย่างมากระหว่างในภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ เช่น ベビーカー ที่ในภาษาญี่ปุ่นจะมีความหมายว่า “รถเข็นเด็ก” แต่ในภาษาอังกฤษดั้งเดิมจะหมายความถึง “รถขนาดเล็ก”

2.4 คำอื่น ๆ ที่สร้างขึ้นในประเทศญี่ปุ่น เช่น マナーモード (the silent mode), バッティングする (clash)

จากการแบ่งของ 須部 (2013) เห็นได้ว่าจะให้ความสำคัญกับรูป ความหมายและกระบวนการปรากฏของคำที่มีรูปและความหมายแตกต่างจากคำในภาษาอังกฤษ โดยข้อที่ 1 การแบ่งประเภทตามรูปของคำนั้นระบุไว้ว่าเป็นคำที่เกิดจากการประสมของภาษาที่แตกต่างกัน หรือเป็นคำภาษาอังกฤษที่ตัดส่วนท้ายออก หรือส่วนหน้าออก รวมทั้งคำที่เกิดจากการเรียงสลับตำแหน่งของคำในภาษาอังกฤษ ซึ่งการแบ่งในลักษณะดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับการแบ่งของ 柴崎 ほか (2007) ที่ให้ความสำคัญกับรูปของคำ 和製英語 สำหรับในข้อที่ 2 การแบ่งตามความหมายและกระบวนการปรากฏของคำเป็นการให้ความสำคัญในส่วน “ความหมาย” เช่นเดียวกับการแบ่งของ 柴崎 ほか (2007)

楊 (2013) ได้แบ่งประเภทคำ 和製英語 โดยให้ความสำคัญกับรูปมากกว่าความหมาย และแบ่งคำ 和製英語 ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. รูปคำเดี่ยว เช่น カラー, トランク, スマート, ネット คำประเภทนี้ยังรวมไปถึงคำที่ย่อจากภาษาอังกฤษจนกลายเป็นคำเดี่ยวด้วย ได้แก่

1.1 คำย่อจากการตัดคำส่วนหน้า เช่น コーラ(コカコーラ), バイク(モーターバイク)

1.2 คำย่อจากการตัดคำส่วนหลัง เช่น アジ(アジテーション), オーバー(オーバーコート)

2. รูปคำประสม

2.1 คำที่เกิดจากการประสมกันของคำภาษาอังกฤษ เช่น ガードマン (guard man), デッドヒート (dead heat), マイカー (my car)

2.2 คำย่อ โดยสามารถแบ่งย่อยได้ดังนี้

2.2.1 คำย่อประเภทที่ 1 คือ ประเภทที่ย่อคำที่อยู่ด้านซ้าย เช่น アドバルーン(アドバイสバルーン), ปัตคาร์(พัตรอลคาร์)

2.2.2 คำย่อประเภทที่ 2 คือ ประเภทที่ย่อคำที่อยู่ด้านขวา เช่น ู่วแมน
ริบ(ู่วแมน·ริบเลชั่น), ออตบไค(ออตบไค)

2.2.3 คำที่เกิดจากการประสมของคำย่อ ไม่ว่าจะ เป็นประเภทที่ 1 หรือ 2 เช่น ออฟเล(ออฟเล·เรดี้), ู่วปรอ(ู่วปรอ·ปรอเซสซาร์)

2.3 คำแปลง (派生語)

2.3.1 คำเสริมหน้า เช่น アフターサーวิส, マイペース

2.3.2 คำเสริมท้าย เช่น イメージアップ, タッチアウト

จากการแบ่งของ 楊 (2013) เห็นได้ว่าจะให้ความสำคัญกับรูปของคำเพียงอย่างเดียว โดยจะแบ่งเป็นรูปคำเดี่ยวและคำประสมที่เกิดจากการย่อ ตัด หรือแปลงคำในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีเกณฑ์การแบ่งที่ชัดเจนในส่วน “รูป” แต่ไม่ได้ครอบคลุมไปจนถึงความหมายของคำเช่น 柴崎ほか (2007) และ 須部 (2013)

ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการเดาคำ 和製英語 จึงจะใช้ทั้งรูปและความหมายเป็นหลักในการแบ่งประเภท โดยจะอ้างอิงการแบ่งประเภทจาก 柴崎ほか (2007) และ 須部(2013) ที่ให้ความสำคัญกับรูปและความหมายของคำ รวมทั้งการแบ่งประเภทของ 楊(2013) ที่แบ่งออกเป็นรูปคำเดี่ยวและคำประสม ซึ่งงานวิจัยนี้ได้แบ่งประเภทของคำ 和製英語 ออกเป็น 3 ประเภท ผู้วิจัยขอกำหนดชื่อเรียกเพื่อความเข้าใจง่ายและสะดวกต่อการกล่าวถึงในบทถัดไป เป็น T1, T2 และ T3 ตามลำดับ และสามารถสรุปได้ดังตาราง 2-2 ด้านล่าง โดย “√” คือมีรูปหรือความหมายเหมือนคำในภาษาอังกฤษ และ “X” คือมีรูปหรือความหมายแตกต่างจากคำในภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. คำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษ (T1)
2. คำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษ (T2)
3. คำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ที่เกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น (T3)

ตารางที่ 2-2 ประเภทคำ 和製英語 ในงานวิจัยนี้

ประเภทคำ 和製英語	รูปในภาษาอังกฤษ	ความหมายในภาษาอังกฤษ
T1	√	X
T2	X	√
T3	X	X

นอกจากนี้ การแบ่งประเภทคำ 和製英語 ของ 楊 (2013) นั้น ผู้วิจัยจะนำมาใช้อ้างอิงในการแบ่งประเภทคำเดี่ยวและคำประสม ซึ่งเป็นหนึ่งในข้อสมมติฐานในงานวิจัยนี้ (รายละเอียดอยู่ในบทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ข้อ 3.2 สมมติฐาน)

2.2 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีพื้นความรู้เดิม (Schema) ในการอ่าน

อิรวินน์ ตันทนิส (2550) กล่าวเกี่ยวกับทฤษฎีพื้นความรู้เดิม (schema) ในกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษไว้ว่า เป็นทฤษฎีที่เสนอแนวความคิดว่าความรู้ที่มีอยู่ในสมองจะถูกจัดระบบเข้าเป็นกลุ่มของโครงสร้างความรู้ที่มีการเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์เกี่ยวกับโลก ความรู้เหล่านี้จะเป็นตัวนำไปสู่การเข้าใจโลก นอกจากนี้ยังทำให้เราสามารถเดาหรือคาดการณ์ในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในบริบทที่กำหนดให้ด้วยประสบการณ์ของเรา ผู้อ่านจะนำความรู้เหล่านี้มาใช้ในการตีความ

ข้อความที่ไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือในเนื้อหา ในทฤษฎีนี้จะให้ความสำคัญกับพื้นความรู้เดิม ซึ่งความเข้าใจในการอ่านที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความสามารถของผู้อ่านในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่อ่านกับพื้นความรู้เดิม

อีกทั้ง ธีรวัฒน์ ต้นทนิส ยังวิเคราะห์ทฤษฎีพื้นความรู้เดิมเพิ่มเติม โดยกล่าวถึงทั้งหมด 3 ประเด็น ได้แก่

1. พื้นความรู้เดิมช่วยเป็นพื้นฐานในการเติมเต็มความคิดของผู้อ่าน ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีงานเขียนใดที่จะอธิบายข้อมูลทุกอย่างได้โดยชัดเจนสมบูรณ์ทั้งหมด พื้นความรู้เดิมที่ผู้อ่านสะสมไว้จะช่วยให้ผู้อ่านตีความหมายได้อย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์ โดยการนำเอาสิ่งที่รู้แล้วมาสรุปและอ้างอิงเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้
2. พื้นความรู้เดิมช่วยในการควบคุมการตีความของผู้อ่าน ในขณะที่ผู้อ่านพบข้อความที่กำกวม ผู้อ่านจะสามารถตีความข้อความที่กำกวมได้ ถึงแม้ว่าข้อมูลที่มีอยู่ในพื้นความรู้เดิมของตนแตกต่างไปจากความคิดของผู้เขียน ผู้อ่านจะพยายามตีความข้อมูลที่กำกวมนั้นอีกครั้งเพื่อที่จะปรับข้อมูลให้สอดคล้องกับความคิดที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ผู้อ่านก็จะเข้าใจในสิ่งที่อ่าน
3. พื้นความรู้เดิมช่วยสร้างการสื่อสารที่ตรงกันระหว่างข้อมูลที่ผู้อ่านมีอยู่ในสมอง กับสิ่งที่ปรากฏอยู่ในข้อความของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านจะคอยตรวจสอบความเข้าใจของตนเองขณะที่อ่าน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านทราบว่าตนเองเข้าใจข้อความนั้นหรือไม่

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่าความรู้ที่ผู้อ่านบทความ หรือผู้เรียนมีอยู่ จะเป็นตัวช่วยในการคาดเดาและตีความบทความที่อ่าน แม้มีข้อมูลที่ไม่เข้าใจ แต่ความรู้เดิมก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อหาหรือความหมายนั้น ๆ จึงสามารถกล่าวได้ว่าความรู้เดิมก็จะเป็นประโยชน์ในกรณีของการคาดเดาความหมายคำศัพท์หรือประโยคขนาดนั้นได้ด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยจึงจะนำทฤษฎีนี้มาใช้ในการอภิปรายผลในบทที่ 5 อภิปรายผลต่อไป

2.3 งานวิจัยที่ศึกษาการทำความเข้าใจและการคาดเดาความหมายคำศัพท์

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายคำ 外来語 และคำ 和製英語

ในข้อ 2.3.1 นี้จะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายคำ 外来語 และคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติ ได้แก่ งานวิจัยของ 王敏東 (2015), 張ほか

(2014) และงานวิจัยเดี่ยวที่ศึกษาผ่านผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย คือ アッタ イエム (2020) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

王敏東 (2015) ได้ศึกษาว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยได้หวั่นมีความเข้าใจคำ 和製英語 มากน้อยเพียงใด กลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยชาวไต้หวัน 9 มหาวิทยาลัย ทั้งหมด 16 สาขาวิชา รวมทั้งหมด 270 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มเพื่อทำแบบสอบถาม ได้แก่ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาอื่น ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาวิชาต่าง ๆ เช่น สาขาการท่องเที่ยว วิศวกรรมเคมี สาขาฟิสิกส์ งานวิจัยที่ต้องการศึกษาว่ากลุ่มเป้าหมายมีระดับความเข้าใจต่อคำ 和製英語 ต่างกันอย่างไร แบบสอบถามจะประกอบด้วยคำ 和製英語 ทั้งหมด 76 ข้อ ซึ่งนำมาจากงานวิจัยของ 山根 (2009, 2010, 2011, 2012) ที่เลือกคำมาจาก 『ライトハウス和英辞典』 และ 『ジーニアス和英辞典』 โดยคำตอบจะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ เข้าใจทั้งหมด เข้าใจในระดับหนึ่ง และไม่เข้าใจเลย ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีระดับการเข้าใจความหมายในระดับสูงสุด และถัดมาคือผู้เรียนสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

จากผลการวิจัยการทำความเข้าใจและการเดาคำ 和製英語 ข้างต้น ทำให้ทราบว่าไม่มีสิ่งที่เหมาะสมกันคือการใช้ความรู้ภาษาอังกฤษเป็นตัวช่วยในการตอบ ดังนั้นคำที่มีความหมายแตกต่างจากภาษาอังกฤษบางส่วนหรือต่างทั้งหมด คำ和製英語 และคำที่ผิดจากไวยากรณ์ภาษาอังกฤษจึงเป็นคำประเภทที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติทำความเข้าใจได้ยาก

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ張茂か (2014) พบว่าความรู้ภาษาอังกฤษยังอาจส่งผลทางลบต่อการทำความเข้าใจคำ 和製英語 ด้วย โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาว่าความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นมีอิทธิพลต่อการทำความเข้าใจคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวจีนหรือไม่ และ การใช้ความรู้ภาษาอังกฤษเดาคำ 和製英語 ประเภทที่ 4 หรือคำที่เกิดจากการประสมกันของคำศัพท์ภาษาอังกฤษและกลายเป็นคำใหม่ที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ เช่น モーニングサービス ตามการแบ่งของ 柴崎茂か (2007) จะขัดขวาง (阻害) การทำความเข้าใจความหมายของคำ 和製英語 หรือไม่

กลุ่มเป้าหมายงานวิจัยนี้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยภาษาญี่ปุ่น 4 ชั้นปี (ปี 2-4 และระดับปริญญาโท) มหาวิทยาลัยแถบจีนตะวันออก จำนวน 99 คน งานวิจัยนี้ใช้แบบทดสอบภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และแบบทดสอบคำ 和製英語 จำนวน 28 คำ (玉岡等, 2008) ซึ่งในแต่ละข้อจะให้เลือกก่อนว่ารู้จักคำนั้นมาก่อนหรือไม่ จากนั้นจะเป็นการเลือกตอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความรู้เกี่ยวกับคำนามในภาษาอังกฤษส่งผลทางลบต่อระดับความรู้คำ 和製英語 (既知度) อย่างมีนัยสำคัญ 2. ความรู้เกี่ยวกับคำกริยาในภาษาอังกฤษส่งผลดีต่อระดับความเข้าใจคำ 和製英語 (理解度) แต่ 3. ความรู้เกี่ยวกับคำคุณศัพท์ในภาษาอังกฤษส่งผลลบต่อระดับความเข้าใจของคำ เนื่องจากกรณีที่คำ 和製英語 มีคำคุณศัพท์เป็นคำประสม แต่ไม่ได้มี

ความหมายตามคำศัพท์ในภาษาอังกฤษ เช่น シルバーシート กลับเป็นคำที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นตัวช่วยในการคาดเดาความหมาย

アッタイテム (2020) ได้ศึกษาปัญหาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่เกี่ยวข้องกับคำ 和製英語 ที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะและการเข้าใจความหมาย และความแตกต่างของความหมายของคำ 和製英語 ที่ส่งผลต่อการเข้าใจคำศัพท์ กลุ่มเป้าหมายงานวิจัยนี้เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยจำนวน 53 คนที่มีระยะเวลาในการเรียนภาษาญี่ปุ่นไม่ถึง 1 ปีจนถึง 5 ปีขึ้นไป รวมทั้งผู้ที่เคยอาศัยและปัจจุบันยังอาศัยอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น เครื่องมือวิจัยใช้แบบทดสอบซึ่งใช้คำที่มีมาจากภาษาอังกฤษ (英語由来語) เฉพาะคำที่มีนิยามความหมายในภาษาไทย เช่น トライアスロン, アジェンダ, ダイジェスト และคำ 和製英語 เช่น ゴーサイン, アフターサービス, プレイガイド อย่างละ 12 คำ รวม 24 คำ โดยเลือกคำที่สามารถเรียนในชั้นเรียนได้ และเป็นคำที่นอกเหนือจากระดับข้อสอบ JLPT (級外) คำที่ใช้ถามมีตัวเลือก 3 ส่วน ได้แก่ 1. ท่านคิดว่าคำนี้เป็นคำที่มีที่มาจากภาษาอังกฤษหรือไม่ (choice) 2. คำนี้ท่านเรียนแล้วหรือไม่ (choice) 3. ให้ท่านเขียนความหมายของคำ จากนั้นนำคำตอบที่ได้ไปหาในพจนานุกรมภาษาไทย-ภาษาอังกฤษออนไลน์หลาย ๆ แห่ง เช่น Longdo (<https://dict.longdo.com>) หากความหมายตรงกันจึงจะนับเป็นคะแนนในแบบทดสอบ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจคำที่มาจากภาษาอังกฤษ (英語由来語) มากกว่าคำ 和製英語 อย่างมีนัยสำคัญ หากผู้เรียนชาวไทยเห็นคำที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะก็จะใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในตีความทันที นอกจากนี้ยังสามารถสรุปปัญหาในการเข้าใจความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียนชาวไทยได้จากงานวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. คำ 和製英語 ไม่ถูกมองว่าเป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แต่มองว่าเป็นประเภทเดียวกับคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น เช่น マナーモード, タッチパネル
2. บางคำมีพยัญชนะที่เป็นมินิมอลแพร์ (minimal pair) จึงทำให้ยากที่จะเข้าใจ เช่น ロス タイム ที่อาจเข้าใจเป็นคำว่า Lose, Loss หรือ Lost
3. บางคำเป็นคำที่ไม่ใช้ในชีวิตประจำวันจึงทำให้เดาความหมายได้ยาก เช่น ロス タイム ที่มักพบในวงการธุรกิจมากกว่าการใช้ในชีวิตประจำวัน
4. คำ 和製英語 ที่ผู้เรียนชาวไทยทำความเข้าใจได้ยากที่สุด คือ ประเภทที่รูปของคำไม่เหมือนภาษาอังกฤษเลยซึ่งเกิดจากการนำคำภาษาอังกฤษมารวมกันและสร้างเป็นคำใหม่ เช่น ペーパードライバー

จากงานของ アツタ イエム จะเห็นได้ว่าผู้เรียนชาวไทยจะใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในการเดาความหมายเป็นอันดับแรก แต่อัตราการเดาความหมายคำ 和製英語 ได้ถูกต้องนั้นไม่ได้แปรผันตรงกับความรู้ภาษาอังกฤษ เนื่องจาก 和製英語 เป็นคำที่มีรูปและความหมายที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษ ส่งผลให้เกิดปัญหาในการทำความเข้าใจคำ 和製英語 ที่มีรูปต่างจากภาษาอังกฤษมากที่สุด แต่ในงานวิจัยทั้งหมดข้างต้นยังมีได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น นอกจากนี้นงานของ アツタ イエム ที่ศึกษาผู้เรียนชาวไทยเพียงงานเดียวนั้นยังมีได้ศึกษาครอบคลุมไปถึงเรื่องลักษณะบริบท ไวยากรณ์ และปริมาณตัวชี้แนะในบริบทที่ช่วยในการเดาหรือทำความเข้าใจคำ 和製英語 ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นชาวไทยระดับมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐานแล้วเพื่อศึกษาในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติม

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคาดเดาความหมายคำ 外来語 และคำ 和製英語

劉 (2021) ศึกษาเกี่ยวกับการคาดเดาความหมายของคำ 外来語 ในบทอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าเมื่อผู้เรียนเจอคำศัพท์ที่ไม่รู้จักจะใช้ตัวชี้แนะ (手がかり) ใดในการเดาความหมาย และผลจากการเดามีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยมีกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยชาวจีนที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในเมืองชิงเต่า จำนวน 30 คน วิธีการวิจัย คือ ใช้แบบทดสอบ 外来語意味確認 จำนวน 30 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีประโยคตัวอย่างแสดงไว้ ซึ่งประโยคทั้งหมดจะนำมาจากคลังข้อมูล The Balanced Corpus of Contemporary Written Japanese (BCCWJ)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ภาษาอังกฤษสูงจะนำความรู้ไปปรับใช้ในการเดาความหมายคำ 外来語 ได้ง่าย และผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวจีนใช้ตัวชี้แนะทั้งหมด 9 ประเภท ได้แก่

1. การกลายอนุพันธ์ (語の派生) คือการนึกภาพตามจากความหมายพื้นฐานของคำเป้าหมาย เช่น ในประโยค 「ボーダーのTシャツで、白黒や白ネイビー (藏青) など 対比がはっきりしたものが定番です。」 ผู้เรียนแปลคำว่า ボーダー ว่า “ขอบ” ก่อนเป็นอันดับแรก แต่เมื่ออิงจากตัวชี้แนะ 白黒や白ネイビー และ 対比 จึงตอบว่า “เสื้อมีหลายสี” ได้อย่างถูกต้อง
2. การเชื่อมโยงกับคำที่รู้ก่อนแล้ว (既知語からの連想) เช่น カスタードのアイスクリーム แม้จะไม่ทราบความหมายของคำว่า カスタード มาก่อนก็ตอบว่าเป็นของหวาน ได้อย่างถูกต้องโดยอ้างอิงจากคำว่า アイスクリーム

3. การออกเสียงคำ (語の発音) คือการเดาความหมายของคำจากการออกเสียงคำเป้าหมาย เช่น การเดาความหมายจากความคล้ายกันของคำว่า 「コペルニクス」 กับ 「哥白尼」 ในภาษาจีน
4. ความหมายของประโยค (文の意味) คือการดูความหมายที่มีคำเป้าหมายนั้น ๆ อยู่ เช่น การคาดเดาคำว่า バイリンガル ในประโยค 「日本語と英語の両方を習得し、自由に使いこなしている人も大勢いる。しかし、外国語に囲まれる環境にいても複数の言語に順応できない場合もある。『英語を子どもに教えるな』の著者市川力さんは、バイリンガルへの道のりが非常に険しいことを、長年アメリカで暮らす日本人子女をサポートする仕事を通じて語っている。」 (ตัวอย่างจากงานวิจัยหน้า 18) โดยผู้เรียนจะคาดเดาความหมายของคำจาก 「日本語と英語の両方の習得」 และ 「外国語に囲まれる環境にいても複数の言語に順応できない場合もある」 ในประโยคและคาดเดาได้ว่า バイリンガル ในที่นี้หมายถึงการที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษได้ในเวลาเดียวกัน
5. ไวยากรณ์ในประโยค (文の文法) คือการใช้ความรู้ไวยากรณ์ของตนเป็นตัวช่วยในการเดาความหมาย เช่น การเดาคำว่า ナイーブ ในประโยค 「人間は、とてもナイーブで傷つきやすい面がある」 โดยเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ไวยากรณ์ 「～やすい」 และความรู้คำศัพท์ 「傷つき」
6. ความรู้ทั่วไป (常識的知識) คือการเชื่อมโยงเนื้อหาในประโยคเข้ากับความรู้ของตนหรือความรู้ทั่วไป เช่น ในประโยค 「近代的な町並みが広がるハンブルクに、19世紀当時の風景をとどめる倉庫街はまさに別世界である。運河沿いに広がるレンガ色の町並みは、ロマンティック (浪漫) なスポット (景点) として人気を集めているので、のんびりとカフェタイムを過ごしてみてください。」 (ตัวอย่างจากงานวิจัยหน้า 19) ผู้เรียนจะใช้ความรู้ของตนหรือความรู้ทั่วไปจากคำว่า 19世紀, 運河 และ โรแมนติก ในการคาดเดาความหมายของคำว่า ハンブルク
7. ความรู้จากประสบการณ์ (経験知識) คือการเชื่อมโยงเนื้อหาในประโยคเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียนเอง เช่น การเชื่อมโยงคำว่า 「果物の王様」, 「強烈な匂い」 กับประสบการณ์ของตนเพื่อเดาความหมายของคำว่า ドリアン
8. ความรู้เบื้องหลัง (背景知識) คือการเชื่อมโยงเนื้อหาในประโยคเข้ากับความรู้ทั่วไปในโลก เช่น การเดาความหมายของคำจากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อของนักวิทยาศาสตร์ที่เป็นตัวชี้แนะในประโยค

9. ความรู้ภาษาอังกฤษ (英語知識) คือการคาดเดาความหมายของคำจากเสียง รูป หรือ ความหมายคำในภาษาอังกฤษ เช่น การคาดเดาคำว่า *スピーディ* – โดยดูจากเสียงใน ภาษาอังกฤษคำว่า “speedy”

จากผลงานวิจัยของ 劉 จะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีการใช้ตัวชี้แนะอย่างหลากหลาย ซึ่งมีความ เกี่ยวข้องกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น ความรู้เรื่องไวยากรณ์ ความรู้ทั่วไป ความรู้ จากประสบการณ์ หรือความรู้ภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งหากมีคำที่ไม่สอดคล้องกับความรู้เดิมหรือ ประสบการณ์ของผู้เรียน อาจทำให้เกิดปัญหาหรือความยากในการคาดเดาความหมายคำศัพท์ของ ผู้เรียนได้

柴崎 (2007) ศึกษาว่าเมื่อผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่คาดเดาความหมายของคำ和 製英語 คำประเภทใดที่ง่ายและยากต่อการคาดเดา และเมื่อให้ผู้ที่มีประสบการณ์การเรียน ภาษาอังกฤษคาดเดาคำ和製英語ที่ไม่รู้จักมาก่อนจะมีการนำเอาความรู้ภาษาญี่ปุ่นมาใช้ด้วยหรือไม่

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยคือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวอเมริกัน จำนวน 36 คน มีประวัติการศึกษา ภาษาอังกฤษเฉลี่ย 35 เดือน และผู้ที่ไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 36 คน โดยให้ทำแบบทดสอบคำ 和製英語 ที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะ โดยกำกับคำอ่านภาษาอังกฤษ และเลือกความหมายที่คิดว่า ถูกต้องที่สุดจากปรนัย 4 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความรู้ ไม่พบความแตกต่างในส่วนที่ถามว่ารู้จักคำนี้หรือไม่ในกลุ่ม ตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แต่พบความแตกต่างเมื่อให้เลือกเดาความหมายของคำ โดยผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจะ เดาคำได้ถูกต้องมากกว่า และคำที่เดาได้ดีคือ 1. คำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ 2. คำส่วนหลังเป็นคำที่ มีความหมายหลัก เช่น *ミスコンテスト*, *ポケットベル* คำที่เดายากคือ 1. คำ 和製英語 ที่ไม่ ตรงตามลำดับการเรียงคำในภาษาอังกฤษ เช่น *アフターサービス* 2. คำ 和製英語 ที่สอดคล้องกับ แนวคิดภาษาอังกฤษน้อย 3. คำ 和製英語 ที่ไม่ว่าจะเป็นส่วนหน้าหรือส่วนหลังของคำก็ได้แสดง ความหมายหลัก

吳梅 (2020) ศึกษาว่าเมื่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวจีนพบเจอคำ 和製英語 ที่ไม่รู้จักจะมีการ คาดเดาความหมายอย่างไร และจุดเด่นของคำที่ผู้มีความรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นตอบถูกเป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นชาวจีน จำนวน 57 คน (ชั้นปี 2 และ 3) ที่มีความรู้ ภาษาอังกฤษระดับ N1-N2 โดยมีวิธีการวิจัยคือ การใช้แบบทดสอบ ซึ่งจะมีคำ 和製英語 ทั้งหมด 40 คำ ที่เลือกมาจากหนังสือที่มีความเกี่ยวข้องกับคำ 和製英語 และไม่มีในแบบเรียนและแบบทดสอบ วัดระดับภาษาญี่ปุ่น โดยคำถามจะเขียนด้วยตัวอักษรคะตะคะนะ และให้ผู้เรียนเขียนอธิบาย ความหมายที่เข้าใจเป็นภาษาจีน ผลการวิจัยพบว่าผู้รับการทดสอบไม่ได้ใช้ความรู้ภาษาแม่และความรู้ ภาษาอังกฤษในการคาดเดา แต่การตอบถูกจะแปรผันตรงกับระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น ผลการวิจัย

เกี่ยวกับการใช้ความรู้ภาษาญี่ปุ่นสรุปได้ดังนี้ 1. ความหมายของคำส่วนหน้าหรือหลังจะถูกนำมาใช้คาดเดามากที่สุดจากความหมายทั้งหมดของคำ 和製英語 นั้น ๆ 2. คำ 和製英語 ที่มีคำส่วนหน้าหรือหลังเป็นคำที่มีความหมายเฉพาะในภาษาญี่ปุ่น 3. คำ 和製英語 ที่เป็นคำขยาย จะได้รับอิทธิพลจากความรู้ภาษาญี่ปุ่น

จากผลการวิจัยของ 柴崎茂か ทำให้ทราบว่าผู้ที่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นจะเดาความหมายของคำ 和製英語 ได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่น และลักษณะคำที่เดาได้ง่ายคือคำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษและมีคำส่วนหลังแสดงความหมายหลัก ในขณะที่คำที่เดาได้ยากอาจมีรูปไวการณ์ หรือความหมายที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษ รวมทั้งได้เห็นความสำคัญและลักษณะของการใช้ภาษาญี่ปุ่นในการเดาคำ 和製英語 จากผลการวิจัยของ 吳梅 ด้วยเช่นกัน ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้อ้างอิงจากงานวิจัยต่าง ๆ ข้างต้น โดยทำแบบทดสอบคำ 和製英語 ที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะ และกำกับคำอ่านภาษาอังกฤษโดยอ้างอิงจากงานวิจัยของ 柴崎茂か สำหรับงานวิจัยนี้จะสร้างตัวเลือก 3 ข้อให้ผู้เข้ารับการทดสอบเลือกและเพิ่มในส่วนบริบทเพื่อศึกษาปัญหาเพิ่มเติม

2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคาดเดาคำชนิดอื่น ๆ

Liu & Nation (1985) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความยากในการเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยให้กลุ่มตัวอย่างคือผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 59 คน ทำแบบทดสอบเดาความหมายของคำที่ไม่รู้จักในบทความขนาดสั้นและขนาดยาว ซึ่งประโยคในบทความขนาดสั้นจะมีความถี่คำที่ไม่รู้จัก 1 คำต่อ 10 คำ (the high density text) และในบทความขนาดยาว 1 คำต่อ 25 คำ (the low density text) ในงานวิจัยนี้จะใช้คำที่ไม่มีความหมาย (nonsense word) แทนคำภาษาอังกฤษเพื่อให้เหมือนกับการได้เจอคำที่ไม่รู้จักจริง ๆ เช่น แทนคำว่า dominance ด้วย benalment ซึ่งเป็นคำที่ไม่มีความหมาย เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า การเดาความหมายของคำที่ไม่รู้จัก 1 คำต่อ 25 คำได้ถูกต้องมากกว่า และลำดับประเภทคำที่เดาได้ง่ายไปยากคือ คำกริยา คำนาม คำวิเศษณ์ และคำคุณศัพท์ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้เดิม (background knowledge) ก็มีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้การเดามีความถูกต้องมากขึ้นเมื่อมีคำที่รู้จักในบทความ

จากผลการวิจัยของ Liu & Nation ทำให้ทราบว่าผู้ตอบแบบทดสอบเดาคำศัพท์ในบทความขนาดยาวที่กำหนดให้มีคำที่รู้จัก 1 คำต่อ 25 คำจะคาดเดาได้ถูกต้องมากกว่า กล่าวคือ การที่มีคำที่ไม่รู้จักในบทความน้อยทำให้การเดาความหมายง่ายและถูกต้องมากขึ้น อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น ทำให้ไม่สามารถใช้บทความขนาดยาวในการทดสอบได้

ผู้วิจัยจึงใช้ประโยคขนาดสั้นในแบบทดสอบส่วนที่มีบริบทประกอบและใช้คำศัพท์ที่ผู้เรียนรู้จักแล้วในประโยคเป็นตัวชี้แนะในบริบท (รายละเอียดสามารถดูได้ในบทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย)

谷内 (2010) ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลในบริบทและระดับความรู้ภาษาที่สองมีอิทธิพลอย่างไรในการเดาคำกริยาประสม โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับกลางและสูง ระดับมหาวิทยาลัย ชาวมองโกล จำนวน 54 คน วิธีการวิจัยจะเริ่มจากการทำแบบทดสอบวัดระดับ SPOT test เพื่อแบ่งกลุ่มในการวิเคราะห์เป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีคะแนนสูง กลาง และต่ำ จากนั้นให้ทำแบบทดสอบการเดาความหมายที่ประกอบไปด้วยคำกริยาประสม 2 ประเภท ประโยคความเดียว และประโยคความรวม คำกริยาประสม 2 ประเภทดังกล่าวได้แก่ คำกริยาประสมเชิงวากยสัมพันธ์ (統語的複合動詞) เช่น 読み終わる ที่มีความชัดเจนของคำส่วนหน้าและส่วนหลังสูง และคำกริยาประสมเชิงศัพท์วิทยา (語彙的複合動詞) เช่น 飲み歩く ที่ไม่ใช่คำที่มีความหมายตรงตัว

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถเดาคำประสมเชิงคำศัพท์ได้ถูกต้องมากขึ้นเมื่อมีจำนวนข้อมูลในบริบทมากขึ้น เนื่องจากเป็นคำประสมประเภทที่ไม่มีมีความชัดเจนทางความหมายและเป็นคำที่เดาความหมายจากการแยกคำกริยาส่วนหน้าและส่วนหลังได้ยาก จำนวนบริบทจึงจำเป็นต่อการคาดเดามาก นอกจากนี้ยังพบอิทธิพลของระดับความรู้ภาษาที่สองในกรณีที่มีข้อมูลจากบริบทประกอบด้วย

崔 (2015) ศึกษาสถานการณ์จริงของการเดาความหมายคำศัพท์คันจิที่ไม่รู้จักมาก่อนของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวจีนระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 73 คน โดยมีวิธีการวิจัยคือ ให้ทำแบบทดสอบแบบเลือกตอบที่ประกอบด้วยส่วนคำศัพท์และบริบท และจะวิเคราะห์ผลจากความสอดคล้องของคำศัพท์คันจิในภาษาญี่ปุ่นกับภาษาจีนและระดับความรู้ภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่า ในกรณีที่สามารถใช้ได้ทั้งตัวชี้แนะคำศัพท์ (語彙手がかり) และตัวชี้แนะบริบท (文脈手がかり) ผู้เรียนจะใช้ตัวชี้แนะทั้งสองโดยไม่มี ความเกี่ยวข้องกับระดับความรู้ภาษาที่สอง โดยเฉพาะในกรณีที่คำศัพท์นั้นเหมือนกันทั้งในภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน ผู้เรียนมีแนวโน้มว่าจะใช้เพียงแค่บริบทเท่านั้นในการเดาความหมาย และจะชัดเจนมากในผู้เรียนที่มีระดับความสามารถภาษาที่สองต่ำ

ผลการวิจัยของ Liu & Nation (1985) , 谷内 (2010) และ 崔 (2015) ทำให้เห็นความสำคัญของบริบทและความรู้เดิมของผู้เรียน เห็นได้จากการที่ผู้เรียนตอบถูกมากขึ้นเมื่อจำนวนบริบทหรือตัวชี้แนะในบริบทมากขึ้น เพราะบริบทถือเป็นตัวช่วยอย่างดีสำหรับผู้เรียนที่ไม่ทราบความหมายของคำนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษ คำกริยาประสม หรืออักษรคันจิ ผู้วิจัยจึงนำจำนวนตัวชี้แนะในบริบทและประเภทของตัวชี้แนะในบริบทมาเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการทดสอบการคาดเดาความหมาย คำ和製英語 โดยจะอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 3 วิธีการวิจัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย งานวิจัยนี้เลือกใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการวิจัย คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยนี้จะแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

3.1 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่าง โดยจะแบ่งออกเป็น

3.1.1 กลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบนำร่อง

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบหลัก

3.2 ประเภทคำ 和製英語 ที่ใช้ในงานวิจัย

3.3 สมมติฐานการวิจัย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยรายละเอียดของแบบทดสอบและการสัมภาษณ์เพิ่มเติมกลุ่มตัวอย่างในช่วงการทำแบบทดสอบหลัก โดยจะแยกเป็นหัวข้อย่อย ได้แก่

3.4.1 แบบทดสอบ

3.4.2 กระบวนการเลือกคำ 和製英語

3.4.3 การสร้างประโยคบริบท

3.4.4 การสร้างตัวเลือกในแบบทดสอบ

3.4.5 ผลการสำรวจนำร่องและการปรับแก้แบบทดสอบ

3.4.6 การสัมภาษณ์เพิ่มเติม

3.5 การวิเคราะห์

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่ยังมีระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นไม่สูงจะมีวิธีการคาดเดาคำ 和製英語 อย่างไร จึงได้เลือกศึกษาในกลุ่มผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น จากผลการวิจัยของ 王 (2015) และ アッタ イエム (2020) ทำให้ทราบว่าความรู้ภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยในการทำ ความเข้าใจคำ 和製英語 ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาในกลุ่มผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่ศึกษาอยู่ในระดับ มหาวิทยาลัย เนื่องจากผู้เรียนเหล่านี้เป็นกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์การสอบภาษาอังกฤษเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว จึงสันนิษฐานว่าเป็นกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐานตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

งานวิจัยนี้จะทำการทดสอบทั้งหมด 2 ครั้ง คือการทดสอบนำร่องและการทดสอบหลัก โดยการทดสอบทั้ง 2 ครั้งจะมีเกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น คือเป็นผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นและกำลังศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการทดสอบนำร่องจะเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นตอนต้น และในการทดสอบหลักจะมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูง เพื่อศึกษาว่ามีวิธีการเดาคำ 和製英語 จะมีความเหมือนหรือต่างกันหรือไม่ โดยรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างจะอธิบายอีกครั้งใน 3.1.1 แบบทดสอบนำร่อง และ 3.1.2 แบบทดสอบหลัก

งานวิจัยนี้นอกจากจะใช้แบบทดสอบในการเก็บข้อมูลแล้ว ยังมีการสัมภาษณ์เพิ่มเติมกลุ่ม ตัวอย่างในการทำแบบทดสอบหลักทั้ง 2 กลุ่ม โดยอาศัยการแบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่มตามคะแนนจาก แบบทดสอบที่ได้ (สูง กลาง ต่ำ) และเลือกมาสัมภาษณ์กลุ่มละ 4 คน รวมทั้งหมด 8 คน โดย รายละเอียดการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจะอธิบายอีกครั้งใน 3.2.2 การสัมภาษณ์เพิ่มเติม

3.1.1 กลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบนำร่อง

แบบทดสอบนำร่องเก็บข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ.2565 โดยกลุ่มตัวอย่างคือผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นตอนต้นซึ่งกำลังศึกษาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่ใช้แบบเรียนภาษาญี่ปุ่น みんなの日本語 ฉบับแปลไทย เล่ม 2 (ถึงบทที่ 18) จำนวนทั้งสิ้น 21 คน ซึ่ง 66.70% ของกลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลา เรียนภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 1 เดือน - 1 ปี นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างนี้มีระดับ ความสามารถภาษาญี่ปุ่นต่ำกว่าหรือเท่ากับ N5

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบหลัก

แบบทดสอบหลักเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม พ.ศ.2565 โดยจะมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม รวมทั้งหมด 43 คน แบ่งเป็น

กลุ่มที่ 1 คือผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น จำนวน 24 คน ซึ่งกำลังศึกษาภาษาญี่ปุ่นและใช้แบบเรียนภาษาญี่ปุ่น みんなの日本語 ฉบับแปลไทย เล่ม 2 (ถึงบทที่ 20) 41.7% ของกลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการเรียนภาษาญี่ปุ่นในช่วง 1 เดือน - 1 ปี และ 62.5% เป็นผู้ที่ไม่มีผลสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น

กลุ่มที่ 2 คือผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง จำนวน 19 คน ซึ่งกำลังศึกษาภาษาญี่ปุ่นและใช้แบบเรียนภาษาญี่ปุ่น みんなの日本語 ฉบับแปลไทยจบเล่ม 4 แล้ว 89.5% ของผู้เรียนมีระยะเวลาในการเรียนภาษาญี่ปุ่นอยู่ในช่วง 3 ปีขึ้นไปทั้งหมด และ 52.6% เป็นผู้ที่มีผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น N3-N4 ทั้งหมด สรุปรายละเอียดของกลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มดังตารางด้านล่างได้ดังนี้

ตารางที่ 3-1 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างแบบทดสอบหลัก

กลุ่มตัวอย่าง	ชั้น	เรียนด้วยแบบเรียน みんなの日本語 จนถึง	ผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น	จำนวน	รวม
กลุ่มที่ 1	ต้นตอนต้น	เล่ม 2	62.5% ไม่มีผลสอบ	24 คน	43 คน
กลุ่มที่ 2	ต้นตอนสูง	เล่ม 4	52.6% สอบผ่าน N3-N4	19 คน	

3.2 ประเภทคำ 和製英語 ที่ใช้ในงานวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการเดาคำ 和製英語 จึงจะใช้ทั้งรูปและความหมายมาเป็นหลักในการแบ่งประเภท โดยจะอ้างอิงการแบ่งประเภทจาก 柴崎 辰夫 (2007) และ 須部 (2013) ที่ให้ความสำคัญกับรูปและความหมายของคำ รวมทั้งการแบ่งประเภทของ 楊 (2013) ที่แบ่งออกเป็นรูปคำเดี่ยวและคำประสม ซึ่งงานวิจัยนี้ได้แบ่งประเภทของคำ 和製英語 ออกเป็น 3 ประเภท คือคำประเภท T1, T2 และ T3 (รายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ที่ข้อ 2.1.2) ดังนี้

1. คำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษ (T1)
2. คำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษ (T2)
3. คำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ที่เกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น (T3)

3.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เรียนจะคาดเดาคำ 和製英語 (T3) (คำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ หรือเป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่ในภาษาญี่ปุ่น) ได้ยากที่สุดเมื่อเทียบกับคำ 和製英語 (T1) (คำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษ) และคำ 和製英語 (T2) (คำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษ)
2. ผู้เรียนจะคาดเดาคำ 和製英語 ที่เป็นคำเดียวได้ยากกว่าคำ 和製英語 ที่เป็นคำประสม
3. หากให้บริบทที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือมีจำนวนตัวชี้แนะมากและ/หรือบริบทที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียนได้ง่ายประกอบด้วย ผู้เรียนจะสามารถเดาได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าคำ 和製英語 เป็นคำเดียวหรือคำประสมหรือไม่

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้รวบรวมข้อมูลจาก 1. แบบทดสอบ 2. การสัมภาษณ์เพิ่มเติม จะอธิบายรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.4.1 แบบทดสอบ

แบบทดสอบจะเป็นคำถามปรนัย โดยมีตัวเลือก (choices) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 2 ส่วน รวมทั้งหมด 30 ข้อ ได้แก่ 1. ส่วนที่มีเฉพาะคำ 和製英語 (ต่อไปจะขอเรียกว่า 単独条件) 15 ข้อ และ 2. ส่วนที่มาพร้อมบริบท (ต่อไปจะขอเรียกว่า 文脈条件) 15 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ส่วน 単独条件 ประกอบด้วยคำ 和製英語 พร้อมทั้งคำอ่านภาษาอังกฤษ เช่น アフターサービス (after service), バイプレーヤー (by player) เพื่อให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นเข้าใจและเข้าถึงได้ง่ายกว่าการอ่านอักษรคะตะคะนะ รวมทั้งยังเป็นการลดระยะเวลาในการทำแบบทดสอบอีกด้วย จากนั้นให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบตัวเลือกที่คิดว่าเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 18 ข้อ

ตัวอย่างของแบบทดสอบ

ドクターストップ (doctor stop)

ตัวเลือก: 1. การมีแพทย์มาตรวจที่บ้าน 2. การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่งเพราะคำสั่งแพทย์

3. การมีแพทย์อาสาสมัครรักษาคอนไซในบริเวณต่าง ๆ

ペーパードライバー (paper driver)

ตัวเลือก: 1. ใบขับขี่ 2. ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้ 3. โมเดลรูปรถที่ทำด้วยกระดาษ

2. ส่วน 文脈条件 ประกอบด้วยคำ 和製英語 คำอ่านภาษาอังกฤษ และบริบทเป็นประโยคให้เพิ่มเติม แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบตัวเลือกที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 18 ข้อ

ตัวอย่างของแบบทดสอบ

ドクターストップ (doctor stop)

お酒は飲みません。ドクターストップですから。

ตัวเลือก: 1. การมีแพทย์มาตรวจที่บ้าน 2. การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่งเพราะคำสั่งแพทย์

3. การมีแพทย์อาสาสมัครรักษาคอนไซในบริเวณต่าง ๆ

ペーパードライバー (paper driver)

わたしはペーパードライバーですから、バスで行きます。

ตัวเลือก: 1. ใบขับขี่ 2. ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้ 3. โมเดลรูปรถที่ทำด้วยกระดาษ

อนึ่ง แบบทดสอบที่ใช้ในการทดสอบหลัก หรือแบบทดสอบหลัก จะมีการแก้ไขหลังจากทำแบบทดสอบนำร่อง โดยมีการปรับแก้ตัวเลือกในข้อที่ไม่มีผู้ใดตอบเลย และการปรับตัวเลือกสอดคล้องกับบริบทมากยิ่งขึ้น เช่น ตัวเลือกข้อหนึ่งในคำว่า コンセント จาก “กรตเข้มขัน” เปลี่ยนเป็น

“ปลั๊กไฟ” เป็นต้น เพื่อให้ผู้ตอบสามารถเข้าใจตัวเลือกได้และคาดว่าจะทำให้ผลที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังปรับแก้บริบทบางข้อเพื่อให้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในที่นี้คือการปรับข้อบริบทที่มีตัวชี้แนะ (手がかり) โดยลดตัวชี้แนะลง เช่น ตัดคำว่า 「家」 ในบริบทของคำว่า 「リフォーム」 ซึ่งแต่เดิมคือ 「きのう、家のリフォームはあおりました。」 ออก ตัดให้เหลือ 「きのう、リフォームはおりました。」 ทำให้บริบทมีความชัดเจนน้อยลงเพื่อพิสูจน์ว่าตัวชี้แนะเป้าหมายมีผลต่อการคาดเดาของผู้เรียนหรือไม่ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มคำประเภทคำเดี่ยวอีก 12 ข้อ ในแบบทดสอบหลัก โดยใช้หลักการการเลือกเช่นเดียวกับแบบทดสอบนำร่อง (รายละเอียดเพิ่มเติมจะกล่าวถึงในข้อ 3.2.1.4) เพื่อพิสูจน์ว่าผลการคาดเดาคำประเภทคำเดี่ยวและคำประสมจะมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3.4.2 กระบวนการเลือกคำ 和製英語

คำ 和製英語 ที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้คัดเลือกมาจากผลการสำรวจของกลุ่มหนังสือพิมพ์ NIKKEI (ต่อจากนี้จะเรียกว่า “การสำรวจ NIKKEI”) ซึ่งทำการสำรวจความเข้าใจคำ 和製英語 ของชาวต่างชาติในบทความ 「リフォーム・リストアップ...外国人に通じない和製英語」¹ ในปี ค.ศ. 2021 กลุ่มตัวอย่างของการสำรวจนี้คือสมาชิกชาวต่างชาติ (ไม่ใช่ชาวญี่ปุ่น) NIKKEI Plus 1 ช่วงอายุ 10-90 ปี จำนวน 938 คน โดยวิธีการสำรวจคือการให้ทำแบบทดสอบที่ประกอบไปด้วยคำ 和製英語 ที่มีความหมายแตกต่างจากภาษาอังกฤษ เช่น ペーパードライバー และคำที่ยังคงความหมายของภาษาอังกฤษ เช่น トレンド จำนวนทั้งหมด 37 คำ (ตารางที่ 3-2)

¹ บทความอ้างอิงจาก

<https://www.nikkei.com/article/DGXMZO70056130X10C21A3W01000/>

ตารางที่ 3-2 แสดงคำ 和製英語 ในแบบทดสอบความเข้าใจของ NIKKEI

ลำดับ	和製英語	สื่อสารกับ ชาวต่างชาติ ได้หรือไม่	คำที่เจ้าของภาษาอังกฤษจะใช้
1	リフォーム	ไม่	Renovation, remodeling
2	リストアップ	ไม่	Make a list
3	ライブハウス	ไม่	Live music club, live music venue
4	フライング	ไม่	False start
5	マンツーマン	ไม่	One-on-one, one-to-one
6	キーホルダー	ไม่	Key chain, key ring
7	アフターサービス	ไม่	After-sales service, post-sales service
8	ไวน์クーเลอร์	ไม่	Wine bucket
9	フライด์ポテト	ไม่	French fries, Belgium fries, chips
10	コンパニオン	ไม่	Promotional model, banquet attendant
11	ジェットコースター	ไม่	Roller coaster
12	ウインカー	ไม่	Turn signal
13	バリアフリー	ได้	Barrier free
14	ドライブスルー	ได้	Drive-through
15	マフラー	ไม่	scarf
16	クリアファイル	ไม่	Plastic document folder, project pocket
17	ノートパソコン	ไม่	Laptop computer
18	セールスポイント	ไม่	Selling point
19	ベบีคาร์	ไม่	stroller
20	ฟรีดIAL	ไม่	Toll-free
21	コインランドリー	ไม่	Laundromat
22	コンセント	ไม่	Socket, power socket, plug
23	カーシェアリング	ได้	Car sharing
24	การ์ดแมน	ไม่	Security guard
25	クーラー	ไม่	Air conditioner

26	トレンド	ได้	trend
27	シャッターチャンス	ไม่	Photo opportunity
28	ゴールデンタイム	ไม่	Prime time
29	リニューアル	ได้	renewal
30	デフォルト	ได้	Default
31	ナイター	ไม่	Night game
32	ガソリンスタンド	ไม่	Gas station
33	サラリーマン	ไม่	Company employee, office worker
34	デリバリー	ได้	delivery
35	ペーパードライバー	ไม่	A person with driver's license but no practice
36	ビジョン	ได้	vision
37	ミッション	ได้	mission

งานวิจัยนี้จะอ้างอิงคำและผลการสำรวจจากตารางที่ 3-2 ข้างต้น เนื่องจากงานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการคาดเดาคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น จึงมีเกณฑ์การคัดเลือกคำจากแบบสำรวจดังกล่าวเพื่อใช้ในแบบทดสอบดังนี้

1. ตัดคำที่สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ จำนวน 9 คำ เนื่องจากเป็นคำที่มีรูปคำเหมือนภาษาอังกฤษ และความหมายเดียวกัน จึงไม่เหมาะสมกับแบบทดสอบการเดาความหมาย จึงทำให้เหลือทั้งหมด 28 คำได้แก่

リフォーム、リストアップ、ライブハウス、フライング、マンツーマン、キーホルダー、アフターサービス、ワインクーラー、フライドポテト、コンパニオン、ジェットコースター、ウインカー、マフラー、クリアファイル、ノートパソコン、セールスポイント、ベビーカー、フリーダイアル、コインランドリー、コンセント、ガードマン、クーラー、シャッターチャンス、ゴールデンタイム、ナイター、ガソリンスタンド、サラリーマン、ペーパードライバー

2. ตัดคำที่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วอาจคาดเดาได้ง่าย จำนวน 9 คำ คือ ข้อ 2. リストアップ (Make a list) ข้อ 9. フライドポテト (French fries, Belgium fries, chips) ข้อ 11. ジェットコースター (Roller coaster) ข้อ 16. クリアファイル (Plastic document folder, project pocket) ข้อ 18. セールスポイント (Selling point) ข้อ 20. フリーダイヤル (toll-free) ข้อ 24. ガードマン (Security guard) ข้อ 25. クーラー (Air conditioner) และข้อ 28. ゴールデンタイム (Prime time) จึงทำให้เหลือทั้งหมด 19 คำ

3. ตัดคำที่มีในหนังสือเรียน みんなの日本語 ฉบับไทย และคำที่มีการเพิ่มเติมส่วนขยายในคำที่เคยเรียนรู้แล้ว 2 คำได้แก่ ข้อ 17. ノートパソコン พบในบทที่ 7 คำว่า パソコン แตกต่างเพียงไม่มี 「ノート」 ด้านหน้าเท่านั้น และข้อ 32. ガソリンスタンド (Gas station) จึงทำให้เหลือทั้งหมด 17 คำ

4. ตัดคำที่เป็นคำศัพท์เฉพาะทางออก 1 คำคือ ข้อ 4. フライング (False start) ที่เป็นคำศัพท์เฉพาะในทางกีฬา แต่ในกรณีข้อ 31. ナイター ที่เป็นคำศัพท์เฉพาะทางกีฬาเหมือนกันนั้น สามารถตีความในความหมายอื่นได้ เช่น อาจย่อมาจากคำว่า all-nighter ที่แปลว่า ช่วงเวลาที่ใช้เวลาไปกับการอ่านหนังสือ ทำงาน หรือออกงานสังคม จึงทำให้เหลือทั้งหมด 16 คำ

5. ตัดคำที่มีการใช้ในเว็บไซต์ หรือมีการนำเสนอในสื่อต่าง ๆ 2 คำคือ ข้อ 3. ライブハウス (Live music club, live music venue) ข้อ 33. サラリーマン พบการใช้มากในสื่อต่าง ๆ เช่น ซีรีส์ทาง Netflix เรื่อง Kantaro: The Sweet Tooth Salaryman อีกทั้งยังมีการนำเสนอผ่านเว็บไซต์ The standard รวมทั้งในการแปลแอนิเมชันญี่ปุ่น ทำให้คนไทยมีความคุ้นเคยกับคำนี้ไม่มากนักน้อย จึงทำให้เหลือทั้งหมด 14 คำ

6. ตัดคำที่มีรูปและความหมายเหมือนภาษาอังกฤษแต่เป็นคำที่ระบุว่าเป็น old-fashioned 1 คำคือข้อ 15. マフラー (scarf) จึงเหลือทั้งหมด 13 คำ ดังนี้

リフォーム、マンツーマン、キーホルダー、アフターサービス、ワインクーラー、コンパニオン、ウインカー、ベビーカー、コインランドリー、コンセント、シャッターチャンス、ナイター、ペーパードライバー

นอกจากคำทั้งหมดดังกล่าวที่ว่ามีแล้ว ผู้วิจัยได้หาคำ 和製英語 ประเภท T2 และ T3 เพิ่มเติม รวมทั้งตัดคำว่า ウインカー และ ナイター ออกจากแบบทดสอบนำร่องเพื่อให้จำนวนคำ

ในแต่ละประเภท (T1, T2, T3) มีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน โดยคัดเลือกคำมาจากเว็บไซต์ข่าวในประเทศญี่ปุ่น เช่น NIKKEI (<https://www.nikkei.com>) หรือ Yahoo (<https://news.yahoo.co.jp>) เป็นจำนวน 7 คำ ได้แก่ オープンカー, オートレース, カーナビ, バイプレーヤー, ドクターストップ, シルバーシート, プレイガイド (คำที่ระบายสีเข้มในตารางที่ 3-3)

3.4.3 การสร้างประโยคบริบท

เนื่องจากการวิจัยที่มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง คำศัพท์และไวยากรณ์ที่นำมาใช้จึงอยู่ในขอบเขตของแบบเรียน みんなの日本語 เล่ม 1-2 โดยจะเลือกใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่ไม่ซับซ้อน และสร้างบริบทด้วยประโยคความเดียวและความรวมเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น ไวยากรณ์ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

いすの下にコンセントがあって、^{べんり}便利です。

マンツーマン^{べんきょう}の勉強はきれいですから、しません。

あのオープンカーは^す好きですが、^{たか}高いです。

あの^{みせ}店はアフターサービスがいいです。

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดประเภทตัวชี้แนะ (手がかり) ในบริบทโดยกำหนดให้มีข้อละ 1-2 ประเภท โดยจะนับตามตำแหน่ง แต่ไม่ได้มีการนับตามจำนวนคำในอัตราส่วนที่เท่า ๆ กัน (รายละเอียดในตารางที่ 3-3) เพื่อศึกษาลักษณะของบริบทที่มีส่วนช่วยในการคาดเดาซึ่งมีการปรับแก้ในแบบทดสอบหลัก ประเภทตัวชี้แนะในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย

1. “สถานที่” ไม่ว่าจะจะเป็นสถานที่ที่เกิดการกระทำ แสดงตำแหน่งหรือทำหน้าที่ เป็นหัวเรื่องที่แสดงชัดเจน และมีหมายรวมถึงชนิดคำบุพบทต่าง ๆ เช่น ด้านซ้ายหรือขวา ตัวชี้แนะประเภทสถานที่ในงานวิจัยนี้ เช่น いすの下、あの店
2. “คำคุณศัพท์” ในงานวิจัยนี้หมายถึง เช่น 便利、きれい、安い

3. “คำนาม” ในงานวิจัยนี้หมายถึงคำนามที่มีหน้าที่ขยายคำนาม หมายถึงคำนามที่เป็นคน คำนามบอกเวลา คำนามบอกปริมาณ แต่ไม่รวมคำบ่งชี้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานในประโยคในกรณีที่ไม่มีคำ 和製英語 รวมด้วย เช่น あれ, それ ตัวชี้แนะประเภทคำนามในงานวิจัยนี้ เช่น 木, お酒, 昨日

ตารางที่ 3-3 คำที่ใช้และบริบทในแบบทดสอบนำร่อง 18 คำ

ลำดับ	和製英語	ประเภทคำ	บริบท	ประเภทตัวชี้แนะ			จำนวนตัวชี้แนะ
				สถานที่	adj	คำนาม	
1	コンセント	T1	いすの下にコンセントがあって、 <u>便利</u> です。	○	○		2
2	キーホルダー		<u>えき</u> で <u>犬</u> のキーホルダーを買いました。	○		○	2
3	ワインクーラー		<u>テーブルの上</u> に <u>木</u> のワインクーラーがあります。	○		○	2
4	リフォーム		きのう、 <u>部屋</u> の <u>リフォーム</u> はおわりました。	○			1
5	コンパニオン		<u>パーティー</u> に、 <u>きれいな</u> コンパニオンがたくさんいました。	○	○		2
6	ベビーカー	T2	<u>うちの前</u> にベビーカーがあります。	○			1
7	マンツーマン		マンツーマンの <u>勉強</u> は <u>きらい</u> ですから、 <u>しません</u> 。		○	○	2
8	オープンカー		あのオープンカーは <u>好き</u> ですが、 <u>高い</u> です。		◎		2
9	アフターサービス		あの店はアフターサービスが <u>いい</u> です。	○		○	2
10	コインランドリー		<u>ここ</u> の <u>コインランドリー</u> は <u>安い</u> ですから、 <u>先週</u> も来ました。	○	○		2
11	オートレース		あれはオートレースの <u>自動車</u> ですから、 <u>はやい</u> です。		○	○	2
12	カーナビ		<u>この車</u> はカーナビがありますから、 <u>大丈夫</u> です。		○	○	2
13	シャッターチャンス	T3	シャッターチャンスが <u>少ない</u> ですから、 <u>大変</u> でした。		◎		2
14	バイプレーヤー		この映画の <u>バイプレーヤー</u> が <u>有名</u> です。		○	○	2
15	ドクターストップ		<u>お酒</u> は <u>飲みません</u> 。ドクターストップですから。			○	1
16	ペーパードライバー		わたしはペーパードライバーですから、 <u>バス</u> で行きます。			○	1
17	シルバーシート		<u>ここ</u> は <u>シルバーシート</u> です。	○			1
18	プレイガイド		プレイガイドで <u>チケット</u> を買いましたから、 <u>いっしょ</u> に行きませんか。			○	1

3.4.4 การสร้างตัวเลือกในแบบทดสอบ

การสร้างตัวเลือกแต่ละข้อในแบบทดสอบนั้นจะแสดงในตารางที่ 3-4 โดยมีหลักการสร้างแตกต่างกันตามประเภทของคำ 和製英語 ที่ได้แบ่งและกล่าวถึงในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ประเภท ได้แก่

1. คำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษ (T1) เช่น コンセント
2. คำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษ (T2) เช่น マンツーマン
3. คำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ที่เกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น (T3) เช่น シルバーシート

โดยตัวเลือกของคำประเภท T1 และ T2 จะยึดความหมายของคำตามการสำรวจของ NIKKEI และนำมาค้นหาความหมายภาษาอังกฤษของคำ ๆ นั้น รวมถึงความหมายของคำพ้องเสียงในพจนานุกรม Oxford ที่เป็นชนิดของคำ (parts of speech) เดียวกับข้อคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับบริบท เช่น コンセント ที่อาจคาดเดาว่าเป็น consent (เอกสารยินยอม) หรือ concentration (กรดเข้มข้น) ตัวเลือกของคำนี้จึงเลือกใช้เป็นคำว่า 1. เอกสารยินยอม 2. กรดเข้มข้น และ 3. เต้ารับ ในแบบทดสอบนำร่อง เป็นต้น

สำหรับตัวเลือกของคำประเภท T3 ซึ่งเป็นคำที่เกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่นและไม่มีในภาษาอังกฤษนั้น จะสร้างตัวเลือกจากการแปลความหมายจากคำศัพท์โดยตรงและเลือกจากความเป็นไปได้ในการคาดเดา เช่น シルバーシート อาจเข้าใจตามคำอ่านภาษาอังกฤษว่าเป็นที่นั่งที่มีความพิเศษบางอย่างหรือตามเสียงอ่านภาษาญี่ปุ่นที่อาจตีความได้ว่าเป็นแผ่นสีเงินบางอย่าง (sheet) ตัวเลือกของคำนี้จึงเลือกใช้เป็นคำว่า 1. อลูมิเนียมพอยล์ 2. ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ 3. ที่นั่งสำหรับลูกค้า vip เป็นต้น

ตารางที่ 3-4 ตัวเลือกในแบบทดสอบนำร่อง

ลำดับ	和製英語	ประเภท	ความหมาย	ตัวเลือก		
1	コンセント	T1	เด้ารับ	1.กรตเข้มชั้น	2.เด้ารับ	3.เอกสารยินยอม
2	キーホルダー		พวงกุญแจ	1.ที่แขวนกุญแจ	2.พวงกุญแจ	3.กระเป๋าใส่กุญแจ
3	ワインクーラー		ถังแช่ไวน์	1.ถังแช่ไวน์	2.ตู้แช่ไวน์	3.เครื่องดื่มไวน์บรรจุก๊าซ
4	リフォーム		การปรับปรุงตกแต่งใหม่	1.การปรับปรุงตกแต่งใหม่	2.การปฏิรูป	3.การกลับตัว
5	コンパニオン		พนักงานต้อนรับแขก	1.พนักงานต้อนรับแขก	2.เพื่อนร่วมเดินทาง	3.คู่มือพนักงานนัดบอด
6	ベビーカー	T2	รถเข็นเด็ก	1.รถเข็นเด็ก	2.รถของเล่นสำหรับเด็ก	3.รถของเล่นเด็กนั่งได้
7	マンツーマン		หนึ่งต่อหนึ่ง	1.อย่างลูกผู้ชาย	2.หนึ่งต่อหนึ่ง	3.การพูดตรง ๆ
8	オープンカー		รถเปิดประทุน	1.รถเปิดประทุน	2.รถยนต์ในงานประมูล	3.การเปิดประตูรถ
9	アフターサービス		การบริการหลังการขาย	1.การบริการหลังการขาย	2.การบริการตรวจสอบคุณภาพสินค้า หลังการขาย	3.การให้ของสมนาคุณหลังการขาย สินค้า
10	コインランドリー		เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ	1.ร้านซักรีด	2.เตารีดสำหรับเช่า	3.เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ
11	オートレース		การแข่งขันรถยนต์ หรือจักรยานยนต์	1.การมีสัญญาณที่ที่เกิด	2.การแข่งขันรถยนต์หรือจักรยานยนต์	3.การแข่งขันหุ่นยนต์
12	カーナビ		เครื่องนำทางในรถยนต์	1.กัญชา	2.เครื่องนำทางในรถยนต์	3.ผู้กำหนดเส้นทางในทัวร์นำเที่ยว
13	シャッターチャンス	T3	โอกาสที่เปิดให้ช่างภาพถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง	1.โอกาสที่เปิดให้ช่างภาพถ่ายภาพคน มีชื่อเสียง	2.โอกาสที่เปิดให้บุคคลทั่วไปได้ ถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง	3.โอกาสที่จะได้มีชื่อเสียงจากการ ถ่ายภาพ
14	バイプレーヤー		ผู้ที่มีบทบาทสมทบในภาพยนตร์ หรือการแสดง	1.ผู้เล่นตัวสำรองในการแข่งขัน	2.การทำคะแนนได้โดยผู้เล่นในทีม	3.ผู้ที่มีบทบาทสมทบในภาพยนตร์ หรือการแสดง
15	ドクターストップ		การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่งเพราะคำสั่งแพทย์	1.การมีแพทย์มาตรวจที่บ้าน	2.การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่ง เพราะคำสั่งแพทย์	3.การมีแพทย์สามารถตรวจรักษา คนไข้ในบริเวณต่าง ๆ
16	ペーパードライバー		ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้	1.ใบขับขี่	2.ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้	3.โมเดลรูปรถที่ทำด้วยกระดาษ
17	シルバーシート		ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ	1.อลูมิเนียมพอยล์	2.ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ	3.ที่นั่งสำหรับลูกค้า vip
18	プレイガイド		บริษัทขายตั๋วคอนเสิร์ต หรือการแสดง	1.คู่มือการเล่น	2.ผู้ให้คำแนะนำการใช้งานสินค้า	3.บริษัทขายตั๋วคอนเสิร์ต หรือการ แสดง

3.4.5 ผลการสำรวจนำร่องและการปรับแก้แบบทดสอบ

แบบทดสอบนำร่องนี้ได้ใช้หลักการการเลือกคำ 和製英語 และบริบทดังที่กล่าวไปข้างต้น ในหัวข้อผลการสำรวจนำร่องนี้จะขอกล่าวถึงผลลัพธ์ในภาพรวมก่อน โดยจากผลแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีอัตราการตอบคำประเภท T2 ถูกต้องมากที่สุดทั้งในแบบทดสอบส่วนที่มีเฉพาะคำ (单独条件) และส่วนที่มีบริบท (文脈条件) รองลงมาคือประเภท T1 และ T3 เป็นลำดับสุดท้าย รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถอธิบายจากตารางสรุปร้อยละอัตราการตอบถูกตามประเภทของคำ 和製英語 ด้านล่าง โดยจะเรียงจาก T1, T2 และ T3 ตามลำดับ โดยจะแสดงในตาราง 3-5 ดังนี้

ตารางที่ 3-5 คำ 和製英語 แยกตามประเภท

คำ 和製英語 (18 คำ)		
T1 (5 คำ)	T2 (7 คำ)	T3 (6 คำ)
コンセント	ベビーカー	シャッターチャンス
キーホルダー	マンツーマン	バイプレーヤー
ワインクーラー	オープンカー	ドクターストップ
リフォーム	アフターサービス	ペーパードライバー
コンパニオン	コインランドリー	シルバーシート
	オートレース	プレイガイド
	カーナビ	

ตารางที่ 3-6 อัตราการตอบถูกของคำประเภท T1 (ผลการสำรวจนำร่อง)

ลำดับ	和製英語 ประเภท T1	单独条件 (%)	文脈条件 (%)	ความแตกต่าง
1	キーホルダー	66.7	85.7	ดีขึ้น
2	ベビーカー	57.1	19	แย่ลง
3	リフォーム	38.1	95.2	ดีขึ้น
4	ワインクーラー	28.6	52.4	ดีขึ้น
5	コンセント	14.3	85.7	ดีขึ้น
6	コンパニオン	9.5	33.3	ดีขึ้น
	เฉลี่ยรวม	35.72	61.88	ดีขึ้น

จากตาราง 3-6 ที่แสดงอัตราการตอบถูกของคำประเภท T1 เห็นได้ว่าผู้เรียนตอบถูกมากขึ้นในส่วน 文脈条件 ยกเว้นข้อ 「ベーカー」 ที่มีอัตราการตอบถูกน้อยลงจาก 57.1% เหลือเพียง 19% เท่านั้น อนุมานได้ว่าสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนตอบผิดมากขึ้นในกรณีคือบริบท ซึ่งบริบทในข้อนี้คือ

「うちの前にベーカーがあります。」

(มีรถเข็นเด็กอยู่หน้าบ้าน)

เห็นได้ว่าแม้จะมีตัวชี้แนะประเภทสถานที่ ทว่าก็มีได้สื่อให้เห็นความชัดเจนของคำเพิ่มขึ้น ทั้งยังอาจทำให้เกิดความสับสนในการเชื่อมโยงกับความหมายที่แท้จริงของคำและประสบการณ์ของผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงทำการเปลี่ยนบริบทในข้อนี้จาก 「うちの前に」 เป็น 「私の車の前に」 แทน โดยยังคงตัวชี้แนะประเภทสถานที่ไว้ แต่เปลี่ยนเป็นสถานที่ที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นมากกว่า

นอกจากนี้ แม้ข้อ 「コンパニオン」 จะเห็นความแตกต่างในร้อยละการตอบถูกของผู้เรียนในส่วน 単独条件 และ 文脈条件 แต่เมื่อพิจารณาถึงความชัดเจนและเหมาะสมของบริบท ผู้วิจัยจึงปรับแก้บางส่วน จาก 「パーティーにコンパニオンがたくさんいました。」 เป็น 「パーティーのとき、きれいなコンパニオンがたくさんいました。」

ตารางที่ 3-7 อัตราการตอบถูกของคำประเภท T2 (ผลการสำรวจนำร่อง)

ลำดับ	和製英語 ประเภท T2	単独条件 (%)	文脈条件 (%)	ความแตกต่าง
1	オープンカー	95.2	100	ดีขึ้น
2	コインランドリー	95.2	66.7	แย่ลง
3	アフターサービス	81	81	เท่าเดิม
4	オートレース	71.4	100	ดีขึ้น
5	カーナビ	61.9	100	ดีขึ้น
6	マンツーマン	52.4	95.2	ดีขึ้น
	เฉลี่ยรวม	76.18	90.48	ดีขึ้น

จากตาราง 3-7 ที่แสดงอัตราการตอบถูกของคำประเภท T2 เห็นได้ว่าผู้เรียนตอบถูกมากขึ้นตั้งแต่ในส่วน 単独条件 และถูกมากขึ้นในส่วน 文脈条件 ทุกข้อ เนื่องจากเป็นคำ 和製英語 ประเภทที่เกิดมาจากการย่อคำภาษาอังกฤษ จึงอาจใช้ความรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐานในการคาดเดาได้ ยกเว้นข้อ

「コインランドリー」ที่ส่วน 文脈条件 มีการตอบถูกน้อยลง ในกรณีนี้อาจอนุมานได้ว่าเกิดจากบริบทเช่นเดียวกับ「ベビーカー」โดยบริบทในข้อนี้คือ 「このコインランドリーは安いからです、先週も来ました。」 ซึ่งเป็นประโยคที่อาจทำให้เกิดความสับสนว่า “เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ” เป็น “ร้านซักรีด” ได้ ผู้วิจัยจึงทำการแก้จาก 「この」 เป็น 「ここにある」 เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ในส่วน 文脈条件 ข้อที่ผู้เรียนตอบถูก 100% คือ 「オープンカー」 「オートレース」 และ 「カーナビ」 เมื่อพิจารณาถึงบริบทของทั้ง 3 ข้อ คือ

「あのオープンカーは好きですが、高いです。」

(ชอบรถเปิดประทุนคันนี้นะ แต่มันแพง)

「あれはオートレースの自動車ですから、はやいです。」

(เพราะนั่นเป็นรถที่ใช้ในการแข่งขันรถยนต์ จึงมีความเร็วมาก)

「この車はカーナビがありますから、大丈夫です。」

(รถคันนี้มีเครื่องนำทางอยู่สบายใจได้)

เห็นได้ว่าเป็นบริบทที่มีตัวชี้แนะ 2 ตำแหน่งทั้งหมด และมีคำสำคัญที่สื่อถึงความหมายได้ดี คือเป็นคำนามที่พบในชีวิตประจำวัน และคำคุณศัพท์ที่เรารู้มาแล้วจากเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น เช่น 「自動車」 「はやい」 เป็นต้น

ตารางที่ 3-8 อัตราการตอบถูกของคำประเภท T3 (ผลการสำรวจนักร้อง)

ลำดับ	和製英語 ประเภท T3	単独条件 (%)	文脈条件 (%)	ความแตกต่าง
1	シルバーシート	57.1	42.9	แย่งลง
2	ペーパードライバー	38.1	85.7	ดีขึ้น
3	シャッターチャンス	28.6	14.3	แย่งลง
4	バイプレーヤー	14.3	90.5	ดีขึ้น
5	ドクターストップ	19	90.5	ดีขึ้น
6	プレイガイド	4.8	85.7	ดีขึ้น
	เฉลี่ยรวม	26.98	68.27	ดีขึ้น

จากตาราง 3-8 ที่แสดงอัตราการตอบถูกของคำประเภท T3 จะเห็นได้ว่าผู้เรียนตอบถูกน้อยกว่าคำ 2 ประเภทข้างต้น แต่เมื่อเป็นส่วน 文脈条件 ผู้เรียนมีการตอบถูกที่มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ยกเว้นข้อ 「シルバーシート」 และ 「シャッターチャンス」 ที่มีอัตราการตอบถูกที่น้อยลง จาก 57.1% เป็น 42.9% และ 28.6% เป็น 14.3% ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากบริบทในข้อดังกล่าว คือ

「ここはシルバーシートです。」

(ที่นั่งตรงนี่คือที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ)

「シャッターチャンスが少ないですから、大変でした。」

(โอกาสที่เปิดให้ (ช่างภาพถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง) มีน้อยจึงลำบากมาก)

เห็นได้ว่าแม้ตัวชี้แนะในบริบทจะเป็นประเภทคำคุณศัพท์ที่เรียนรู้อแล้วกับตัวชี้แนะประเภทสถานที่ แต่อาจจะกล่าวได้ว่าแทบจะไม่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนคาดเดาคำศัพท์ได้ถูกต้อง ซ้ำยังอาจทำให้เกิดความสับสนได้อีกด้วย แต่ถึงอย่างนั้นผู้วิจัยยังคงบริบทนี้ไว้เพื่อพิสูจน์สมมติฐานต่อไป (อ่านสมมติฐานหน้า 20 ข้อ 3.2)

แม้ผลการทดสอบนำร่องจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนตอบถูกมากขึ้นเมื่อมีบริบทประกอบ แต่นอกจากบริบทจะมีความสำคัญต่อการคาดเดาแล้ว ตัวเลือก (choice) ก็มีความสำคัญต่อการตัดสินใจตอบเช่นกัน ซึ่งในจำนวนตัวเลือก 3 ข้อนี้ มีตัวเลือกบางข้อที่ไม่มีผู้เลือกตอบ (การเลือกตอบ 0%) แสดงให้เห็นว่าตัวเลือกนั้นไม่มีประสิทธิภาพและความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงทำการเปลี่ยนตัวเลือกดังกล่าวดังนี้

ข้อ 「コンセント」

เปลี่ยนตัวเลือกจาก “กรตเข้มนั่น” เป็น “ปลั๊กไฟ”

ข้อ 「リフォーム」

เปลี่ยนตัวเลือกจาก “การกลับตัว” เป็น “การเปลี่ยนรูป”

ข้อ 「オープンカー」

เปลี่ยนตัวเลือกจาก “รถยนต์ที่ยังไม่ได้ทำการประกอบชิ้นส่วน” เป็น “รถยนต์ในงานประมูล”

ข้อ 「コインランドリー」

เปลี่ยนตัวเลือกจาก “เตารีดสำหรับเช่า” เป็น “ผู้ชายผ้าเช็ดหน้าหยอดเหรียญ”

ข้อ 「カーナビ」

เปลี่ยนตัวเลือกจาก “ผู้กำหนดเส้นทางในทัวร์นำเที่ยว” เป็น “แอปพลิเคชันนำทางในโทรศัพท์มือถือ”

นอกจากนี้เพื่อพิสูจน์ลักษณะของบริษัทในสมมติฐานข้อ 3 (หน้า 20) ที่ว่า “หากให้บริษัทที่เป็นรูปธรรมประกอบด้วย ผู้เรียนจะสามารถเดาได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นคำเดียวหรือคำประสมหรือไม่” ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงปรับลดคำในบริษัทข้อที่มีร้อยละการตอบถูกของผู้เรียนสูงประเภทละ 1 คำ โดยจะตัดคำนามที่เป็นคำสำคัญออก ได้แก่

ข้อ 「バイプレーヤー」

บริษัทเดิม 「この映画のバイプレーヤーが有名です。」

เปลี่ยนเป็น このバイプレーヤーが有名です。

ในข้อนี้ตัดคำว่า 「映画」 ออกเพื่อศึกษาเพิ่มเติมว่าหากตัดตัวชี้แนะคำนามที่เป็นคำขยายออกจะส่งผลต่อการตอบถูกของผู้เรียนหรือไม่

ข้อ 「リフォーム」

บริษัทเดิม 「きのう、部屋のリフォームは終わりました。」

เปลี่ยนเป็นきのう、リフォームは終わりました。

ในข้อนี้ตัดคำว่า 「部屋」 ออกเพื่อศึกษาเพิ่มเติมว่าหากตัดตัวชี้แนะคำนามสถานที่ออกจะส่งผลต่อการตอบถูกของผู้เรียนหรือไม่

ข้อ 「マンツーマン」

บริษัทเดิม 「マンツーマンの勉強はきれいですから、しません。」

เปลี่ยนเป็น マンツーマンはきれいです。

ในข้อนี้ตัดคำว่า 「の勉強」 ออกเพื่อศึกษาเพิ่มเติมว่าหากตัดตัวชี้แนะคำนามที่เป็นคำขยายออกจะส่งผลต่อการตอบถูกของผู้เรียนหรือไม่

การปรับแก้แบบทดสอบที่กล่าวไปข้างต้น สามารถสรุปตามตาราง 3-9 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3-9 การปรับแก้แบบทดสอบ

ส่วนที่ ปรับแก้	ข้อที่ปรับแก้	
บริบท	เบบี้คาร์	うちの前にベビーカーがあります。 → 私の車の前にベビーカーがあります。
	コインランドリー	このコインランドリーは安いですから、先週も来 ました。 → ここにあるコインランドリーは安いですから、先週 も来ました。
	バイプレーヤー	この映画のバイプレーヤーが有名です。 → このバイプレーヤーが有名です。
	リフォーム	きのう、部屋のリフォームはおわりました。 → きんのう、リフォームはおわりました。
	マンツーマン	マンツーマンの勉強はきらいですから、しません。 → マンツーマンはきらいです。
ตัวเลือก	コンセント	กรดเข้มข้น → ปลั๊กไฟ
	リフォーム	การกลับตัว → การเปลี่ยนรูป
	オープンカー	รถยนต์ที่ยังไม่ได้ทำการประกอบชิ้นส่วน → รถยนต์ในงานประมูล
	コインランドรี	เตารีดสำหรับเช่า → ตู้ขายผ้าเช็ดหน้าหยอดเหรียญ
	カーナビ	ผู้กำหนดเส้นทางในทัวร์นำเที่ยว → แอปพลิเคชันนำทางใน โทรศัพท์มือถือ

นอกจากการปรับแก้บริบทและตัวเลือกข้างต้นแล้ว ยังได้มีการเพิ่มประเภทคำเดี่ยวเพื่อให้สามารถพิสูจน์สมมติฐานข้อ 2-3 ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยคำที่เพิ่มเติมมีดังนี้ และจะแสดงคำ 和製英語 และบริบทที่ใช้ในแบบทดสอบหลักทั้งหมดในตารางที่ 3-10 ด้านล่าง

チャック パンク ノーギャラ アポ レジ ミス
デマ アクセル ウインカー スキンシップ フリーター

ตารางที่ 3-10 คำ และบริบทที่ใช้ในแบบทดสอบหลัก 30 คำ

ลำดับ	和製英語	ประเภทคำ	บริบท	ประเภทตัวชี้แนะ			จำนวนตัวชี้แนะ
				สถานที่	adj	คำนาม	
1	コンセント	T1	いすの下にコンセントがあって、 <u>便利</u> です。	○	○		2
2	キーホルダー		<u>えき</u> で <u>犬</u> のキーホルダーを買いました。	○		○	2
3	ワインクーラー		<u>テーブルの上</u> に <u>木</u> のワインクーラーがあります。	○		○	2
4	リフォーム		<u>きのう</u> 、リフォームはおわりました。			○	1
5	コンパニオン		<u>パーティー</u> のとき、 <u>きれいな</u> コンパニオンがたくさんいました。	○	○		2
6	ベビーカー		<u>私の車の前</u> にベビーカーがあります。	○			1
7	チャック		<u>このバッグ</u> はチャックがあります。			○	1
8	パンク		今朝は <u>自転車</u> がパンクして、 <u>タクシー</u> で来ました。			◎	2
9	マンツーマン	T2	マンツーマンは <u>きれい</u> です。		○		1
10	オープンカー		あのオープンカーは <u>好き</u> ですが、 <u>高い</u> です。		◎		2
11	アフターサービス		<u>あの店</u> はアフターサービスが <u>いい</u> です。	○		○	2
12	コインランドリー		<u>ここ</u> にあるコインランドリーは <u>安い</u> ですから、先週も来ました。	○	○		2
13	ノーギャラ**		<u>ノーギャラ</u> で働きました。				0
14	カーナビ		<u>この車</u> はカーナビがありますから、 <u>大丈夫</u> です。		○	○	2
15	オートレース		あれはオートレースの <u>自動車</u> ですから、 <u>はやい</u> です。		○	○	2
16	アポ		アポを取って、 <u>ジョンさん</u> と会いました。			○	1

17	レジ	T2	人が <u>多かった</u> ですから、レジで 20 分も待ちました。		○		1
18	ミス		今日は <u>たくさん</u> のミスをしました。		○	○	2
19	デマ		それはデマで、 <u>本当</u> じゃありません。		○		1
20	アクセル		いちばん <u>右</u> がアクセルです。			○	1
21	バイプレーヤー	T3	このバイプレーヤーが <u>有名</u> です。		○		1
22	ドクターストップ		<u>お酒</u> は飲みません。ドクターストップですから。			○	1
23	ペーパードライバー		わたしはペーパードライバーですから、 <u>バス</u> で行きます。			○	1
24	シルバーシート		<u>ここ</u> はシルバーシートです。	○			1
25	プレイガイド		プレイガイドで <u>チケット</u> を買いましたから、いっしょに行きませんか。			○	1
26	シャッターチャンス		シャッターチャンスが <u>少ない</u> ですから、 <u>大変</u> でした。		◎		2
27	ナイター		夏の夜に <u>ビール</u> を飲んで、ナイターを見るのが <u>好き</u> です。		○	○	2
28	ウインカー		ウインカーを出す前に、 <u>右</u> や <u>左</u> をよく見てください。			◎	2
29	スキンシップ		<u>家族</u> のスキンシップは <u>大切</u> です。		○	○	2
30	フリーター		兄は <u>絵</u> の勉強をしています。フリーターもしています。			○	1

*คำที่ระบายสีเข้มคือคำเดียวที่เพิ่มเข้ามา

**ข้อ 13 「ノーギャラ」 มีตัวชี้แนะประเภทคำกริยาซึ่งเป็นตัวชี้แนะประเภทพิเศษ จึงไม่นับว่าเป็นข้อที่มีตัวชี้แนะในบริบทและจะไม่นำมาวิเคราะห์ในผลการวิจัยนี้

3.4.6 การสัมภาษณ์เพิ่มเติม

การสัมภาษณ์เพิ่มเติมเป็นการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มที่ทำแบบทดสอบหลัก โดยจะมีเกณฑ์การเลือกผู้เรียนจากกลุ่มตัวอย่างคือ การแบ่งผู้เรียนตามคะแนนออกเป็น 3 กลุ่ม (สูง กลาง ต่ำ) และเลือกมาสัมภาษณ์กลุ่มละ 4 คน รวมทั้งหมด 8 คน ซึ่งข้อคำถามจะมีทั้งหมด 5 ข้อใหญ่ ได้แก่

1. คุณคิดว่าจะสามารถคาดเดาคำ 和製英語 แบบใดได้ถูกต้องมากที่สุด
2. คุณคิดว่าภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยการคาดเดาหรือไม่
3. เหตุใดคุณจึงเลือกตอบตัวเลือกข้อนี้ในข้อ (ข้อคำถามและตัวเลือกที่ผู้เรียนเลือกตอบ)
4. คุณคิดว่าบริบทข้อ (ข้อคำถามและตัวเลือกที่ผู้เรียนเลือกตอบ) มีส่วนช่วยในการตอบหรือไม่
5. ในส่วนที่มีประโยชน์ในข้อ (ข้อคำถามและตัวเลือกที่ผู้เรียนเลือกตอบ) คุณเลือกตอบโดยดูจากสิ่งใด

โดยในข้อ 3-5 นั้นจะเลือกถามข้อที่มีการตอบถูกในลักษณะเดียวกันอย่างเห็นได้ชัดจากผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม เช่น เนื่องจากผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีอัตราการตอบถูกข้อ 「バイプレーヤー」 เท่า ๆ กันทั้งในส่วน 単独条件 และส่วน 文脈条件 จึงเลือกถามข้อ 3-5 กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาสัมภาษณ์ทุกคน อย่างไรก็ตาม ข้อคำถามจะมีจำนวนคำถามแตกต่างกันไปตามผลการตอบแบบทดสอบของผู้เรียน เช่น กรณีที่ผู้เรียนอยู่ในกลุ่มคะแนนสูง แสดงว่ามีอัตราการตอบถูกมาก ผู้วิจัยจะเลือกข้อที่มีการตอบถูกเหมือนกันมากมาสอบถามเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นวิธีการเลือกตอบที่อาจเหมือนกันและนำไปใช้เป็นข้อมูลในบทที่ 5 อภิปรายผลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์

การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติ Paired sample t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกในแบบทดสอบส่วน 単独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทที่ 4 จะกล่าวถึงผลของแบบทดสอบหลัก ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นตอนต้นจำนวน 24 คน และชั้นต้นตอนสูงจำนวน 19 คน รวมทั้งหมด 43 คน โดยการแสดงผลจะแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

4.1 ภาพรวมอัตราการตอบถูกของผู้ตอบแบบทดสอบ และผล t-test

4.2 อัตราการตอบถูกแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) กับคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม)

4.3 อัตราการตอบถูกแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) กับบริบท

4.3.1 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T1)

4.3.2 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T2)

4.3.3 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T3)

4.4 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทบริบท

4.1 ภาพรวมอัตราการตอบถูกของผู้ตอบแบบทดสอบ

ในหัวข้อ 4.1 จะกล่าวถึงภาพรวมอัตราการตอบถูกในแบบทดสอบส่วน 单独条件 หรือส่วนที่มีเพียงคำ 和製英語 เท่านั้น และส่วน 文脈条件 หรือส่วนที่มีบริบทประกอบของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยแบบทดสอบทั้งส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 มีทั้งหมดส่วนละ 30 ข้อ รวมทั้งหมด 60 ข้อ ทั้งหมดจะเป็นแบบเลือกคำตอบที่ถูกต้องจากตัวเลือกทั้งหมด 3 ตัวเลือก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนชั้นต้นที่ตอบแบบทดสอบแบ่งเป็น กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นจำนวน 24 คน และกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงมีจำนวน 19 คน

ในแบบทดสอบจะแบ่งประเภทคำ 和製英語 ไว้ 2 แบบ คือ คำ 和製英語 (T1, T2, T3) และคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) รายละเอียดคำ 和製英語 (T1, T2, T3) มีดังนี้

1. คำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษ (T1)
2. คำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษ (T2)
3. คำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ที่เกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น (T3)

อีกทั้งจะแสดงผล t-test โดยจะเป็นการใช้ Paired sample t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกในแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น และชั้นต้นตอนสูงแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) (ตารางที่ 4-2 และ 4-3) และผล t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงในคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) (ตารางที่ 4-4 และ 4-5) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของคะแนนได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4-1 ด้านล่างแสดงอัตราการตอบถูกของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูง โดยจะแสดงผลแยกตามส่วนในแบบทดสอบ 文脈条件 และส่วน 文脈条件 เป็นร้อยละ และส่วนต่างของคะแนนทั้งสองส่วน โดย + หมายถึงคะแนนในส่วน 文脈条件 มากกว่า

ตารางที่ 4-1 อัตราการตอบถูกของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูง

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น (24 คน)		ส่วนต่าง คะแนน	ผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง (19 คน)		ส่วนต่าง คะแนน
	单独条件	文脈条件		单独条件	文脈条件	
อัตราการตอบถูก (ร้อยละ)	42.36	63.47	+21.11	50.00	79.67	+29.67

จะเห็นได้ว่าในภาพรวม กลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีอัตราการตอบถูกที่มากขึ้นในแบบทดสอบส่วน 文脈条件 โดยกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นมีอัตราการตอบถูกในส่วน 单独条件 ร้อยละ 42.36

และในส่วน 文脈条件 มีอัตราการตอบถูกร้อยละ 63.47 หรือผู้เรียนตอบถูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.11 เมื่อมีบริบทประกอบ และกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกในส่วน 单独条件 ร้อยละ 50 และในส่วน 文脈条件 มีอัตราการตอบถูกร้อยละ 79.67 หรือผู้เรียนตอบถูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.67 เมื่อมีบริบทประกอบ ซึ่งกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกที่มากกว่ากลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นในแบบทดสอบทั้ง 2 ส่วน

เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้สถิติมาประกอบการวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วย โดยจะใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) (แสดงในตารางที่ 4-2) และของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) (แสดงในตารางที่ 4-3) ว่ามีความแตกต่างทางสถิติหรือไม่ โดยจะแสดงผลแยกเป็นส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ค่า t Stat และค่า p-values ดังนี้

ตารางที่ 4-2 ผล t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3)

คำ 和製英語 (T1, T2, T3)	单独条件(%)	文脈条件(%)	t Stat	p-values
T1	38.02	59.90	-2.44	**0.02
T2	55.21	69.10	-2.58	**0.01
T3	27.50	59.58	-4.60	**0.00

* $p < 0.05$

**มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (significant)

จะเห็นได้ว่า คะแนนของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นในแบบทดสอบส่วน 单独条件 ของคำทั้ง 3 ประเภทมีอัตราการตอบถูกน้อยกว่าในส่วน 文脈条件 และมีค่า $p < 0.05$ ทั้งหมด ได้แก่ 0.02, 0.01 และ 0.00 ตามลำดับ หมายความว่าอัตราการตอบถูกของแบบทดสอบทั้ง 2 ส่วน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้เรียนกลุ่มเดียวกันตอบถูกมากขึ้นเมื่อมีการเพิ่มบริบทเข้ามา

ตารางที่ 4-3 ผล t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3)

คำ 和製英語 (T1, T2, T3)	单独条件(%)	文脈条件(%)	t Stat	p-values
T1	45.40	80.26	-3.72	**0.00
T2	64.47	83.77	-2.88	**0.00
T3	36.32	76.32	-3.80	**0.00

* $p < 0.05$

**มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (significant)

จะเห็นได้ว่า คะแนนของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ในแบบทดสอบส่วน 单独条件 ของคำทั้ง 3 ประเภทมีอัตราการตอบถูกน้อยกว่าส่วน 文脈条件 และมีค่า $p < 0.05$ คือ 0.00 ทั้งหมด หมายความว่าอัตราการตอบถูกของแบบทดสอบทั้ง 2 ส่วน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้เรียนกลุ่มเดียวกันตอบถูกมากขึ้นเมื่อมีการเพิ่มบริบทเข้ามาเช่นเดียวกับกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น

ตารางที่ 4-4 และ 4-5 แสดงผล t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงแยกตามคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ตามลำดับ โดยตารางจะแสดงผลแยกเป็นส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ค่า t Stat และค่า p-values ดังนี้

ตารางที่ 4-4 ผล t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงในคำ 和製英語 (คำเดี่ยว)

กลุ่มผู้เรียน	单独条件(%)	文脈条件(%)	t Stat	p-values
ชั้นต้นตอนต้น	33.63	61.90	-3.10	**0.00
ชั้นต้นตอนสูง	47.37	82.33	-6.62	**0.00

* $p < 0.05$

**มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (significant)

จะเห็นได้ว่า คะแนนของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นในการตอบแบบทดสอบข้อที่เป็นคำประเภทคำเดี่ยวมีอัตราการตอบถูกในส่วน 单独条件 อยู่ที่ร้อยละ 33.63 และส่วน 文脈条件 ร้อยละ

61.90 ซึ่งเพิ่มจากส่วนแรกขึ้นมาร้อยละ 28.27 อีกด้านหนึ่งในกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง พบว่ามีอัตราการตอบถูกในส่วน 单独条件 อยู่ที่ร้อยละ 47.37 และส่วน 文脈条件 ร้อยละ 82.33 ซึ่งเพิ่มจากส่วนแรกร้อยละ 34.96 หมายความว่าผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีอัตราการตอบถูกที่เพิ่มขึ้นหากเป็นแบบทดสอบส่วนที่มีบริบทประกอบ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-5 ผล t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงในคำ 和製英語 (คำประสม)

กลุ่มผู้เรียน	单独条件(%)	文脈条件(%)	t Stat	p-values
ชั้นต้นตอนต้น	48.18	64.84	-2.64	**0.00
ชั้นต้นตอนสูง	52.30	78.62	-3.06	**0.00

*p<0.05

**มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (significant)

จะเห็นได้ว่า คะแนนของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นในการตอบแบบทดสอบประเภทคำประสมนั้น ในส่วน 单独条件 ผู้เรียนมีอัตราการตอบถูกอยู่ที่ร้อยละ 48.18 และร้อยละ 64.84 ในส่วน 文脈条件 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากคะแนนส่วนแรกร้อยละ 16.66 และในกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง ผู้เรียนมีอัตราการตอบถูกในแบบทดสอบส่วน 单独条件 ที่ร้อยละ 52.30 และร้อยละ 78.62 ในส่วน 文脈条件 เพิ่มขึ้นจากส่วนแรกร้อยละ 26.32 โดยสังเกตได้ว่ากลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีอัตราการตอบถูกที่เพิ่มขึ้นเมื่อมีบริบทประกอบเช่นเดียวกับการตอบคำประสมคำเดียว และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หัวข้อ 4.1 นี้ได้กล่าวถึงภาพรวมอัตราการตอบถูกของผู้ตอบแบบทดสอบซึ่งเป็นกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูง ผล t-test ค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงแยกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) และค่าเฉลี่ยอัตราการตอบถูกแยกตามคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) โดยสามารถสรุปได้ว่าไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นหรือชั้นต้นตอนสูง หรือไม่ว่าจะวิเคราะห์ด้วยสถิติแบบใดต่างก็มีอัตราการตอบถูกที่มากขึ้นในคำ 和製英語 (T1, T2, T3) และคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) เมื่อเป็นแบบทดสอบในส่วน 文脈条件 หรือส่วนที่มีบริบทประกอบทั้งสิ้น

4.2 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทของคำ 和製英語 (T1, T2, T3) กับคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม)

ในหัวข้อ 4.2 นี้จะกล่าวถึงอัตราการตอบถูกของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงแยกตาม คำ 和製英語 (T1, T2, T3) เพื่อการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าผู้เรียนจะคาดเดาคำ 和製英語 (T3) ได้ยากที่สุดเมื่อเทียบกับคำ 和製英語 ประเภท T1 และ T2

หลังจากนั้นจะทำการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าผู้เรียนจะคาดเดาคำ 和製英語 (คำเดี่ยว) ได้ยากกว่าคำ 和製英語 (คำประสม) โดยจะแสดงผลลัพธ์คำ 和製英語 ทั้ง 3 ประเภทร่วมกับอัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) เพื่อแสดงให้เห็นความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างคำ 和製英語 ทั้ง 3 ประเภท (T1, T2, T3) และคำประเภทคำเดี่ยวและคำประสม

ตารางที่ 4-6 ด้านล่างจะแสดงอัตราการตอบถูกของผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงตามประเภทคำ 和製英語 และคำประเภทคำเดี่ยวและคำประสมเป็นร้อยละในภาพรวม และรายละเอียดคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ว่ามีคำใดบ้าง โดย + หมายถึงคะแนนในส่วน 文脈条件 มากกว่า และ - หมายถึงคะแนนส่วน 文脈条件 น้อยกว่า ดังนี้

ตารางที่ 4-6 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทของคำ 和製英語 (T1, T2, T3) กับคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม)

กลุ่มผู้เรียน	T1			T2			T3		
	คำเดี่ยว (%)	คำประสม (%)	ส่วนต่างคะแนน	คำเดี่ยว (%)	คำประสม (%)	ส่วนต่างคะแนน	คำเดี่ยว (%)	คำประสม (%)	ส่วนต่างคะแนน
ชั้นต้นตอนต้น	38.33	66.67	+28.34	58.33	68.45	+10.12	49.10	37.50	-11.60
ชั้นต้นตอนสูง	56.32	73.68	+17.36	72.10	75.56	+3.46	66.44	49.56	-16.88

จากตารางที่ 4-6 จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นมีอัตราการตอบถูกคำประเภท T2 มากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยในส่วนคำเดี่ยวร้อยละ 58.33 และในส่วนคำประสมร้อยละ 68.45 ต่อมาคือคำประเภท T1 และ T3 เป็นอันดับสุดท้าย เช่นเดียวกับกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงที่มีอัตราการตอบถูกคำประเภท T2 มากที่สุด

โดยมีคะแนนเฉลี่ยในส่วนคำเดี่ยวที่ร้อยละ 72.10 และส่วนคำประสมที่ร้อยละ 75.56 ตามด้วยคำประเภที่เป็นอันดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่าคำ 和製英語 (T2) มีความง่ายมากที่สุด ตามด้วยคำประเภ T1 และคำประเภ T3 เป็นประเภที่ยากที่สุดไม่ว่าคำนั้นจะเป็นประเภคำเดี่ยวหรือคำประสมก็ตาม

แต่หากแยกพิจารณาคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ตามคำเดี่ยวและคำประสมจะพบว่าอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T1) ประเภคำเดี่ยวนั้นต่ำกว่าอัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T3) ประเภคำเดี่ยวในกลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาอัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ร่วมกับปัจจัยด้านบริบท (หัวข้อ 4.3) แล้วจะพบว่าอัตราการตอบถูกเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ผู้เรียนจะคาดเดาคำ 和製英語 (T3) ได้ยากที่สุดเมื่อเทียบกับประเภอื่น ๆ

4.3 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภของคำ 和製英語 กับบริบท

ในหัวข้อ 4.3 นี้จะกล่าวถึงการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่าผู้เรียนจะสามารถเดาได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นเมื่อมีบริบทที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือมีจำนวนตัวชี้แนะมากและ/หรือบริบทที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียนประกอบด้วย ซึ่งจะมีรายละเอียดของอัตราการตอบถูกแยกตามประเภของคำ 和製英語 กับบริบท เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงกันระหว่างประเภของคำ 和製英語 และการให้บริบท

ตารางที่ 4-7 ด้านล่าง แสดงอัตราการตอบถูกของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงเป็นร้อยละ เรียงตามอัตราการตอบถูกจากมากไปน้อย โดยจะทำการเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเท่าใด

ตารางที่ 4-7 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภของคำ 和製英語 กับบริบท

กลุ่มผู้เรียน	单独条件			文脈条件		
	T2 (%)	T1 (%)	T3 (%)	T2 (%)	T1 (%)	T3 (%)
ชั้นต้นตอนต้น	55.21	38.02	27.5	69.10	59.90	59.58
ชั้นต้นตอนสูง	64.47	45.39	36.31	83.77	80.26	76.32

จากตารางที่ 4-7 จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกจากการตอบแบบทดสอบส่วน 单独条件 น้อยกว่าส่วน 文脈条件 โดยมีลำดับการตอบถูกที่มากที่สุดไปน้อยที่สุดเหมือนกัน คือ $T2 > T1 > T3$ ตามลำดับ และในส่วน 文脈条件 ก็มีการเรียงลำดับการตอบถูกมากไปน้อยในลักษณะเดียวกันคือ $T2 > T1 > T3$ จากผลในตารางอนุมานได้ว่าคำ 和製英語 ประเภที่เดาได้ยากที่สุดคือคำประเภ T3 และคำประเภที่เดาได้ง่ายที่สุดคือ T2

ต่อจากนี้จะแยกเป็นหัวข้อย่อยอีก 3 หัวข้อ ได้แก่ 4.3.1 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 ประเภท T1 4.3.2 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 ประเภท T2 และ 4.3.3 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 ประเภท T3 ซึ่งจะลงรายละเอียดอัตราการตอบถูกของคำแต่ละประเภทเป็นรายชื่อ เพื่อให้เห็นแนวโน้มในการเดาคำ 和製英語 ของผู้เรียนมากขึ้น โดยการแสดงผลลัพธ์จะยึดการเรียงลำดับจากคำที่มีอัตราการตอบถูกมากที่สุดไปน้อยที่สุดจากส่วน 单独条件 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น ดังนี้

4.3.1 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T1)

หัวข้อ 4.3.1 นี้ จะแจกแจงผลของแบบทดสอบของคำประเภท T1 โดยจะแบ่งเป็นแบบทดสอบ ส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 คำ 和製英語 ประเภท T1 ในแบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 8 คำ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4-8 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T1)

和製英語	ผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น (24 คน)				ผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง (19 คน)			
	单独条件		文脈条件		单独条件		文脈条件	
	ตอบถูก(คน)	%	ตอบถูก(คน)	%	ตอบถูก(คน)	%	ตอบถูก(คน)	%
ベビーカー	24	100	19	79.17	17	89.47	14	73.68
キーホルダー	18	75.00	21	87.50	15	78.95	18	94.74
バンク	12	50.00	22	91.67	13	68.42	18	94.74
ワインクーラー	6	25.00	8	33.33	4	21.05	16	84.21
リフォーム	5	20.83	19	79.17	7	36.84	16	84.21
コンパニオン	4	16.67	7	29.17	0	0	9	47.37
チャック	3	12.50	14	58.33	6	31.58	18	94.74
コンセント	1	4.17	5	20.83	7	36.84	13	68.42

 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมาก ข้อที่มีอัตราการตอบถูกน้อย

จากตารางที่ 4-8 จะเห็นได้ว่าอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T1) ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น ที่มากที่สุดในส่วน 单独条件 คือ 「ベーカー」 คิดเป็นร้อยละ 100 และข้อที่ตอบผิดมากที่สุดคือข้อ 「コンセント」 คิดเป็นร้อยละ 4.17 ถัดมาในแบบทดสอบส่วน 文脈条件 ข้อที่มีอัตราการตอบผิดมากที่สุดยังคงเป็นข้อ 「コンセント」 โดยคิดเป็นร้อยละ 20.83 และข้อที่มีอัตราการตอบถูกมากที่สุดคือข้อ 「バンク」 คิดเป็นร้อยละ 91.67

ในขณะที่ข้อที่กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบผิดมากที่สุดในส่วน 单独条件 คือ ข้อ 「コンパニオン」 ทั้งในแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 คิดเป็นร้อยละ 0 และ 47.37 ตามลำดับ และข้อที่มีอัตราการตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อ 「ベーカー」 ในแบบทดสอบส่วน 单独条件 เช่นเดียวกับกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น โดยคิดเป็นร้อยละ 89.47 และในส่วน 文脈条件 มี 3 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมากที่สุดเท่ากันคือ 「キーホルダー」 「チャック」 และ 「バンク」 คิดเป็นร้อยละ 94.74

4.3.2 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T2)

หัวข้อ 4.3.2 นี้ จะแจกแจงผลของแบบทดสอบของคำ 和製英語 (T2) โดยจะแบ่งเป็นแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 คำ 和製英語 ประเภท T2 ในแบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 12 คำ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4-9 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T2)

和製英語	ผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น (24 คน)				ผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง (19 คน)			
	単独条件		文脈条件		単独条件		文脈条件	
	ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%
オープンカー	22	91.67	21	87.50	16	84.21	18	94.74
アフターサービス	21	87.50	23	95.83	17	89.47	18	94.74
コインランドリー	21	87.50	21	87.50	19	100	18	94.74
ミス	20	83.33	22	91.67	17	89.47	17	89.47
オートレース	18	75.00	19	79.17	17	89.47	18	94.74
マンツーマン	11	45.83	7	29.17	9	47.37	6	31.58
アポ	10	41.67	18	75.00	11	57.89	17	89.47
デマ	10	41.67	22	91.67	8	42.11	19	100
アクセル	9	37.50	13	54.17	11	57.89	18	94.74
カーナビ	9	37.50	17	70.83	10	52.63	18	94.74
レジ	1	4.17	3	12.50	8	42.11	11	57.89

 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมาก ข้อที่มีอัตราการตอบถูกน้อย

จากตารางที่ 4-9 จะเห็นได้ว่าอัตราการตอบถูกคำประเภท T2 ของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นที่มากที่สุดในส่วน 単独条件 คือ 「オープンカー」 คิดเป็นร้อยละ 91.67 และข้อตอบผิดมากที่สุดคือข้อ 「レジ」 คิดเป็นร้อยละ 4.17 ถัดมาในแบบทดสอบส่วน 文脈条件 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมากที่สุดคือข้อ 「アフターサービス」 คิดเป็นร้อยละ 95.83 และข้อที่มีอัตราการตอบผิดมากที่สุดคือ ข้อ 「レジ」 เช่นเดียวกับในส่วน 単独条件 คิดเป็นร้อยละ 12.5

ในขณะที่ข้อที่กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อ 「コインランドリー」 ที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 และตอบผิดมากที่สุดในส่วน 単独条件 คือ ข้อ 「レジ」 และ 「デマ」 โดยคิดเป็นร้อยละ 42.11 และ ถัดมาในส่วน 文脈条件 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อ 「デマ」 คิดเป็นร้อยละ 100 และข้อที่มีอัตราการตอบผิดมากที่สุดคือ ข้อ 「マンツーマン」 คิดเป็นร้อยละ 31.58

4.3.3 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T3)

หัวข้อ 4.3.3 นี้ จะแจกแจงผลของแบบทดสอบของคำ 和製英語 (T3) โดยจะแบ่งเป็นแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 คำ 和製英語 (T3) ในแบบทดสอบนี้มี ทั้งหมด 10 คำ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4-10 อัตราการตอบถูกของคำ 和製英語 (T3)

和製英語	ผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น (24 คน)				ผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง (19 คน)			
	单独条件		文脈条件		单独条件		文脈条件	
	ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%	ตอบถูก (คน)	%
スキンシップ	23	95.83	24	100	18	94.74	18	94.74
フリーター	9	37.50	16	66.67	12	63.16	19	100
ドクターストップ	9	37.50	21	87.50	3	15.79	19	100
シルバーシート	9	37.50	10	41.67	6	31.58	10	52.63
ペーパー 드라이バ ー	5	20.83	17	70.83	11	57.89	18	94.74
ウインカー	5	20.83	15	62.5	7	36.84	18	94.74
シャッターチャン ス	3	12.50	4	16.67	6	31.58	3	15.79
バイプレーヤー	2	8.33	18	75.00	4	21.05	14	73.68
ナイター	1	4.17	8	33.33	1	5.26	8	42.11
プレイガイド	0	0	10	41.67	1	5.26	18	94.74

 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมาก ข้อที่มีอัตราการตอบถูกน้อย

จากตารางที่ 4-10 จะเห็นได้ว่า ในแบบทดสอบส่วน 单独条件 ข้อที่กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นมีอัตราการตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อ 「スキンシップ」 คิดเป็นร้อยละ 95.83 และตอบผิดมากที่สุดคือข้อ 「プレイガイド」 ที่ไม่มีผู้ตอบถูกเลย ถัดมาในส่วน 文脈条件 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อ 「スキンシップ」 ที่ผู้ตอบแบบทดสอบตอบได้ถูกต้องทุกคน และข้อที่มีอัตราการตอบผิดมากที่สุดคือ ข้อ 「シャッターチャンス」 คิดเป็นร้อยละ 16.67

ในขณะที่ข้อที่กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกต้องมากที่สุดคือ ข้อ 「スキンシップ」 เช่นเดียวกับกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 100 และตอบผิดมากที่สุดในส่วน 单独条件 คือ ข้อ 「プレイガイド」 และ 「ナイター」 คิดเป็นร้อยละ 5.26 ถัดมาในส่วน 文脈条件 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกต้องมากที่สุดคือ ข้อ 「ドクターストップ」 และ 「フリーター」 ที่มีผู้ตอบถูกต้องทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 และข้อที่มีอัตราการตอบผิดมากที่สุดคือ ข้อ 「シャッターチャンス」 คิดเป็นร้อยละ 15.79

หัวข้อ 4.3 ได้กล่าวถึงอัตราการตอบถูกต้องแยกตามประเภทของคำ 和製英語 กับบริบท เพื่อแจกแจงผลการทำแบบทดสอบของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูง และพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 3 คือ “ผู้เรียนจะสามารถเดาได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นเมื่อมีบริบทที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือมีจำนวนตัวชี้แนะมาก และ/หรือบริบทที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียนประกอบด้วย” โดยจากการพิจารณาผลการทดสอบ คำ 和製英語 ทั้ง 3 ประเภท ทำให้ทราบว่าคำส่วนใหญ่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้นคำว่า 「マンツーマン」 「オープンカー」 ในคำประเภท T2 และ 「シャッターチャンス」 ในคำประเภท T3 เท่านั้นที่ผู้ตอบแบบทดสอบได้คะแนนลดลงในส่วน 文脈条件 ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในบทที่ 5 อภิปรายผล

4.4 อัตราการตอบถูกต้องแยกตามประเภทบริบท

ในหัวข้อ 4.4 นี้ จะกล่าวถึงอัตราการตอบถูกต้องแยกตามประเภทบริบทที่ใช้ในแบบทดสอบในส่วน 文脈条件 30 ข้อ ได้แก่ สถานที่ คำนาม และคำคุณศัพท์ โดยในแต่ละบริบทจะมีตัวชี้แนะจำนวน 1-2 ตัว สามารถแจกแจงได้เป็น 8 แบบ คือ

8.1 สถานที่ เช่น 私の車の前にベビーカーがあります。

8.2 คำนาม เช่น このバッグはチャックがあります。

8.3 คำคุณศัพท์ เช่น マンツーマンはきれいです。

8.4 สถานที่+คำนาม เช่น えきで犬のキーホルダーをかいました。

8.5 สถานที่+คำคุณศัพท์ เช่น いすの下にコンセントがあって、べんりです。

8.6 คำนาม+คำนาม เช่น 今朝は自転車^{けき じてんしゃ}がパンクして、タクシー^{タクシ}で来^まました。

8.7 คำนาม+คำคุณศัพท์ เช่น この車^{このくるま}はカーナビ^{カーナビ}がありますから、大丈夫^{だいじょうぶ}です。

8.8 คำคุณศัพท์+คำคุณศัพท์ เช่น シャッターチャンス^{シャッターチャンス}が少ない^{すくない}ですから、大変^{たいへん}でした。

ตารางที่ 4-11 – 4-14 ด้านล่าง แสดงอัตราการตอบถูกของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงเป็นร้อยละแยกตามประเภทของบริบท 8 แบบที่ได้กล่าวถึงข้างต้น

ตารางที่ 4-11 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทและจำนวนตัวชี้แนะในบริบท

ประเภทตัวชี้แนะในบริบท								
จำนวน ตัว ชี้แนะ	1 ตัว			2 ตัว				
	สถานที่ (%)	คำนาม (%)	คำคุณศัพท์ (%)	สถานที่ + คำนาม (%)	สถานที่ + คำคุณศัพท์ (%)	คำนาม+ คำนาม (%)	คำนาม+ คำคุณศัพท์ (%)	คำคุณศัพท์+ คำคุณศัพท์ (%)
ชั้นต้น ตอนต้น	56.94	46.35	37.50	67.36	40.97	56.25	67.08	52.08
ชั้นต้น ตอนสูง	57.02	67.43	53.51	77.19	57.89	73.68	74.74	56.58

จากตารางที่ 4-11 จะเห็นได้ว่า อัตราการตอบถูกของกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นในข้อที่ใช้ตัวชี้แนะในบริบทแต่ละแบบนี้ไม่แตกต่างกันมาก เว้นเพียงแค่ข้อที่ใช้เพียงคำคุณศัพท์ตัวเดียวที่มีอัตราการตอบถูกต่ำที่สุด (ร้อยละ 37.50) และในกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงก็มีอัตราการตอบถูกไม่ต่างกันมาก แต่จะมีตัวชี้แนะประเภทคำคุณศัพท์ที่มีอัตราการตอบถูกต่ำที่สุดเช่นกัน (ร้อยละ 53.51) ทั้งนี้เพื่อให้เห็นความชัดเจนในรายละเอียดมากยิ่งขึ้น จึงได้แจกแจงเพิ่มเติมในตารางที่ 4-12 – 4-14

ตารางที่ 4-12 – 4-14 ด้านล่าง แสดงอัตราการตอบถูกของผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงแยกตามประเภทของบริบทในแบบทดสอบส่วน 单独条件 และส่วน 文脈条件 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างว่ามีอัตราการตอบถูกเพิ่มเป็นเท่าใด โดยจะพิจารณาจากคะแนนในส่วน 文脈条件 และอธิบายแยกเป็นตารางที่ใช้ตัวชี้แนะสถานที่ คำนาม และคำคุณศัพท์แยกกัน และส่วนต่างคะแนนในที่นี้คือ + หมายถึงคะแนนในส่วน 文脈条件 มากกว่า และ - หมายถึงคะแนนส่วน 文脈条件 น้อยกว่า ดังนี้

ตารางที่ 4-12 อัตราการตอบถูกแยกตามประเภทตัวชี้แนะในบริบทประเภท “สถานที่” ในแบบทดสอบส่วน 文脈条件

กลุ่มผู้เรียน	ประเภทตัวชี้แนะในบริบท					
	สถานที่	ส่วนต่างคะแนน	สถานที่+ คำนาม	ส่วนต่างคะแนน	สถานที่+ คำคุณศัพท์	ส่วนต่างคะแนน
	文脈条件 (%)		文脈条件 (%)		文脈条件 (%)	
ชั้นต้นตอนต้น	65.28	+16.67	72.22	+9.72	45.83	+9.72
ชั้นต้นตอนสูง	66.67	+19.30	91.23	+28.07	70.18	+24.56

จากตารางที่ 4-12 จะเห็นได้ว่าในส่วน 文脈条件 กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นมีอัตราการตอบถูกในข้อที่มีตัวชี้แนะประเภท “สถานที่+คำนาม” มากที่สุดที่ร้อยละ 72.22 รองลงมาคือประเภท “สถานที่” ที่มีอัตราการตอบถูกที่ร้อยละ 65.28 และประเภท “สถานที่+คำคุณศัพท์” ที่ร้อยละ 45.83

ในขณะที่กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกในส่วน 文脈条件 ประเภท “สถานที่+คำนาม” ถูกต้องมากที่สุดที่ร้อยละ 91.23 รองลงมาคือประเภท “สถานที่+คำคุณศัพท์” ที่ร้อยละ 70.18 และ “สถานที่” น้อยที่สุดคือประเภท ที่ร้อยละ 66.67

เมื่อมองจากภาพรวม จะทราบได้ว่าตัวชี้แนะประเภทสถานที่ช่วยส่งเสริมให้อัตราการตอบถูกของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มเพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 9.72 ถึงร้อยละ 28.07 ทำให้น่าจะสรุปได้ว่าตัวชี้แนะประเภทสถานที่ที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการคาดเดาคำ 和製英語

ตารางที่ 4-13 อัตราการตอบถูกแยกตามตัวชี้แนะในบริบทประเภท “คำนาม” ในแบบทดสอบ
ส่วน 文脈条件

กลุ่ม ผู้เรียน	ประเภทตัวชี้แนะในบริบท					
	คำนาม	ส่วนต่าง คะแนน	คำนาม+	ส่วนต่าง คะแนน	คำนาม+คุณศัพท์	ส่วนต่าง คะแนน
	文脈条件(%)		文脈条件 (%)		文脈条件(%)	
ขั้นต้น ตอนต้น	66.67	+40.63	77.08	+41.67	75	+15.83
ขั้นต้น ตอนสูง	94.08	+53.29	94.74	+42.11	83.16	+16.84

จากตารางที่ 4-13 จะเห็นได้ว่าในส่วน 文脈条件 กลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนต้นมีอัตราการตอบถูกในข้อที่มีตัวชี้แนะประเภท “คำนาม+คำนาม” มากที่สุดที่ร้อยละ 77.08 และถัดมาคือประเภท “นาม+คำคุณศัพท์” ที่ร้อยละ 75 และน้อยที่สุดคือ “คำนาม” ที่ร้อยละ 66.67

เช่นเดียวกับกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนสูงที่มีอัตราการตอบถูกในส่วน 文脈条件 ประเภท “คำนาม+คำนาม” มากที่สุดที่ร้อยละ 94.74 ถัดมาคือประเภท “คำนาม” ที่ร้อยละ 94.08 และน้อยที่สุดในประเภท “คำนาม+คำคุณศัพท์” ที่ร้อยละ 83.16

เมื่อมองจากภาพรวม สามารถตีความได้ว่าตัวชี้แนะประเภทคำนามทำให้อัตราการตอบถูกของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มเพิ่มขึ้นในช่วงร้อยละ 15.83 ถึงร้อยละ 53.29 จึงสรุปได้ว่าตัวชี้แนะประเภทคำนามเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการคาดเดาคำ 和製英語 เช่นกัน

ตารางที่ 4-14 อัตราการตอบถูกแยกตามตัวชี้แนะในบริบทประเภท “คำคุณศัพท์”

กลุ่มผู้เรียน	ประเภทตัวชี้แนะในบริบท			
	คำคุณศัพท์	ส่วนต่างคะแนน	คำคุณศัพท์+ คำคุณศัพท์	ส่วนต่างคะแนน
	文脈条件(%)		文脈条件(%)	
ขั้นต้นตอนต้น	44.44	+13.89	52.08	0
ขั้นต้นตอนสูง	63.16	+19.30	55.26	-2.63

จากตารางที่ 4-14 จะเห็นได้ว่าในส่วน 文脈条件 กลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีอัตราการตอบถูกที่เพิ่มขึ้นในประโยคที่มีตัวชี้แนะประเภท “คำคุณศัพท์” ที่ร้อยละ 44.44 และ ร้อยละ 63.16 ในกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนต้นและขั้นต้นตอนสูงตามลำดับ และมีอัตราการตอบถูกคงที่ในประโยคที่มีตัวชี้แนะประเภท “คำคุณศัพท์+คำคุณศัพท์” ในกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนต้น และลดลงร้อยละ 2.63 ในกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนสูง

หัวข้อ 4.4 ข้างต้นได้กล่าวถึงอัตราการตอบถูกแยกตามประเภทบริบท ประกอบด้วยตัวชี้แนะประเภทสถานที่ คำนาม และคำคุณศัพท์ โดยเมื่อพิจารณาจากผลแล้วสามารถสรุปได้ว่าตัวชี้แนะในบริบทที่มีประสิทธิภาพในงานวิจัยนี้ คือ สถานที่>คำนาม>คำคุณศัพท์ ในกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนต้น และ คำนาม>สถานที่>คำคุณศัพท์ ในกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนสูงตามลำดับ

สิ่งที่สรุปได้จากบทที่ 4 ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ผลการทดสอบตรงตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าผู้เรียนจะคาดเดาคำ 和製英語 (T3) ได้ยากที่สุดเมื่อเทียบกับประเภทอื่น ๆ ที่ให้ความสำคัญที่คำ 和製英語 (T1, T2, T3) พบว่าตรงตามสมมติฐานเนื่องจากกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนต้นและขั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภท T2>T1>T3 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ โดยที่ T2 คือ คำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษ T1 คือ คำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษ และ T3 คือ คำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ที่เกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น ยกเว้นเมื่อพิจารณาอัตราการตอบถูกแยกตามประเภทของคำ 和製英語 (T1, T2,

T3) กับคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ที่พบว่าอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T1) ประเภทคำเดี่ยวน้อยกว่าอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T3)

2. ผลการทดสอบมีส่วนที่ตรงกับสมมติฐานข้อที่ 2 บางส่วน สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่าผู้เรียนจะคาดเดาคำ 和製英語 (คำเดี่ยว) ได้ยากกว่าคำ 和製英語 (คำประสม) ในส่วนนี้พบว่าส่วนที่อาจจะไม่ตรงกับสมมติฐานทั้งหมดคือ พบอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (คำเดี่ยว) ของผู้เรียนมากกว่าอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (คำประสม) ในอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T1) ประเภทคำเดี่ยวของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม และอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T3) ประเภทคำเดี่ยวของผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง

3. ผลการทดสอบตรงตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่าผู้เรียนจะสามารถเดาได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นเมื่อมีบริบทที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือมีจำนวนตัวชี้แนะมากและ/หรือบริบทที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียน ประกอบด้วย เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกที่เพิ่มขึ้นในส่วน 文脈条件 ไม่ว่าจะเป็คำ 和製英語 ประเภท T1 T2 หรือ T3 ที่เป็คำเดี่ยวหรือคำประสมก็ตาม

4. กลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้นและชั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกในบริบทที่มีตัวชี้แนะ โดยเรียงอัตราความถูกต้องจากมากไปน้อยแยกประเภทได้ดังนี้คือ สถานที่>คำนาม>คำคุณศัพท์ ในกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น และ คำนาม>สถานที่>คำคุณศัพท์ ในกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง

ในบทที่ 5 อภิปรายผลจะนำผลลัพธ์ที่ได้ไปพิจารณาต่อไปเพื่อทำความเข้าใจปัญหา รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการคาดเดาคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนต่อไป

บทที่ 5

อภิปรายผล

ในบทที่ 5 อภิปรายผล จะพิจารณาและอภิปรายถึงสาเหตุของผลลัพธ์ที่ได้ในบทที่ 4 โดยจะแบ่งการอธิบายเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

5.1 ปัจจัยด้านคำที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียน

5.1.1 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของผู้เรียน

5.1.2 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของผู้เรียน

5.2 ปัจจัยด้านบริบทที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายคำ 和製英語 ของผู้เรียน

5.1 ปัจจัยด้านคำที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียน

ในหัวข้อ 5.1 นี้จะกล่าวถึงปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 ที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของผู้เรียน โดยจะแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 หัวข้อย่อย ได้แก่ 5.1.1 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของผู้เรียน และ 5.1.2 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายของผู้เรียน

หัวข้อ 5.1.1 นี้จะแบ่งการอธิบายผลการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรกจะกล่าวถึงสาเหตุว่าเหตุใดผู้เรียนจึงคาดเดาความหมายคำ 和製英語 (T2) ได้ถูกต้องมากกว่าคำ 和製英語 (T1)

และเหตุใดผู้เรียนจึงคาดเดาความหมายคำ 和製英語 (T3) ผิดมากที่สุด ซึ่งงานวิจัยนี้ได้แบ่งประเภทคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ไว้ 3 ประเภท (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในบทที่ 3) ดังนี้

1. คำ 和製英語 (T1) คือคำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษ เช่น コンセント
2. คำ 和製英語 (T2) คือคำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษ เช่น マンツーマン
3. คำ 和製英語 (T3) คือคำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ที่เกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น เช่น バイプレーヤー

ตารางที่ 5-1 อัตราการตอบถูกประเภทคำ 和製英語 (T1, T2, T3) ของผู้เรียน

กลุ่มผู้เรียน	T2 (%)	T1 (%)	T3 (%)
ขั้นต้นตอนต้น	62.15	45.96	43.54
ขั้นต้นตอนสูง	74.12	62.83	56.32

จากตาราง 5-1 ที่แสดงผลเรียงตามอัตราการตอบถูกจากมากไปน้อย จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภท T2 เป็นอันดับ 1

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า T2 เป็นคำที่มีรูปแตกต่างจากภาษาอังกฤษเล็กน้อย แต่มี "ความหมายใกล้เคียงหรือเหมือน" คำในภาษาอังกฤษมากที่สุดเป็นอันดับสูงสุด ผลอัตราการตอบถูกในตารางที่ 5-1 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถคาดเดาคำ 和製英語 ที่มี "ความหมายใกล้เคียงหรือเหมือน" ภาษาอังกฤษได้มากที่สุด และมีอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภท T1 ซึ่งมีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ แต่มี "ความหมายแตกต่าง" จากคำที่มีในภาษาอังกฤษเป็นอันดับต่ำกว่า

จากผลการวิจัยนี้ ทำให้ทราบได้ว่า ความแตกต่างของอัตราการตอบถูกระหว่างคำ 和製英語 ประเภท T1 และ T2 ของผู้เรียนอยู่ที่ "ความหมาย" มากกว่า "รูป" หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ "ความหมาย" มีความสำคัญหรือช่วยส่งเสริมการคาดเดามากกว่า "รูป"

นอกจากนี้ยังสามารถอนุมานได้ว่า การที่ผู้เรียนคาดเดาความหมายคำ 和製英語 ประเภท T2 ที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนภาษาอังกฤษได้ถูกต้องมากที่สุดเนื่องจากผู้เรียนสามารถใช้ "ความรู้เดิม

(Prior background knowledge)” ในการคาดเดาได้ง่ายกว่า เนื่องจากความรู้เดิมหมายถึงความรู้และประสบการณ์ซึ่งเป็นความรู้เชิงความหมาย ความรู้เดิมอาจจะเป็นความรู้เชิงความหมายเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่เคยเรียนมา

“ความรู้เดิม (Prior background knowledge)” นี้ สามารถนำไปเชื่อมโยงกับทฤษฎี Schema ของ Bartlett (1932) ได้อีกด้วย

สาวิตรี ประเสริฐกุล (2529) ได้กล่าวถึงทฤษฎี Schema ของ Bartlett (1932) ใน “วิธีสอนอ่าน โดยใช้หลักของความรู้เดิม” ไว้ว่า Schema หมายถึงโครงสร้างความคิดในสมอง ซึ่งมีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่เรามี ข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการคาดคะเนตีความข้อมูลใหม่ ปรับข้อมูลใหม่ให้เข้ากับข้อมูลที่มีแล้วเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ต่อไป และการนำข้อมูลใน Schema มาคาดคะเนข้อมูลใหม่ได้ จะช่วยให้ผู้เรียนอ่านเรื่องนั้น ๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยยึดสิ่งที่รู้อยู่แล้วหรือความรู้เดิมเป็นหลัก แล้วทดสอบการเดา/คาดคะเนนั้นในขณะที่อ่านเรื่อง

การที่อัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภท T2 สูงกว่าประเภท T1 เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้เดิมจาก Schema นี้ ยังเห็นได้จากข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในการสำรวจด้วย โดยผู้เรียนทั้งหมดให้คำตอบว่า “เมื่อเห็นคำ 和製英語 จะใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในการเดาเป็นอย่างแรก” ข้อมูลนี้สอดคล้องผลการวิจัยของ อุตตไอเอ็ม (2020) ที่ศึกษาปัญหาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในการทำเข้าใจความหมาย และความแตกต่างของความหมายของคำ 和製英語 โดย อุตตไอเอ็ม (2020) พบว่าเมื่อผู้เรียนชาวไทยเห็นคำที่เขียนด้วยอักษรคะตะคะนะก็จะใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในตีความทันที และเนื่องจาก อุตตไอเอ็ม (2020) สนใจเรื่องการทำความเข้าใจความหมายและความแตกต่างของความหมาย ทำให้อนุมานได้ว่าผู้เรียนชาวไทยใช้ความรู้เดิมเชิงความหมายในการคาดเดา

ในทางตรงกันข้าม การที่อัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภท T3 ของผู้เรียนต่ำที่สุดก็สามารถอธิบายด้วยทฤษฎี Schema ได้เช่นกัน เนื่องจากคำประเภท T3 เป็นคำที่ไม่มีในภาษาอังกฤษและเกิดจากการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น ผู้เรียนจึงใช้ความรู้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาไทยที่มีอยู่เดิมที่มีได้น้อยหรือไม่ได้เลย

5.1.2 ปัจจัยด้านประเภทคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ที่มีผลต่อการคาดเดา

ความหมายของผู้เรียน

จากผลการวิจัยในบทที่ 4 พบว่าผู้เรียนมีอัตราการตอบคำ 和製英語 ประเภทคำประสม (เช่น เพอร์ไดรเวอร์, บายเพลเยอร์ เป็นต้น) ถูกต้องมากกว่าประเภทคำเดี่ยว (เช่น リフォーム, ナイター เป็นต้น) สามารถนำมาสรุปภาพรวมในตารางที่ 5-2 ได้ดังนี้

ตารางที่ 5-2 ภาพรวมอัตราการตอบถูกประเภทคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ของผู้เรียน²

กลุ่มผู้เรียน	คำเดี่ยว(%)	คำประสม(%)
ชั้นต้นตอนต้น	47.84	57.74
ชั้นต้นตอนสูง	64.77	72.23

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) แล้วพบว่าคำ 2 ประเภทนี้มีจุดร่วมกันคือไม่ว่าจะเป็นคำประเภทใด ต่างประกอบด้วยสิ่งที่เรียกว่า “ตัวชี้แนะภายในคำ (Internal context clues)” เช่นเดียวกัน โดยไกรคุง อนันตกุล และศิริินยา พิพัฒน์ศรีสวัสดิ์ (2021) ได้อธิบายเรื่องตัวชี้แนะภายในคำ (Internal context clues) ไว้ว่า หมายถึงตัวชี้แนะบริบทที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหน่วยคำ ผู้อ่านจะต้องสังเกตการเปลี่ยนแปลงภายในคำ เพื่อใช้ในการเดาความหมายของศัพท์จากตัวชี้แนะ ได้แก่ อุปสรรค (prefix) ปัจจัย (suffix) และรากคำ (root) เป็นต้น เช่น คำว่า unhappiness เกิดจากการประกอบกันของ happy มีความสุข un ไม่ และ ness เปลี่ยนหน้าที่คำให้เป็นคำนาม

² จากตารางที่ 5-2 จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภทคำประสมสูงกว่าคำ 和製英語 ประเภทคำเดี่ยว แต่เมื่อแยกอัตราการตอบถูกตามคำ 和製英語 (T1, T2, T3) แล้วพบว่าอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภทคำเดี่ยว (T1) ของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มต่ำกว่าอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภท T3 ซึ่งผลนี้ต่างจากผลในหัวข้อ 5.1.1 ที่อัตราการตอบถูกของผู้เรียนจะเป็น $T2 > T1 > T3$ ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงพิจารณาคำ 和製英語 ประเภทคำเดี่ยว (T1) (ได้แก่คำว่า コンセント, リフォーム, コンパニオン, チェック, バンク) และพบว่าคำที่ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มคาดเดาความหมายผิดมากที่สุดคือคำว่า コンパニオン สันนิษฐานว่าเนื่องจากเป็นคำที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษ และเป็นคำศัพท์ที่อาจพบบ่อยในชีวิตประจำวัน แต่ความหมายในภาษาญี่ปุ่นเป็นความหมายที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยหรือใช้ในชีวิตประจำวัน

คำ 和製英語 ในงานวิจัยนี้มีตัวชี้แนะภายในคำ ได้แก่

คอนเซนต์ (T1 คำเดี่ยว), ริฟอร์ม (T1 คำเดี่ยว), คอนพานิออน (T1 คำเดี่ยว), ไนตา (T3 คำเดี่ยว), ไนคเกอร์ (T3 คำเดี่ยว), สกินชิพ (T3 คำเดี่ยว), ฟรีตา (T3 คำเดี่ยว), คีย์โฮลดาร์ (T1 คำประสม), ไวนคร่า (T1 คำประสม), คไ
นรันดริ (T2 คำประสม), ไบพเร่า (T3 คำประสม), เพ่าป่ารไบ่า (T3 คำประสม)

จากคำข้างต้น ผู้เรียนอาจสามารถใช้ประโยชน์จากตัวชี้แนะภายในคำได้ไม่มากนักน้อย เช่น ในการเดาคำว่า ฟรีตา (freeter) ที่แม้จะเป็นเป็นคำ 和製英語 (T3) ประเภทคำเดี่ยว แต่ปัจจัย (suffix) -er ในคำอาจทำให้ผู้เรียนทราบว่าคำดังกล่าวเป็นคำนาม

ถัดมาในส่วนของจุดต่างระหว่างประเภทคำเดี่ยวและคำประสม เมื่ออ้างอิงคำนิยามของคำประสมตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ที่ให้ความหมายคำประสมไว้ว่า คือคำที่เกิดจากการนำคำมูลที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่ที่มีความหมายใหม่ขึ้นมาอีกคำหนึ่ง เช่น ลูกเสือ ลูกน้ำ แยกยาม เครื่องใน ไฟฟ้า จะเห็นได้ว่าเนื่องจากคำประสมเกิดจากการประสมกันของคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป อีกทั้งคำประสมนั้น ๆ อาจเกิดจากการประสมกันของคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำกริยาวิเศษณ์ ทำให้ทราบว่าคำประสมมีข้อมูลรูปและความหมายภายในคำที่มากกว่าประเภทคำเดี่ยว ซึ่งหากผู้เรียนทราบความหมายของคำใดคำหนึ่งภายในคำประสม อาจทำให้พอนึกถึงขอบเขตความหมายได้ว่าหมายถึงสิ่งใด

อีกทั้งจากข้อมูลการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ผู้เรียนได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคำประเภทคำประสมไว้ว่า “หากภายในคำประสมมีคำที่ทราบความหมายก็อาจเดาได้แม้ไม่มีบริบท” จึงอนุมานได้ว่าหากผู้เรียนทราบความหมายของคำใดคำหนึ่งที่มาประสมกันจะทำให้อัตราการคาดเดาความหมายของคำนั้น ๆ เพิ่มขึ้น

5.2 ปัจจัยด้านบริบทที่มีผลต่อการคาดเดาความหมายคำ 和製英語 ของผู้เรียน

ในหัวข้อ 5.2 นี้จะแบ่งประเด็นการอภิปรายผลออกเป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรกคือ จำนวนตัวชี้แนะในบริบทส่งผลต่อการคาดเดาความหมายคำ 和製英語 ของผู้เรียนหรือไม่ และประเด็นที่สองคือ เพราะเหตุใดค่านาม(ที่เป็นส่วนขยาย) จึงเป็นตัวชี้แนะที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับตัวชี้แนะประเภทอื่น (ค่านามบอกสถานที่และคำคุณศัพท์)

วิธีการวิจัยของงานวิจัยนี้คือแบบทดสอบ โดยแบบทดสอบนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่มีเฉพาะคำเท่านั้น (单独条件) และส่วนที่มีบริบทประกอบด้วย (文脈条件) ในตาราง 5-5 (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 4 ผลการวิจัย หัวข้อ 4.4) ด้านล่างแสดงผลของแบบทดสอบส่วน 文脈条件 แบ่งตามจำนวนและประเภทตัวชี้แนะในบริบท มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5-3 อัตราการตอบถูกแยกตามจำนวนและประเภทตัวชี้แนะในบริบท

ประเภทตัวชี้แนะในบริบท								
กลุ่มผู้เรียน	สถานที่ + ค่านาม (%)	ค่านาม+ คำคุณศัพท์ (%)	สถานที่ (%)	ค่านาม+ ค่านาม (%)	คำคุณศัพท์+ คำคุณศัพท์ (%)	ค่านาม (%)	สถานที่ + คำคุณศัพท์ (%)	คำคุณศัพท์ (%)
ขั้นต้น ตอนต้น	67.36	67.08	56.94	56.25	52.08	46.35	40.97	37.50
ขั้นต้น ตอนสูง	77.19	74.74	57.02	73.68	56.58	67.43	57.89	53.51

 ข้อที่มีอัตราการตอบถูกมาก ข้อที่มีอัตราการตอบถูกน้อย

จากตารางที่ 5-5 จะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีอัตราการตอบถูกมากที่สุดในข้อที่มีตัวชี้แนะประเภท “สถานที่+ค่านาม” เป็นข้อที่มีจำนวนตัวชี้แนะ 2 ตัว แต่มีอัตราการตอบถูกต่ำที่สุดเมื่อบริบทมีตัวชี้แนะประเภท “คำคุณศัพท์” ในกลุ่มผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม โดยผลการวิจัยในประเด็นเรื่องจำนวนตัวชี้แนะในบริบทของงานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Berrin (2013) ที่ศึกษาปัจจัยทางบริบทในการคาดเดาความหมายของคำจากบริบทในภาษาต่างประเทศ

งานวิจัยของ Berrin มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาว่าความสมบูรณ์ของบริบทส่งผลต่อการคาดเดาคำศัพท์ของผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวตุรกีหรือไม่ วิธีการวิจัยคือให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวตุรกีคาดเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ไม่รู้จัก จำนวนทั้งหมด 32 คำ โดยจำนวน 32 คำนี้จะแบ่งออกเป็นสองส่วน กล่าวคือครึ่งหนึ่งหรือ 16 คำจะให้ประโยคบริบทเป็นประโยคที่มีตัวชี้แนะเพียงหนึ่งตัว (poor context) และอีกครึ่งหนึ่งหรือ 16 คำที่เหลือจะให้ประโยคบริบทเป็นประโยคที่มีตัวชี้แนะหลายตัว (rich context) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนคาดเดาความหมายคำในข้อที่มีตัวชี้แนะหลายตัวถูกมากกว่า และสรุปได้ว่าบริบทที่มีตัวชี้แนะเพียงหนึ่งตัวไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายในประโยค

จากงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าหากเป็นประโยคบริบทที่มีจำนวนตัวชี้แนะหลายตัว ผู้เรียนจะคาดเดาความหมายของคำได้ถูกต้องมากกว่า ซึ่งผลของงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าประโยคบริบทที่มีจำนวนตัวชี้แนะมากกว่า 1 ตัว ทำให้ผู้เรียนคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ได้ถูกต้องมากกว่าเช่นกัน โดยเฉพาะตัวชี้แนะที่เป็นประเภทคำนาม

ดังที่กล่าวไปข้างต้นว่าการคาดเดาเกี่ยวข้องกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ (schema) ของผู้เรียน หมายความว่า หากผู้เรียนหรือผู้คาดเดาอ่านบริบทแล้วสามารถคาดเดาได้สำเร็จ อาจเป็นไปได้ว่าบริบทนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้เรียนไม่มากนักน้อย บริบทในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยคำนาม (ที่เป็นส่วนขยาย) คำนามสถานที่ และคำคุณศัพท์ ซึ่งตัวชี้แนะประเภทคำนาม และคำนามสถานที่ แม้มีเพียงตัวเดียวก็ทำให้ผู้เรียนมีอัตราการตอบถูกสูง ผู้วิจัยจึงอนุมานว่าเนื่องจากคำนามและคำนามสถานที่ เป็นคำประเภท “คำนาม” ที่มีความหมายชัดเจน อีกทั้งยังเป็นคำที่ผู้เรียนทราบมาก่อน กล่าวคือเป็นคำที่สามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้เรียนได้ง่าย

กรณีตัวชี้แนะประเภทคำนาม (ที่เป็นส่วนขยาย) เช่น 木のワインクーラー ในข้อนี้ แม้ผู้เรียนจะไม่ทราบความหมายของคำว่า 「ワインクーラー」 แต่เนื่องจากคำนามที่ขยายด้านหน้าเป็นคำว่า 「木(ไม้)」 จึงทำให้เชื่อมโยงกับคำว่า “ถังเก็บไวน์” มากกว่า “ตู้แช่ไวน์” ที่อาจมีภาพจำว่าวัสดุที่ใช้ทำตู้แช่ไวน์มักเป็นสแตนเลสหรืออื่น ๆ ไม่ใช่ไม้ เป็นการทำให้ขอบเขตการเข้าใจความหมายแคบลง รวมทั้งการเจาะจงคำนามด้วยการใช้คำบ่งชี้ こ、そ、あ ข้างหน้าก็เป็นการช่วยให้นิกรภาพคำนามได้ชัดมากขึ้นเช่นกัน เช่น この車

ในขณะที่การตีความความหมายของคำคุณศัพท์นั้นจะขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลเสียมากกว่า จึงทำให้ขั้นตอนการเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของตนเป็นไปได้ยากกว่าการใช้ตัวชี้แนะประเภท

คานาม 西尾 (1972) กล่าวถึงคำคุณศัพท์ในภาษาญี่ปุ่นไว้ว่ามีทั้งหมด 2 ชนิด ได้แก่ คำคุณศัพท์บรรยายบอกลักษณะ (属性形容詞) และคำคุณศัพท์บรรยายความรู้สึก (感情形容詞) หรือบางครั้งก็ยากจะแยกว่าเป็นคำคุณศัพท์แบบใด

คำคุณศัพท์บรรยายบอกลักษณะ (属性形容詞) เช่น おおきい (ใหญ่), しろい (สีขาว), かたい (แข็ง), 早い (เร็ว) เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือสภาพของสิ่งของหรือสิ่งมีชีวิตในเชิงภววิสัย (objectivity) และคำคุณศัพท์บรรยายความรู้สึก (感情形容詞) เช่น まぶしい (เจิดจ้า), いたい (เจ็บ), われしい (ดีใจ), いやな (ไม่ชอบ) เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงอารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์ในเชิงอัตวิสัย (subjectivity) กล่าวคือ กรณีที่ประโยคบริบทมีตัวชี้แนะประเภทคำคุณศัพท์บรรยายบอกลักษณะ ประโยคจะมีความเป็นภววิสัยมากกว่าประโยคบริบทที่มีตัวชี้แนะประเภทคำคุณศัพท์บรรยายความรู้สึกที่มีความเป็นอัตวิสัย จึงมีความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนจะคาดเดาความหมายของคำถูกต้องและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้เรียนได้มากกว่า และเห็นภาพมากกว่าคำคุณศัพท์บรรยายความรู้สึกที่จะขึ้นอยู่กับระดับการประเมินของแต่ละบุคคล

อย่างไรก็ตาม การบรรยายลักษณะเพิ่มเติมด้วยการใช้คานามและคานามสถานที่ไม่ต้องขึ้นกับการตีความหรือการประเมินเช่นเดียวกับคำคุณศัพท์ ทำให้การคาดเดาหรือคือการเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เป็นไปได้ง่ายกว่า จึงทำให้อัตราการตอบถูกสูงกว่าตัวชี้แนะประเภทคำคุณศัพท์ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าปัจจัยของตัวชี้แนะที่ดีจะมีความชัดเจน เช่น การให้ลักษณะเพิ่มเติม และการกำหนดขอบเขตคานาม รวมไปถึงการเจาะจงเพื่อให้เชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ได้ง่าย เช่น คานามสถานที่และการใช้คำคุณศัพท์มาเป็นตัวชี้แนะในการคาดเดาจะทำให้อัตราการตอบถูกในการคาดเดาน้อยที่สุด โดยเฉพาะคุณศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกหรือการประเมินซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปแล้วแต่ความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้คาดเดา

บทที่ 5 อภิปรายผล สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1. ผู้เรียนคาดเดาคำ 和製英語 ที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนคำในภาษาอังกฤษได้มากที่สุด และคาดเดาคำ 和製英語 ที่มีความหมายแตกต่างจากคำที่มีในภาษาอังกฤษได้น้อยที่สุด เนื่องจาก“ความหมาย” มีความสำคัญหรือช่วยส่งเสริมการคาดเดามากกว่า “รูป” ของคำศัพท์

โดยผู้เรียนจะอาศัยความรู้เดิม (Prior background knowledge) ซึ่งหมายถึงความรู้ภาษาอังกฤษ ความรู้ภาษาไทย หรือประสบการณ์ที่ผ่านมา (Schema) ในการคาดเดาก่อน

2. ผู้เรียนจะอาศัยตัวชี้แนะภายในคำ (Internal context clues) ในการคาดเดาคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ในกรณีทีค่านั้น ๆ มีตัวชี้แนะภายในคำ เช่น コンセント, ナイター, バイプレーヤー และอาศัยคำที่ประกอบกันในกรณีการคาดเดาคำประสม เช่น ドクターสต๊อป เกิดจากการประสมกันของคำว่า doctor กับ stop ดังนั้นคำประสมจึงมีแนวโน้มที่จะคาดเดาได้ง่ายกว่าคำเดี่ยว เนื่องจากมีตัวชี้แนะภายในคำชัดเจน
3. ผู้เรียนจะมีอัตราการตอบถูกที่เพิ่มขึ้นในแบบทดสอบส่วนที่มีบริบทประกอบ (文脈条件) โดยจะเป็นบริบทที่มีตัวชี้แนะมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป และเป็นตัวชี้แนะที่มีความชัดเจนที่ทำให้สามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้เรียนได้ เช่น ตัวชี้แนะประเภทคำนาม หรือคำนามสถานที่ แต่จะมีอัตราการตอบถูกน้อยในกรณีที่บริบทนั้นมีตัวชี้แนะประเภทคำคุณศัพท์ โดยเฉพาะคำคุณศัพท์ประเภทบรรยายความรู้สึก เนื่องจากมีความเป็นอัตวิสัยสูงและจะขึ้นอยู่กับ การประเมินของแต่ละบุคคล ซึ่งหากผู้เรียนไม่เคยมีความรู้เดิมหรือประสบการณ์มาก่อนจะทำให้ การคาดเดาความหมายเป็นไปได้ยาก

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าความแตกต่างและความเหมือนของภาษาอังกฤษ คำ 和製英語 ที่เป็นคำเดี่ยวและคำประสม และปัจจัยในบริบท ซึ่งประกอบด้วยจำนวนตัวชี้แนะและประเภทตัวชี้แนะในบริบทส่งผลต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นหรือไม่ มีวิธีการวิจัยคือแบบทดสอบการคาดเดาความหมายคำ 和製英語 และการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนคาดเดาคำ 和製英語 (T3) ได้ยากที่สุดเมื่อเทียบกับประเภทอื่น ๆ เนื่องจากเป็นประเภทที่เกิดจากการสร้างคำขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะมีรูปและความหมายแตกต่างจากภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนต้นและขั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 ประเภท $T2 > T1 > T3$ เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ ผู้วิจัยอนุมานว่าเนื่องจาก “ความหมาย” มีความสำคัญหรือช่วยส่งเสริมการคาดเดามากกว่า “รูป” ของคำศัพท์ โดยผู้เรียนจะอาศัยความรู้เดิม (Prior background knowledge) ซึ่งหมายถึงความรู้ภาษาอังกฤษ ความรู้ภาษาไทย หรือประสบการณ์ที่ผ่านมา (Schema) ในการคาดเดาก่อน

อีกทั้งผู้เรียนยังคาดเดาคำ 和製英語 (คำเดี่ยว) ได้ยากกว่าคำ 和製英語 (คำประสม) ยกเว้นผลอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T1) ประเภทคำเดี่ยวของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม และอัตราการตอบถูกคำ 和製英語 (T3) ประเภทคำเดี่ยวของผู้เรียนขั้นต้นตอนสูงเท่านั้นที่ผู้เรียนมีอัตราการตอบถูกคำเดี่ยวมากกว่าคำประสม โดยผู้เรียนจะอาศัยตัวชี้แนะภายในคำ (Internal context clues) ในการคาดเดาคำ 和製英語 (คำเดี่ยวและคำประสม) ในกรณีที่คำนั้น ๆ มีตัวชี้แนะภายในคำและอาศัยคำที่ประกอบกันในกรณีการคาดเดาคำประสม

นอกจากนี้ยังได้ผลเป็นที่แน่ชัดว่ากลุ่มผู้เรียนขั้นต้นตอนต้นและขั้นต้นตอนสูงมีอัตราการตอบถูกที่เพิ่มขึ้นในส่วน 文脈条件 ไม่ว่าจะเป็คำ 和製英語 ประเภท T1 T2 หรือ T3 ที่เป็นคำเดี่ยวหรือคำ

ประสมก็ตาม โดยผู้เรียนมีอัตราการตอบถูกมากที่สุดในบริบทที่มีจำนวนตัวชี้แนะมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป และตัวชี้แนะประเภท สถานะที่>คำนาม>คำคุณศัพท์ ในกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนต้น และ คำนาม>สถานะที่>คำคุณศัพท์ ในกลุ่มผู้เรียนชั้นต้นตอนสูง เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ โดยคุณลักษณะของตัวชี้แนะที่ดีนั้น จะต้องเป็นตัวชี้แนะที่มีความชัดเจน ทำให้สามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของผู้เรียนได้ เช่น ตัวชี้แนะประเภทคำนามที่เป็นส่วนขยาย หรือคำนามสถานะที่ ในขณะที่เดียวกัน คุณลักษณะของตัวชี้แนะที่ทำให้เชื่อมโยงกับความรู้เดิมน่าจะเป็นตัวชี้แนะประเภทคำคุณศัพท์ โดยเฉพาะคำคุณศัพท์ประเภทบรรยายความรู้สึก (感情形容詞) เนื่องจากมีความเป็นอวัธยสูงและจะขึ้นอยู่กับการประเมินของแต่ละบุคคล ซึ่งหากผู้เรียนไม่เคยมีความรู้เดิมหรือประสบการณ์มาก่อนจะทำให้การคาดเดาความหมายเป็นไปได้ยาก

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ทำให้ทราบว่าปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำ 和製英語 คือ 1. ความหมายของคำศัพท์ 2. ตัวชี้แนะภายในคำ (Internal context clues) และ 3. จำนวนและตัวชี้แนะในบริบทที่มีความชัดเจน เช่น คำนามที่เป็นส่วนขยาย หรือคำนามสถานะที่ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเรื่องการออกแบบและการพัฒนาสื่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับคำ 和製英語 ดังนี้

1. แนะนำให้ผู้เรียนทราบถึงความหมายและลักษณะของคำ 和製英語 ให้ผู้เรียนทราบว่าคำประเภทนี้เป็นคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักได้ว่าคำประเภทนี้มีลักษณะเช่นไร และเมื่อพบเจอคำเหล่านี้จะสามารถนำความรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เมื่อเจอคำ 和製英語 ประเภทที่มีรูปเหมือนภาษาอังกฤษแต่มีความหมายแตกต่างกัน ผู้เรียนจะตระหนักได้ว่าไม่ควรนำความรู้ภาษาอังกฤษมาเป็นหลักในการตอบ และมุ่งเน้นไปที่บริบทหากมีบริบทประกอบ

2. ผู้สอนควรสอบถามหรือทดสอบเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคำ 和製英語 ของผู้เรียนเพื่อให้ทราบถึงภูมิหลัง รวมไปถึงความรู้เดิมและประสบการณ์ของผู้เรียนว่าเคยมีความรู้เกี่ยวกับคำ 和製英語 มาอย่างไรบ้าง เช่น ทราบหรือไม่ว่าคำว่า 「パソコン」 ที่ปรากฏในแบบเรียน 『みんなの日本語』 เป็นคำชนิดใด

3. ในแบบเรียนหรือแบบฝึกหัดที่เป็นบทอ่านอาจเพิ่มการให้ตัวชี้แนะประเภทคำนามที่เป็นส่วนขยายหรือคำนามสถานที่ผู้เรียนเคยมีประสบการณ์ร่วมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนึกไปถึงความหมายของคำ และสามารถคาดเดาได้ และลดการใช้คำคุณศัพท์ประเภทบรรยายความรู้สึกเพื่อลดการทำให้เกิดความสับสนในการทำความเข้าใจหรือการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 และหากเป็นข้อสอบแบบปรนัย ผู้สอนควรออกแบบตัวเลือก (choices) ให้สอดคล้องและเลือกชนิดของคำชนิดเดียวกัน เช่น หากเป็นคำกริยาก็ควรเป็นคำกริยาทั้งหมด หรือคำนามทั้งหมดทุกตัวเลือกเพื่อลดความสับสนของผู้เรียน

6.3 คำถามหลังการวิจัย

ในการทำศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาคำต่างประเทศที่ญี่ปุ่นสร้างขึ้น (和製英語) :กรณีศึกษาผู้เรียนชาวไทยระดับมหาวิทยาลัยชั้นต้น” นี้ มีอุปสรรคที่พบเจอระหว่างการวิจัย และขอเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. งานวิจัยนี้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาความหมาย และมีกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้น หากแต่จำนวนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้มีจำนวนไม่มากพอที่จะสรุปผลการวิจัยว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นต้นจะมีอัตราการคาดเดา หรือคุ้นเคยกับตัวชี้แนะในบริบทประเภทเดียวกันหรือไม่ จึงควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในการทำวิจัยครั้งต่อไป รวมถึงการเลือกระดับความสามารถของผู้เรียนให้มีความแตกต่างกันมากขึ้น และศึกษาเรื่องปัจจัยทางภาษาที่เอื้อต่อการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 เพิ่มเติมอีกด้วย
2. ในกระบวนการการเลือกคำ 和製英語 จำนวนและประเภทของตัวชี้แนะในบริบทในงานวิจัยนี้ ยังไม่ครอบคลุมเรื่องความสมดุลของจำนวนปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดในแบบทดสอบเท่าใดนัก ทำให้ไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าตัวชี้แนะประเภทใดส่งผลดีที่สุดในการคาดเดาความหมายของคำ 和製英語 ในการวิจัยครั้งหน้าจึงควรกำหนดจำนวนคำ และประเภทของตัวชี้แนะในข้อสอบแต่ละข้อให้เท่ากัน เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าปัจจัยทางภาษาใดเอื้อต่อการคาดเดาความหมายคำ 和製英語 ของผู้เรียนมากที่สุด และมีปัจจัยใดบ้าง

บรรณานุกรม

- ไกรคุง อนันต์มงคล และศิรินยา พิพัฒน์ศรีสวัสดิ์. (2564). หลักการเดาความหมายของศัพท์ภาษาอังกฤษ จากบริบท. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 13(1). 318-335. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2565 จาก <https://so05.tcithaijo.org/index.php/pimjournal/article/download/247779/170084/888986>
- โชมพัฒน์ ประวัง และ ผณินทรา ธีรานนท์. (2561). การใช้อักษรฮิรางานะและคาตากานะของคำว่า “gomi” (ขยะ) ในภาษาญี่ปุ่น:การศึกษาแบบอิงคลังข้อมูลภาษา. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 35(1), 41-57. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2565 จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/japanese/article/view/165109>
- ถิรวัฒน์ ตันทนิส. (2550). กระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษกับทฤษฎีพื้นความรู้เดิม. *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 29, 120-134. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2566 จาก <https://so04.tcithaijo.org/index.php/jasu/article/download/239943/163592/>
- นฤมล ลีปิยะชาติ. (2548). คำนิจในบทบาทของหน่วยคำเติม. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 24(2). 23-45. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JLC/article/view/23597>
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. คำประสม. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2566 จาก <https://dictionary.orst.go.th/>
- อาทินันท์ กาญจนดูล. (2564). ความคิดความเชื่อเกี่ยวกับอาหารในเทศกาลปีใหม่ในวรรณกรรมประเภทบันเทิงและความเรียงสมัยเฮอัน. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 38(2). 1-15. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/japanese/article/view/249469/170815>
- Artonius, E. (2017). “HARDSHIPS OF THE FAMILIAR: A linguistic study of acquisition and categorisation of English loanwords in Japanese”. SPL kandidatuppsats japanska. 2016(83).

- Berrin, M. Ç. (2014). “Contextual Factors in Guessing Word Meaning from Context in a Foreign Language”. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2016(116)
- Liu, N. & Nation, I.S.P. (1985). “Factors Affecting Guessing Vocabulary in Context”. *RELC Journal*. 16(1).
- Norman, J. (2012). Japanese University Student of Wasei-eigo. In A, Stewart&N, Sonda (Eds), *JALT2011Conference Proceedings 9* (442-454).
- 王敏東 (2015) 「和製英語は台湾人大学生にどこまで理解されるか—専攻による違いと他国人との比較—」『日本学刊』18, 107–120.
- 国立国語研究所 (1972) 「形容詞の意味・用法の記述的研究」『国立国語研究所報告』44.
- 国際交流基金 (2023) 『海外の日本語教育の現状：2021 年度 海外日本語教育機関調査より』文化科学研究所
- 呉梅 (2020) 「中国語を母語とする日本語学習者の複合語形式の和製英語の意味推測に関する研究—日本語の語彙知識から—」『国際日本学研究論集』12, 79-103.
- 崔娉 (2015) 「日本語の未知漢字語彙の意味推測に見る中国語を母語とする学習者の推測手がかりの利用—漢字語彙の日中対応関係及び L2 習熟度の観点から—」『言語文化と日本語教育』50, 60–71.
- 柴崎秀子・玉岡賀津雄・高取由紀 (2007) 「アメリカ人は和製英語をどのぐらい理解できるか :英語母語話者の和製英語の知識と意味推測に関する調査」『日本語科学』21, 89–110.
- 須部宗生 (2013) 「カタカナ英語と和製英語—最近の傾向を中心として—」『環境と経営：静岡産業大学論集』19 (2), 127-137.
- タナポン・アッタイエム (2020) 「タイ人日本語学習者における「和製英語」の理解」『日本語・日本文化研究』30, 144–155.
- 谷内美智子 (2010) 「複合動詞の意味推測における文脈量と第二言語習熟度の影響」『言語文化と日本語教育』40, 82–85.

- 田辺洋二（1990）「和製英語の形態分類」『早稲田大学日本語研究教育センター紀要』2, 1-26.
- 張婧禕・玉岡賀津雄・早川杏子（2014）「和製英語の理解における英語および日本語の語彙知識の影響—中国華東地域の日本語学習者を例に—」『日本教科教育学会誌』36, 23-32.
- 堀切友紀子（2013）「外来語に関する研究動向—使用意識と言語接触の視点から—」『お茶の水女子大学人文科学研究』9, 113-124.
- 楊劍（2013）「和製英語の日本語化のプロセスについて：和製英語の語構成による分類と品詞の転換」『佐賀女子短期大学研究紀要』47, 75-86.
- 劉揚（2021）「読解における未知外来語の意味推測に関する—考察—中国国内の日本語学習者を対象として—」『さいたま言語研究』5, 13-28.

ภาคผนวก

แบบทดสอบนำร่อง

[Pilot] แบบทดสอบการคาดเดาความหมายของคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ใช้ในภาษาญี่ปุ่น

แบบทดสอบนี้เป็นหนึ่งในการศึกษานำร่อง (pilot study) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ปริญญาโท โดยจะศึกษาเกี่ยวกับการคาดเดาความหมายคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ใช้ในภาษาญี่ปุ่น หรือ 和製英語 (Wasei-eigo) ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น

แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 จะประกอบด้วยคำศัพท์ Wasei-eigo พร้อมทั้งคำอ่านภาษาอังกฤษ แล้วให้ผู้ทำ

แบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 18 ข้อ

ส่วนที่ 2 จะประกอบด้วยคำศัพท์ Wasei-eigo คำอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งในส่วนนี้จะมีบริบท

(context) เป็นประโยคให้เพิ่มเติม แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็น

ความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 18 ข้อ

ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือค่ะ

E-mail: _____

ระยะเวลาที่เรียนภาษาญี่ปุ่น:

1 - 6 เดือน 6 เดือน - 1 ปี 1 - 2 ปี 2 - 3 ปี 3 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 1 ส่วนนี้ จะมีคำศัพท์ Wasei-eigo พร้อมทั้งคำอ่านภาษาอังกฤษ แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 18 ข้อ

1) コンセント (consent)

1. กรดเข้มข้น

2. เต้ารับ

3. เอกสารยินยอม

2) マンツーマン (Man-to-man)

1. อย่างลูกผู้ชาย

2. หนึ่งต่อหนึ่ง

3. การพูดตรง ๆ

3) オープンカー (Open car)

1. รถเปิดประทุน

2. รถยนต์ที่ยังไม่ได้ทำการประกอบชิ้นส่วน

3. การเปิดประตูรถ

4) オートレース (Autorace)

1. การมีสัญชาติทันทีที่เกิด

2. การแข่งขันรถยนต์หรือจักรยานยนต์

3. การแข่งขันหุ่นยนต์

5) キーホルダー (Key holder)

1. ที่แขวนกุญแจ

2. พวงกุญแจ

3. กระเป๋าใส่กุญแจ

6) アフターサービス (After service)

1. การบริการหลังการขาย

2. การบริการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหลังการซื้อสินค้า

3. การให้ของสมนาคุณหลังการซื้อสินค้า

7) バイプレーヤー (Byplayer)

1. ผู้เล่นตัวสำรองในการแข่งขัน

2. การทำคะแนนได้โดยผู้เล่นในทีม

3. ผู้ที่มีบทบาทสมทบในภาพยนตร์หรือการแสดง

8) コインランドリー (Coin laundry)

1. ร้านซักรีด

2. เตารีดสำหรับเช่า

3. เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ

9) ワインクーラー (Wine cooler)

1. ถังแช่ไวน์

2. ตู้แช่ไวน์

3. เครื่องดื่มไวน์บรรจุภาชนะ

10) リフォーム (Reform)

1. การปรับปรุงตกแต่งใหม่

2. การปฏิรูป

3. การกลับตัว

11) ドクターストップ (Doctor stop)

1. การมีแพทย์มาตรวจที่บ้าน

2. การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่งเพราะคำสั่งแพทย์

3. การมีแพทย์อาสาตรวจรักษาคนไข้ในบริเวณต่างๆ

12) シャッターチャンス (Shutter chance)

1. โอกาสที่เปิดให้ช่างภาพถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง

2. โอกาสที่เปิดให้บุคคลทั่วไปได้ถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง

3. โอกาสที่จะได้มีชื่อเสียงจากการถ่ายภาพ

13) コンパニオン (Companion)

1. พนักงานต้อนรับแขก

2. เพื่อนร่วมเดินทาง

3. คู่ในงานนัดบอด

14) カーナビ (Carnavi)

1. กัญชา

2. เครื่องนำทางในรถยนต์

3. ผู้กำหนดเส้นทางในทัวร์นำเที่ยว

15) ペーパードライバー (Paper driver)

1. ใบขับขี่

2. ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้

3. โมเดลรูปรถที่ทำด้วยกระดาษ

16) シルバーシート (Silver seat)

1. อลูมิเนียมพอยล์

2. ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ

3. ที่นั่งสำหรับลูกค้า vip

17) ベビーカー (Baby car)

1. รถที่มีเด็กนั่ง

2. รถของเล่นสำหรับเด็ก

3. รถของเล่นเด็กนั่งได้

18) プレイガイド (Play guide)

1. คู่มือการเล่น

2. ผู้ให้คำแนะนำการใช้งานสินค้า

3. บริษัทขายตัวคอนเสิร์ต หรือการแสดง

ส่วนที่ 2 ส่วนนี้จะมีคำศัพท์ Wasei-eigo คำอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งในส่วนนี้จะมีบริบท (context) เป็นประโยคให้เพิ่มเติม แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 18 ข้อ

1) コンセント (consent)

いすの^{した}にコンセントがあって、^{べんり}便利です。

1. กรดเข้มข้น

2. ได้มารับ

3. เอกสารยินยอม

2) マンツーマン (Man-to-man)

マンツーマンの^{べんきょう}勉強はきらいですから、しません。

1. อย่างลูกผู้ชาย

2. หนึ่งต่อหนึ่ง

3. การพูดตรง ๆ

3) オープンカー (Open car)

あのオープンカーは好きですが、^{たか}高いです。

1. รถเปิดประทุน

2. รถยนต์ที่ยังไม่ได้ทำการประกอบชิ้นส่วน

3. การเปิดประตูรถ

4) オートレース (Autorace)

あれはオートレースの^{じどうしや}自動車ですから、はやいです。

1. การมีสัญชาติทันทีที่เกิด

2. การแข่งขันรถยนต์หรือจักรยานยนต์

3. การแข่งขันหุ่นยนต์

5) キーホルダー (Key holder)

えきで犬の^{いぬ}キーホルダーを^か買いました。

1. ที่แขวนกุญแจ

2. พวงกุญแจ

3. กระเป๋าใส่กุญแจ

6) アフターサービス (After service)

あの店はアフターサービスがいいです。

1. การบริการหลังการขาย

2. การบริการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหลังการซื้อสินค้า

3. การให้ของสมนาคุณหลังการซื้อสินค้า

7) バイプレーヤー (Byplayer)

この映画のバイプレーヤーが^{ゆうめい}有名です。

1. ผู้เล่นตัวสำรองในการแข่งขัน

2. การทำคะแนนได้โดยผู้เล่นในทีม

3. ผู้ที่มีบทบาทสมทบในภาพยนตร์หรือการแสดง

8) コインランドリー (Coin laundry)

このコインランドリーは安いですから、先週も来ました。

1. ร้านซักกรีด
2. เตารีดสำหรับเช่า
3. เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ

9) ワインクーラー (Wine cooler)

テーブルの上に木のワインクーラーがあります。

1. ถังแช่ไวน์
2. ตู้แช่ไวน์
3. เครื่องดื่มไวน์บรรจุภาซ

10) リフォーム (Reform)

きのう、部屋のリフォームはおわりました。

1. การปรับปรุงตกแต่งใหม่
2. การปฏิรูป
3. การกลับตัว

11) ドクターストップ (Doctor stop)

お酒は飲みません。ドクターストップですから。

1. การมีแพทย์มาตรวจที่บ้าน

2. การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่งเพราะคำสั่งแพทย์

3. การมีแพทย์อาสาตรวจรักษาคนไข้ในบริเวณต่างๆ

12) シャッターチャンス (Shutter chance)

シャッターチャンスが少ないですから、大変でした。

1. โอกาสที่เปิดให้ช่างภาพถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง
2. โอกาสที่เปิดให้บุคคลทั่วไปได้ถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง
3. โอกาสที่จะได้มีชื่อเสียงจากการถ่ายภาพ

13) コンパニオン (Companion)

パーティーに、きれいなコンパニオンがたくさんいました。

1. พนักงานต้อนรับแขก
2. เพื่อนร่วมเดินทาง
3. คู่ในงานนัดบอด

14) カーナビ (Carnavi)

この車はカーナビがありますから、大丈夫です。

1. กัญชา
2. เครื่องนำทางในรถยนต์

3. ผู้กำหนดเส้นทางในทัวร์นำเที่ยว

3. บริษัทขายตั๋วคอนเสิร์ต หรือการแสดง

15) ペーパードライバー (Paper driver)

わたしはペーパードライバーですから、
バスで行きます。

1. ใบขับขี่

2. ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้

3. โมเดลรูปรถที่ทำด้วยกระดาษ

16) シルバーシート (Silver seat)

ここはシルバーシートです。

1. อลูมิเนียมพอยล์

2. ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ

3. ที่นั่งสำหรับลูกค้า vip

17) ベビーカー (Baby car)

うちの前にベビーカーがあります。

1. รถที่มีเด็กนั่ง

2. รถของเล่นสำหรับเด็ก

3. รถของเล่นเด็กนั่งได้

18) プレイガイド (Play guide)

プレイガイドでチケットを買いましたか
ら、いっしょに行きませんか。

1. คู่มือการเล่น

2. ผู้ให้คำแนะนำการใช้งานสินค้า

แบบทดสอบหลัก

แบบทดสอบการคาดเดาความหมายของคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ใช้ในภาษาญี่ปุ่น

แบบทดสอบนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ปริญญาโท คณะอักษรศาสตร์ โดยจะศึกษาเกี่ยวกับการคาดเดาความหมายคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ใช้ในภาษาญี่ปุ่น หรือ 和製英語 (Wasei-eigo) ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น

แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 จะประกอบด้วยคำศัพท์ Wasei-eigo พร้อมทั้งคำอ่านภาษาอังกฤษ แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 30 ข้อ

ส่วนที่ 2 จะประกอบด้วยคำศัพท์ Wasei-eigo คำอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งในส่วนนี้จะมีบริบท (context) เป็นประโยคให้เพิ่มเติม แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 30 ข้อ

อาจมีการขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ผ่านการติดต่อทางอีเมลค่ะ
ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือค่ะ

E-mail: _____

ระยะเวลาที่เรียนภาษาญี่ปุ่น:

1 - 6 เดือน 6 เดือน - 1 ปี 1 - 2 ปี 2 - 3 ปี 3 ปีขึ้นไป

ระดับ JLPT:

N1 N2 N3 N4 N5

ไม่เคยสอบวัดระดับ

ส่วนที่ 1 ส่วนนี้จะมีคำศัพท์ Wasei-eigo พร้อมทั้งคำอ่านภาษาอังกฤษ แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 30 ข้อ

1) コンセント (consent)

1. เต้ารับ

2. ปลั๊กไฟ

3. เอกสารยินยอม

2) マンツーマン (man-to-man)

1. อย่างลูกผู้ชาย

2. หนึ่งต่อหนึ่ง

3. การพูดตรง ๆ

3) チャック (chuck)

1. ที่จับดอกสว่าน

2. ชิป

3. กระดานดำ

4) ナイター (nighter)

1. เกมกีฬาที่ดูตอนกลางคืน

2. คนที่ทำงาน/เรียนจนดึก

3. การแสดงดนตรีสดบนถนน

5) オープンカー (open car)

1. รถเปิดประทุน

2. รถยนต์ในงานประมุข

3. การเปิดประตูรถ

6) オートレース (autorace)

1. การมีสัญชาติทันทีที่เกิด

2. การแข่งขันรถยนต์ หรือจักรยานยนต์

3. การแข่งขันหุ่นยนต์

7) キーホルダー (key holder)

1. ที่แขวนกุญแจ

2. พวงกุญแจ

3. กระเป๋าใส่กุญแจ

8) パンク (punk)

1. น้ำมันรั่ว

2. ยางแบน

3. มีรอยขีดข่วน

9) アフターサービス (after service)

1. การบริการหลังการขาย

2. การบริการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหลังการซื้อสินค้า

3. การให้ของสัมมนาคุณหลังการซื้อสินค้า

10) フリーター (freeter)

1. คนว่างงาน

2. ฟรีแลนซ์	2. การขายอย่างขาดความระมัดระวัง
3. แม่บ้านเต็มเวลา	3. ความผิดพลาด
11) バイプレーヤー (byplayer)	16) リフォーム (reform)
1. ผู้เล่นตัวสำรองในการแข่งขัน	1. การปรับปรุงตกแต่งใหม่
2. การทำคะแนนได้โดยผู้เล่นในทีม	2. การปฏิรูป
3. ผู้ที่มีบทบาทสมทบในภาพยนตร์ หรือการ
แสดง	3. การเปลี่ยนรูป
12) デマ (dema)	17) ドクターストップ (doctor stop)
1. ข่าวลือที่ไม่เป็นความจริง	1. การมีแพทย์มาตรวจที่บ้าน
2. ความต้องการ	2. การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่งเพราะ
คำสั่งแพทย์
3. ผิวหนัง	3. การมีแพทย์อาสาตรวจรักษาคนไข้ใน
บริเวณต่าง ๆ
13) コインランドリー (Coin laundry)	18) アポ (apo)
1. ร้านซักกรีด	1. การขอโทษ
2. ตู้ขายผ้าเช็ดหน้าหยอดเหรียญ	2. การนัดหมาย
3. เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ	3. คติพจน์
14) ワインクーラー (wine cooler)	19) シャッターチャンス (shutter
chance)
1. ถังแช่ไวน์	1. โอกาสที่เปิดให้ช่างภาพถ่ายภาพคนมี
ชื่อเสียง
2. ตู้แช่ไวน์	2. โอกาสที่เปิดให้บุคคลทั่วไปได้ถ่ายภาพคนมี
ชื่อเสียง
3. เครื่องดื่มไวน์บรรจุก๊าซ	
15) ミス (mis)	
1. การสะกดผิด	

3. โอกาสที่จะได้มีชื่อเสียงจากการถ่ายภาพ
- 20) アクセル (accel)
1. โปรแกรม excel
 2. คันเร่ง
 3. ทำกระโดดหมุนตัวของนักกีฬาสเก็ตลีลา
- 21) コンパニオン (companion)
1. พนักงานต้อนรับแขก
 2. เพื่อนร่วมเดินทาง
 3. คู่ในงานนัดบอด
- 22) カーナビ (carnavi)
1. กัญชา
 2. เครื่องนำทางในรถยนต์
 3. แอปพลิเคชันนำทางในโทรศัพท์มือถือ
- 23) レジ (reji)
1. การลงทะเบียน
 2. กลุ่มคนจำนวนมาก
 3. แคชเชียร์
- 24) ペーパードライバー (paper driver)
1. ใบขับขี่
 2. ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้
 3. โมเดลรูปรถที่ทำด้วยกระดาษ
- 25) シルバーシート (silver seat)
1. อลูมิเนียมพอยล์
 2. ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ
 3. ที่นั่งสำหรับลูกค้า vip
- 26) ウィンカー (winker)
1. ไฟเลี้ยว
 2. การกระพริบตา
 3. ป้ายที่มีไฟกระพริบ
- 27) ノーギャラ (no guara)
1. การไม่มีเอกลักษณ์ในบุคลิก
 2. การไม่ได้ค่าจ้าง
 3. การไม่ได้รับการรับรอง
- 28) ベビーカー (baby car)
1. รถเข็นเด็ก
 2. รถของเล่นสำหรับเด็ก
 3. รถของเล่นเด็กนั่งได้
- 29) スキンシップ (skinship)
1. การสัมผัสทางกาย
 2. การดูแลผิว
 3. ชุดต่าง ๆ ของตัวละครในเกม
- 30) プレイガイド (play guide)

1. คู่มือการเล่น
2. ผู้ให้คำแนะนำการใช้งานสินค้า
3. บริษัทขายตัวคอนเสิร์ต หรือการแสดง

ส่วนที่ 2 ส่วนนี้จะมีคำศัพท์ Wasei-eigo คำอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งในส่วนนี้จะมีบริบท (context) เป็นประโยคให้เพิ่มเติม แล้วให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบข้อที่คิดว่าจะเป็นความหมายที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 30 ข้อ

1) コンセント (consent)

いすの下にコンセントがあって、便利です。

1. เต้ารับ
2. ปลั๊กไฟ
3. เอกสารยินยอม

2) マンツーマン (man-to-man)

マンツーマンはきらいです。

1. อย่างลูกผู้ชาย
2. หนึ่งต่อหนึ่ง
3. การพูดตรง ๆ

3) チャック (chuck)

このバッグはチャックがあります。

1. ที่จับดอกสว่าน
2. ซิป
3. กระดานดำ
- 4) ナイター (nighter)

夏の夜にビールを飲んで、ナイターを見るのが好きです。

1. เกมกีฬาที่ดูตอนกลางคืน
2. คนที่ทำงาน/เรียนจนดึก
3. การแสดงดนตรีสดบนถนน
5. โอเพนคาร์ (open car)

あのオープンカーは好きですが、高いです。

1. รถเปิดประทุน
2. รถยนต์ในงานประมูล
3. การเปิดประตูรถ

6) オートレース (autorace)

あれはオートレースの自動車ですから、はやいです。

1. การมีสัญญาณที่ที่เกิด
2. การแข่งขันรถยนต์ หรือจักรยานยนต์
3. การแข่งขันหุ่นยนต์

7) キーホルダー (key holder)

えきで犬のキーホルダーを買いました。

1. ที่แขวนกุญแจ
2. พวงกุญแจ
3. กระเป๋าใส่กุญแจ

8) パンク (punk)

今朝は自転車がバンクして、タクシーで
来ました。

1. น้ำมันรั่ว

2. ยางแบน

3. มีรอยขีดข่วน

9) アフターサービス (after service)

あの店はアフターサービスがいいです。

1. การบริการหลังการขาย

2. การบริการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหลัง
การซื้อสินค้า

3. การให้ของสัมมนาคุณหลังการซื้อสินค้า

10) フリーター (freeter)

兄は絵の勉強をしています。フリータ
ーもしています。

1. คนว่างงาน

2. ฟรีแลนซ์

3. แม่บ้านเต็มเวลา

11) バイプレーヤー (byplayer)

このバイプレーヤーが有名です。

1. ผู้เล่นตัวสำรองในการแข่งขัน

2. การทำคะแนนได้โดยผู้เล่นในทีม

3. ผู้ที่มีบทบาทสมทบในภาพยนตร์ หรือการ
แสดง

12) デマ (dema)

それはデマで、本当じゃありません。

1. ข่าวลือที่ไม่เป็นความจริง

2. ความต้องการ

3. ผิวหนัง

13) コインランドリー (Coin laundry)

ここにあるコインランドリーは安いです
から、先週も来ました。

1. ร้านซักรีด

2. ตู้ขายผ้าเช็ดหน้าหยอดเหรียญ

3. เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ

14) ワインクーラー (wine cooler)

テーブルの上に木のワインクーラーが
あります。

1. ถังแช่ไวน์

2. ตู้แช่ไวน์

3. เครื่องดื่มไวน์บรรจุก๊าซ

15) ミス (mis)

今日はたかさんのミスをしました。

1. การสะกดผิด

2. การขายอย่างขาดความระมัดระวัง

3. ความผิดพลาด

16) リフォーム (reform)

きのう、リフォームはおわりました。

1. การปรับปรุงตกแต่งใหม่

2. การปฏิรูป

3. การเปลี่ยนรูป

17) ドクターストップ (doctor stop)

お酒は飲みません。ドクターストップですから。

1. การมีแพทย์มาตรวจที่บ้าน

2. การห้ามทำหรือรับประทานบางสิ่งเพราะคำสั่งแพทย์

3. การมีแพทย์อาสาตรวจรักษาคนไข้ในบริเวณต่าง ๆ

18) アポ (apo)

アポを取って、ジョンさんと会いました。

1. การขอโทษ

2. การนัดหมาย

3. คติพจน์

19) シャッターチャンス (shutter chance)

シャッターチャンスが少ないですから、大変でした。

1. โอกาสที่เปิดให้ช่างภาพถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง

2. โอกาสที่เปิดให้บุคคลทั่วไปได้ถ่ายภาพคนมีชื่อเสียง

3. โอกาสที่จะได้มีชื่อเสียงจากการถ่ายภาพ

20) アクセル (accel)

いちばん右がアクセルです。

1. โปรแกรม excel

2. คันเร่ง

3. ทำกระโดดหมุนตัวของนักกีฬาสเก็ตลีลา

21) コンパニオン (companion)

パーティーのとき、きれいなコンパニオンがたくさんいました。

1. พนักงานต้อนรับแขก

2. เพื่อนร่วมเดินทาง

3. คู่ในงานนัดบอด

22) カーナビ (carnavi)

この車はカーナビがありますから、大丈夫です。

1. กัญชา

2. เครื่องนำทางในรถยนต์

3. แอปพลิเคชันนำทางในโทรศัพท์มือถือ

23) レジ (reji)

人が多かったですから、レジで 20分も待ちました。

1. การลงทะเบียน
2. กลุ่มคนจำนวนมาก
3. แคชเชียร์

24) ペーパードライバー (paper driver)

わたしはペーパードライバーですから、バスで行きます。

1. ใบขับขี่
2. ผู้ที่มีใบขับขี่แต่ไม่สามารถขับขี่จริงได้
3. โมเดลรถที่ทำความเสียหาย

25) シルバーシート (silver seat)

ここはシルバーシートです。

1. อลูมิเนียมพอยล์
2. ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ
3. ที่นั่งสำหรับลูกค้า vip

26) ウィンカー (winker)

ウィンカーを出す前に、右や左をよく見てください。

1. ไฟเลี้ยว
2. การกระพริบตา

3. ป้ายที่มีไฟกระพริบ

27) ノーギャラ (no guara)

ノーギャラで働きました。

1. การไม่มีเอกลักษณ์ในบุคลิก
2. การไม่ได้ค่าจ้าง
3. การไม่ได้รับการรับรอง

28) ベビーカー (baby car)

私の車の前にベビーカーがあります。

1. รถเข็นเด็ก
2. รถของเล่นสำหรับเด็ก
3. รถของเล่นเด็กนั่งได้

29) スキンシップ (skinship)

家族のスキンシップは大切です。

1. การสัมผัสทางกาย
2. การดูแลผิว
3. ชุดต่าง ๆ ของตัวละครในเกม

30) プレイガイド (play guide)

プレイガイドでチケットを買いましたから、いっしょに行きませんか。

1. คู่มือการเล่น
2. ผู้ให้คำแนะนำการใช้งานสินค้า

3. บริษัทขายตั๋วคอนเสิร์ต หรือการแสดง

คำถามสัมภาษณ์

1. คุณคิดว่าจะสามารถคาดเดาคำ 和製英語 แบบใดได้ถูกต้องมากที่สุด
2. คุณคิดว่าภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยการคาดเดาหรือไม่
3. เหตุใดคุณจึงเลือกตอบตัวเลือกข้อนี้ในข้อ (ข้อคำถามและตัวเลือกที่ผู้เรียนเลือกตอบ)
4. คุณคิดว่าบริบทข้อ (ข้อคำถามและตัวเลือกที่ผู้เรียนเลือกตอบ) มีส่วนช่วยในการตอบหรือไม่
5. ในส่วนที่มีประโยชน์ในข้อ (ข้อคำถามและตัวเลือกที่ผู้เรียนเลือกตอบ) คุณเลือกตอบโดยดูจากสิ่งใด